

AUGUST AHLQVIST

Wotisk grammatik

jemte språkprof och ordförteckning

Helsingfors : [s.n.]
1856

Trükise digitaalkoopia ehk e-raamatu tellimine (eBooks on Demand (EOD)) – miljonid raamatud vaid hiireklõpsu kaugusel rohkem kui kümnes Euroopa riigis!

Täname Teid, et valisite EOD!

Euroopa raamatukogudes säilitatakse miljoneid 15.–20. sajandi raamatuid. Kõik need raamatud on nüüd kättesaadavad e-raamatuna — vaid hiireklõpsu kaugusel 24 tundi ööpäevas, 7 päeva nädalas. Tehke otsing mõne EOD võrgustikuga liitunud raamatukogu elektronikataloogis ja tellige raamatust digitaalkoopia ehk e-raamat kogu maailmast. Soovitud raamat digiteeritakse ja tehakse Teile kättesaadavaks digitaalkoopiana ehk e-raamatuna.

Miks e-raamat?

- ⌚ Saate kasutada standardtarkvara digitaalkoopia lugemiseks arvutiekraanil, suurendada pilte või navigeerida läbi terve raamatu.
- ⌚ Saate välja trükkida üksikuid lehekülgi või kogu raamatu.
- ⌚ Saate kasutada üksikterminite täistekstsingut nii ühe faili kui failikomplekti (isikliku e-raamatukogu) piires.
- ⌚ Saate kopeerida pilte ja tekstiosi teistesse rakendustesse, näiteks tekstitöötlusprogrammidesse.

Tingimused

EOD teenust kasutades nõustute Te tingimustega, mille on kehtestanud raamatut omav raamatukogu. EOD võimaldab juridepääsu digiteeritud dokumentidele rangelt isiklikel, mittekommertseesmärkidel. Kui soovite digitaalkoopiat muuks otstarbeks, palun võtke ühendust raamatukoguga.

- ⌚ Tingimused inglise keeles: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/en/agb.html>
- ⌚ Tingimused saksa keeles: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/et/agb.html>

Rohkem e-raamatuid

Seda teenust pakub juba tosin raamatukogu enam kui kümnes Euroopa riigis.

Lisainfo aadressil: <http://books2ebooks.eu>

WOTISK GRAMMATIK

JEMTE SPRÅKPROF OCH ORDFÖRTECKNING

A F

A U G. AHLQVIST.

(Föredr. d. 15 Oktober 1855).

I.

Grammatik.

Ljudlära.

Ljudenas betecknande och uttal.

§ 1. Då detta språk icke förut egt någon skrift, har jag försökt fixera dess ljud med följande tecken:

Vokaler:

Hårda: a, o, ö, u.

Veka: å, ö, ü.

Medel-: e, ē, i.

Konsonanter:

Gutturala: k, g, h, j.

Linguala: l, l', r, r', s, c.

Dentala: n, n', t, d, d', s, s', z.

Labiala: p, b, w, f, m.

1

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOOGU
L 324 35940

§ 2. Vokalerna a, o, u, å, ö, e, i uttalas som i Finskan, ü motsvarar det finska y och det estniska ü. För ö finnes ej något motsvarande ljud i Finskan; detta tecken är lånadt från estniska alfabetet och betecknar i Wotiskan aldeles samma ljud som i Estniskan, d. å. ett orent, dunkelt o, hvilket i några fall närmrar sig e. — Med è har jag betecknat ett sig till ö närmande, dunkelt e-ljud, t. ex. i orden: lakëa, slät, körkëa, hög, sië, band. De långa vokalerna äro betecknade med en öfver de korta anbragt cirkumflex, såsom i: må, jord, pû, träd, sôla, salt, c'eli, tunga, hvilka motsvara de finska orden: maa, puu, suola, kieli.

§ 3. Konsonanterna k, g, h, j, l, r, n, t, d, s, p, b, w, f, m beteckna samma ljud som i Finskan och Estniskan; g, d, b, hvilka i många andra finska språk förekomma endast såsom förmildringar af k, t, p, anträffas i Wotiskan äfven i början af ordet och i öppna stafvelser, såsom i orden: gâda, orm, goittaua, tofs, öhtago, afton, bbrisëb, bölar; f förekommer endast i lånade ord, såsom fila, fil, frowwa, fru, sifka, grå häst, läfka, bod.

§ 4. Ljudtecknen l', r', n', d', s' tillkännagifva mouillerade ljud af l, r, n, d, s, såsom i orden: kall'is, dyr, ir'ha, kantning, n'äko, ansigte, Wadd'älaset, Woterna, sälko, föl.

§ 5. Med s' har jag betecknat ett ljud, som är lika med det ryska ш och mest förekommer i lånade ord, såsom: s'käppi, sküp, s'kelmi, skälm, kâs'sa, gröt, men äfven i några ursprungligen wotiska, såsom: n'äpus'ka, blemma, Jorjus'si, vallherde, katus'si, skjul.

§ 6. Boktafven c betecknar samma ljud som det ryska ч. I Wotiskan har detta ljud uppkommit ur k, derigenom att man, till följe af grann-språkenas inflytelse, framför de veka och medel-vokalerna (med un-

dantag af ē) förmildrat denna hårda konsöñant till det vekare tungljudet c. Sålunda hafva de finska orden: käkō, gök, kenkå, sko, kirves, yxa, kypsi, mogen, köhå, hosta, i Wotiskan öfvergått till: cäko, cencä, cirwes, cühsı, cöhå. Men i länade ord har k, äfven framför de nämnda vokalerna, bibeñallit sitt ursprungliga ljud, såsom i: keppi, käpp, kilat, bräck (r. кила), kökki, kök, icke: ceppi o. s. v. För jemförelses skull må anmärkas, att i den moderna Svenskan en alldeles dylik förvandling af k till c försiggått och att ord, som i det äldre språket uppfattades i skrift och ännu skrifvas: t. ex. kärlek, ked, kista, kyssa, köra, nu för ti-den uttalas: cärlek, ced, o. s. v.

§ 7. Bokstafven z angifver samma ljud som det ryska з. Det förekommer endast i inljudet, såsom i: özra, korn, sözar, syster, izüt, fader, rihezä, i stugan.

Ljudenas egenheter och förändringar.

Vokalerna.

I. Distonger.

§ 8. Wotiskan har följande 14 distonger: ai, au; äi, äü; ei, eä; iu; oi, öe, öi, öu; öü; ui; üi; såsom i orden: taiwas, himmel, lauta, bord, wäitän, jag släpar, täusi, full, einä, hö, teän, jag vet, iuhka, bottensats, poimin, jag plockar, löekku, gunga, nöisen, jag uppstiger, lounat, middag, cöühå, fattig, kuiwa, torr, müi, han sålde.

§ 9. Distongerna uo, üö, ie, om hvilkas tillvaro i Estniskan man tvistat, finnas icke i den objöda wotiska ordstammen, utan i deras ställe de långa vokalerna: ô, ö, ê. Om dessas uttal bör anmärkas, att de ej hafva det hårda ljud som de långa vokalerna i Finskan; så uttalas orden: sô, kärr, ô, natt, tê, väg, alldeles som de tyska: so, The och första staf-

vokals vokal i ordet hören. Men hos personer, hvilka genom beröring med Finnarne eller på något annat sätt förlorat det genuina uttalet, höres vid uttalandet af dessa långa vokaler ett svagt förljud liknande u, ü, i. Dock är det derigenom uppkomna ljudet ännu så långt ifrån att vara en af de skarpt markerade finska diftongerna uo, üö, ie, att jag alldelens icke tvekar att förneka dessa diftongers tillvaro i en oböjd, ursprungligen wotisk ordstam.

§ 10. Deremot höras två af dessa diftonger, neml. uo och ie, i detta språk lika tydligt som i Finskan uti följande tvåne fall.

1) Då genom konsonant-elision e eller ê sammanstöter med e eller ê, och o med o eller ô, sammandragas de sälunda sammanstötande vokalerna till ie och uo; t. ex. af *wesi*, *vatten*, *lësi*, *härd*, *koto*, *hem*, blir genitiv: (*weê'*) *wiê'*, (*lêê'*) *liê'*, (*koô'*) *kuô'*.

2) I länade ord förekomma de två nämnda diftongerna också ganska hörbart; såsom i: *gnieda*, *brun häst*, r. гнѣдой, *wiesti*, *budskap*, r. вѣстъ, *tuos*, *också*, r. тоже.

§ 11. Diftongerna förekomma ursprungligen endast i ordets första stafvelse. De med i slutande diftongerna (ai, äi, ei, oi, öi, ui, üi) förekomma dock äfven i inljudet, men då de anträffas i utljudet, hafva de uppkommit genom elision af en vokal, vanligen a; t. ex. *lehtosikko*, *löfhög*, inf. plur. *lehtosikkai* i st. f. *lehtosikkaja*, *laulaja*, *sångare*, inf. plur. *laulajei* i st. f. *laulajeja*. — I alla andra fall, då tvåne vokaler, som ej äro af samma slag, sammanstöta längre fram i ordet än i första stafvelsen, bilda de ej diftong; t. ex. *lapautunu*, *bogad*, bör uttalas femstavigt.

II. Vokalharmonin.

§ 12. Med vokalharmoni förstäs i de finska språkens grammatik den egenhet i dessa språk, att de hårda vokalerna icke kunna stå i ett osammansatt ord tillsammans med de veka, hvaremot medel-vokalerna äro neutrala och lätt förena sig med båda slagen. Till följe af denna lag äro böjningsändelserna dubbla, neml. hårda och veka, och äfven enklitiska partiklar hafva en dubbel skepnad, allt efter som de hängas vid ord med hårda eller veka vokaler.

§ 13. I denna stränga konseqvens är vokalharmonin icke genomförd i Wotiskan, eller kanske rättare, andra språks inflytelse har gjort, att denna mundart i likhet med Reval-Estniskan begynt lösgöra sig från vokalharmonins band. Wäl äro böjningsändelserna dubbla, så att ordet vid böjningen antager hårda eller veka ändelser allt efter vokalens beskaffenhet i stammens sista stafvelse, hvarvid är att märka, att om denna vokal är en af medelvokalerna, bestämmes ändelsens vokal af den dernäst i ordet stående hårda eller veka vokalen, och äro alla stammens vokaler medelvokaler, antaga ändelserna veka. Men ordstammen sjelf har undandragit sig vokalharmonins lag, ty uti två- och flerstafviga ord, i hvilka de första stafvelsernas vokaler äro veka, hafva i många fall stafvelserna mot slutet antagit hårda vokaler, hvarigenom harmonin blifvit fullkomligt upphäfven, såsom fallet är t. ex. i orden: *s'älko, föl, män'ko, lek, n'äko, ansigte, rägun, jag bullrar, länn'ikko, bytta, tüttärikko, flicka*. Äfven förekomma anhangspartiklarna endast med hård vokal; t. ex. *ewätko sö? ätn de icke? ewät itäka ned rüc'it, denna råg gror ej*.

III. Vokalförändringar.

§ 14. Nästan alla vokalförändringar i Wotiskan ske i utljudet eller bindestafvelsen i allmänhet, och äro således att anse såsom ändelsernas

återverkningar på stammen. I detta språk förekomma följande slag af vokalförändringar.

Vokalförkortning. § 15. 1) Långa vokaler blifva i utljudet förkortade, när en ny vokal tillstöter, och om denna är ett i, bildar den sålunda förkortade vokalen med detta en diftong, hvarvid i enstafviga ordstammar ô och ö övergå till ö; t. ex. substantiverna: sô, kärr, ô, natt, tê, väg, pû, träd, hafva i inf. plur. sôita, kärr, öita, nättter, teitâ, vägar, puita, träd, uti adess. sôila, på kärren, öllâ, om nättarna, teilâ, på vägarna, puila, på träden; verberna: sân, jag får, tön, jag hemtar, sôn, jag äter, wên, jag förer hafya i præteritiv: sain, jag fick, töin, jag heintade, sôin, jag åt, wein, jag förde, och i konditional: saisësin, jag skulle få, töisësin, jag skulle hemta, sôisësin, jag skulle åta, weisësin, jag skulle föra.

2) Enstafviga substantiver med lång vokal i utljudet förkorta den långa vokalen framför illativ's ändelse i singular; sålunda hafva: mâ, jord, på, hufvud, sù, mun, i denna kasus: mahåse, in i jorden, pähåse, in i hufvudet, suhôse, in i munnen.

3) I några ordstammar med lång vokal i utljudet förkortas denna i nominativ sing. och ett s vidfogas dessutom till ordstammen; t. ex. stammarna lampâ, cîrwê, rattî, få i nominativ: lammas, får, cîrwas, yxa, ratis, visthus. I några ordstammar på ê eller ê förkortas denna vokal i nominativ och en lindrig aspiration inträder efter den sålunda förkortade vokalen; t. ex. af stammarna ehtê, sitê blir nominativ: ehe', grannldat, sië, band.

§ 16. I ordet mês, man, förkortas stamvokalen oeh ordet böjes såsom om stammen skulle heta mehe; alltså: gen. mehê', mannens, iness. mehezâ, i mannen, adess. mehelâ, hos mannen, o. s. v.

§ 17. Då efter ett å eller ü följer t, som (se § 54, 2. b) förmildras till w, förkortas dessa till u och ü och ett w inskjutes ännu mellan dem och den förmildrade konsonanten; sålunda blir af åsi (stam: åte), rå, gen. uwwe, iness. uwweza, o. s. v., af pütå, fånga, blir præsentativ: püwwän, jag fångar, præteritiv: püwwin, jag fångade o. s. v.

§ 18. Om på ô, ö, ê följer en vokal, som icke är i, öfvergå dessa ljud till u, ü, i, men tillika inskjutes mellan dem och den tillkomna vokalen den närmast beslägtade konsonanten (w, j), hvilken, då den är w, fördubblas; t. ex. af jön, jag dricker, sön, jag åter, wén, jag förer, blir sålunda juwwa, dricka, süwwä, åta, wijå, föra.

§ 19. *Långa vokalers diftongisering.* Om i ett tvåstafvigt ord vokalen i hvardera stafvelsen är ett e (ê) eller ett o (ô) och den mellanliggande konsonanten bortfaller, förvandlas de sålunda sammanflutna vokalerna till diftong (se § 10. 1).

Diftongers upplösning och vokalers öfvergång till konsonanter.

§ 20. Då efter någon af diftongerna au, äü, öu, öü t blifvit förmildrad till w, öfvergår diftongens u eller ü till w; sålunda få orden: lauta, bord, täusi, full, röuta, käla, c'öusi, rep, i genitiv: lawwå', täwwé', röwwå', c'öwwé'.

§ 21. Då det förmildrade t, som är d, kommer attstå efter en diftong, hvars sednare vokal är i, sammansmälter detta i med d till d'; t. ex. aita, gärdesgård, gen. (aidå') adå', pâ, hufvud, gen. plur. (päidé') päd'ë', (obruk.) meite, vi, gen. (meidé') med'ë', nöitua, trolla, præs. (nöidun) nöd'un, jag tollar, tö, arbete gen. plur. (töidé') töd'ë', pû, träd, gen. plur. (puidé') pud'ë', pü, hjerpe, gen. plur. (püidé') püd'ë'.

§ 22. *Vokalförlängning.* Då n i inljudet framför s eller t samt i utljudet af alla nominal- och de flesta verbal-former blifvit elideradt (se § 60), blir den nästföregående vokalen, om den icke är lång eller diftongisk, förlängd; t. ex. *tūsi*, *han kände*, kåsa, med, sêmêtä, frö, kalâ', fiskens, önnetô', olycklig, sötî, *det åts*, i stället för: tunsi, kansa, sémentä, kalan, önneton, sötîn.

Anmärkn. Spår af en sådan vokalförlängning förekomma äfven i Finskan; så har det svenska ordet *lucka*, vid upptagandet till detta språk, i en del dialekter öfvergått till lunkku, i en annan åter till luukku.

Enkla vokalers förändringar i utljudet. § 23. 1) a framför ett tillkommet i uti plural af tvåstafviga nominer öfvergår till ö, om förra stafvelsens vokal är o, ö eller u, eller om någon af dessa ingår deri såsom den förra vokalen i en diftong; t. ex. af rokka, *soppa*, kōwa, *hård*, sōpa (obruk. i sing.), *klädesplagg*, pulma (obr. i sing.), *bröllops*, kuja, *gata*, mōiza, *gods*, kuiwa, *torr*, blir infinitiv plur.: rokköja, kōwōja, sōpōja, pulmöja, kujöja, mōizoja, kuiwoja. 2) a öfvergår i alla öfriga två- samt flerstafviga nominer framför plural's i till o; t. ex. *pata*, *kruka*, *kagra*, *hafra*, *jalka*, *fot*, *silta*, *brygga*, *wiha*, *hat*, *lauta*, *bord*, *kapusta*, *kål*, *kattila*, *gryta*, *wasara*, *hammare*, hafva i inf. plur. *patoja*, *kagroja*, *jalkoja*, *siltoja*, *wihoja*, *lautoja*, *kapustoja*, *kattiloja*, *wasaroja*. — Undantag från denna regel göra endast substantiva actoris på -ja, i hvilken ändelse a framför plural's i öfvergår till e; t. ex. *kantaja*, *bärare*, inf. plur. *kantajeja*, *laulaja*, *sångare*, inf. plur. *laulajeja*.

3) a i alla verbstammars utljud öfvergår framför passivi ändelse (ta, tä) ävensom framför affleddningsändelsen för verba factiva -ta (tä) till e; t. ex. *wōtan*, *jag tager*, præterit. pass. *wōtelî*, *det togs*, *pōlan*, *jag brinner*, *poletan*, *jag bränner*.

4) a uti tvåstafviga verber, i hvilkas förra stafvelse någon af yolkalerna o, ö eller u icke ingår, förvandlas framför præteritiv's i till ö; t. ex. antâ, *gifva*, antöi, *han gaf*, walâ, *gjuta*, walöi, *han gjöt*, mahsâ, betala, mahsöi, *han betalte*, kaiwâ, *gräfva*, kaiwöi, *han gräfde*, alkâ, börja, alköi, *han började*. — Om det härvid förekommande i bör anmärkas, att det, ehuru præteritiv's characteristica, höres alls icke i detta slags verber, såsom fallet dialektvis äfven är i Finskan, t. ex. anto, walo, kaiwo, i stället för de regelrättare: antoi, waloi, kaiwoi.

5) a i sådana tvåstafviga verber, uti hvilkas förra stafvelse i ensam utgör vokalen, öfvergår till u framför præteritiv's i; t. ex. irnâ, *gnägga*, irnui, *gnäggade*, tilkkâ, *droppa*, tilkkui, *droppade*.

Anmärkn. Efter förhållandet i Finskan vore man frestad att tro, att dessa præteritiver hafva äfven præsentativer på -u: irnun, tilkun. Men detta är dock icke fallet, och af verber på -u ändas dessutom i Wotiskan præteritiv på -si (se § 116).

§ 24. 1) å öfvergår i sådana tvåstafviga substantivers utljud, hvilka i förra stafvelsen hafva distongen ei, framför plural's i till o; t. ex. einâ, hö, inf. plur. einoja, seinâ, vägg, adess. plur. seinoila, leipâ, bröd, iness. plur. leiwoiza.

2) å förvandlas framför afledningsändelser, som börja med k, till a; t. ex. emakko, *sugga*, Wenakko, *Ryssinna*, nenakas, *styfmunt*, af stamorden: emâ, *moder*, Wenâ (obruk.), *Ryssland*, nenâ, näsa.

§ 25. 1) e uti nästan alla tvåstafviga nominal-stammars utljud har i nominativ öfvergått till i, men i alla öfriga kasus återkommer e. Undantag härifrån, i Finskan endast två (neml. orden: itse, sjelf och

kölme, tre) äro äfven i Wotiskan högst få, såsom: enne, *moder*, kåse, *brudfräma*, neite, *jungfru*, wenne, *bast*, hvilka ej förbytt sitt e till i; rätte *duk*, tedre, *orre*, hafva såväl denna form som: rätti, tedri.

2) e förvandlas i detta slags nominer framför plural's i till a eller å allt efter som stammen har hårda eller veka vokaler; t. ex. kahc*i*, *björk*, inf. plur. kaskaja, c*íwi*, *sten*, iness. plur. c*íwáizå*, ölc*i*, *halmstrå*, inf. plur. ölkaja, lahs*i*, *barn*, adess. plur. lahsaila, kôri, *bark*, elat. plur. kôraissa, irsi, *stock*, allat. plur. irsåile.

3) Denna regel är dock ej af allmän giltighet, ty i en del af samma slags nominer qvarstår bindevokalen e framför plural's i oförändrad uti alla andra kasus utom infinitiv, hvarest det öfvergår till i; t. ex. sôrmi, *finger*, inf. plur. sôrmîta, iness. sôrmeiza, adess. sôrmeila, o. s. v. Utan att alltför mycket misstaga sig torde man således kunna antaga, att detta slags nominer i plural hafva en dubbel böjning, den ena, hvari utljuds-vokalen e öfvergår till a (å), den andra, hvari denna vokal förblir oförändrad.

§ 26. 1) o, ö öfvergå i utljudet framför plural's i till a; t. ex. lehto, *blad*, inf. plur. lehtaja, wihko, *kärfve*, iness. wihkaiza, pôlto, åter, elat. pôltaissa, alko, *vedklabb*, illat. alkaiså, pangkô, ämbare, adess. pangkaila, pôippo, *kyckling*, ablat. pôippailta, pojo, *gosse*, allat. pojale, roho, gräs, ablat. rohailta, woho, get, inf. wohaja, toho, näfver, adess. tohaila, ahwakko, *aborre*, iness. ahwakkaiza, öhtagoo, *afton*, adess. öhtagaila, m. fl.

2) Äfven framför en asledningsändelse öfvergår o (ö) till a; t. ex. af *Wiro*, *Estland*, blir *Wirakko*, *Estinna*.

Vokaters Elision. § 27. a elideras framför præteritiv's i uti alla sådana tvåstafviga verber, i hvilkas förra stavelse någon af vokalerna o,

ö eller u ingår antingen ensam eller såsom förljudet i eu diftong och dess-utom i alla flerstafviga verbers utljud; t. ex. ösan, *Jag köper*, ösin, *jag köpte*, wötan, *jag tager*, wötin, *jag tog*, wajellan, *jag byter*, wajellin, *jag bytte*, kumarran, *jag bugar*, kumarrin, *jag bugade*, lagotan, *jag utbreder*, lagotin, *jag utbredde*.

§ 28. å bortkastas framför ett tillkommet i såväl uti två- som flerstafviga nominal- och verbal-stammar; t. ex. åtå, *sader*, inf. plur. åtiå, cärppå, *hermelin*, iness. plur. cärpizå, cäppå, *grafhög*, elat. plur. cäpisså, pühå, *helig*, ess. plur. pühinå, pähc'inå, nöt, adess. plur. pähc'inilå, elän, *jag lefver*, præterit. elin, têtütän, *jag låter göra*, præterit. têtütin.

§ 29. 1) e elideras uti nominativ i flerstafviga stammars utljud, som till bindekonsont hafva l, m (n) eller r, eller s med föregående h; t. ex. af stammarna: kantele, iceme, ahtere, iwuhsse, arjahse uppkomma nominativerna: kannel, *harpa*, (icen) icë, *tandkött*, aher, *gall*, iwsus, *hårstrå*, arjas, *börst*.

2) e elideras likaledes uti flerstafviga nominers utljud icke allennast framför plural's i, utan äfven framför infinitiv's i singular ändelse; t. ex. sêmë' (gen. sêmenë'), *frö*, inf. plur. sêmeniå, inf. sing. (sémentå) sêmêtå, sininë' (gen. sinisë'), *blå*, iness. plur. sinisizå, inf. sing. sinisså, inehminë' (gen. inehmisë'), adess. plur. inehmisilå, inf. sing. inehmisså.

3) e elideras äfven i tvåstafviga nominers utljud framför infinitiv's i sing. ändelse, då någon af konsonanterna h, l, m, n, r, s med en vokal framför sig, föregår e; t. ex. af lôhi, *lax*, pôli, *hälft*, lumi, *snö*, uni, *sömn*, nôri, *ung*, ûsi, *rd*, blir infinitiv sing.: lôhta, pôlta, (lumta), lunta, unta, nôrta, ûtta.

4) e elideras slutligen i verbers utljud framför præteritiv's i; t. ex. *imen*, *jag suger*, *imin*, *jag sög*, *idgen*, *jag gråter*, *idgin*, *jag gret*, *puren*, *jag biter*, *purin*, *jag bet*; och ur sådana verbers utljud, i hvilka e föregås af någon allena stående bland konsonanterna h (k), l, n, r, s, bortkastas e äfven framför konsonanterna n, k, t; t. ex. *nägen*, *jag ser*, (stam: *nåke*), *tulen*, *jag kommer*, *mussen*, *jag svartnar*, *puren*, *jag biter*, *nöisen*, *jag uppstiger*, få uti indefinitiv: *nähnen*, *tullen* (i st. f. *tulnen*), *musen*, *purren* (f. *purnen*), *nöissen* (f. *nöisnen*), *jag torde se*, *komma*, *svartna*, *bita*, *uppstiga*, uti 3 imperat.: *nähkô*, *tulkô*, *mussékhô*, *purkô*, *nöiskô*, *han bör se*, *komma*, *svartna*, *bita*, *uppstiga*, och uti perf. adjekt. pass.: *nähtü*, *sedd*, *tultu*, *kommen*, *musettu*, *svartnad*, *purtu*, *biten*, *nöissu* (i st. f. *nöistu*), *uppstigen*.

§ 30. o i utljudet af de tre orden: *roho*, *gräs*, *toho*, *näfver*, *woho*, *get*, blir elideradt framför infinitiv's i sing. ändelse; denna kasus heter af dem alltså: *rohta*, *tohta*, *wohta*.

Konsonanterna.

I. Konsonanternas An-, In- och Utljud.

§ 31. I *Anljudet* förekomma alla konsonanterna utom h, l', r', d', z.

§ 32. I *Inljudet* anträffas samtliga konsonanterna.

§ 33. I *Utljudet* förekomma endast följande konsonanter: l, r, s, t, d, s, b, w, m (i lånade ord).

II. Konsonant-förbindelser.

§ 34. Andra språks, i synnerhet Ryskans, inflytelse har gjort, att två konsonanter, tvertemot lagen i de finska språken, kunna stå uti *anljudet*. De konsonant-förbindelser, man i Votiskan anträffar i lånade och

onomatopoetiska ords anljud, äro följande: kl, kl', kr, gn, gr; sk, sl, gl', st; tr, ts, st, sw; pr, pl, fr, br. Tre konsonanter i anljudet förekomma endast i förbindelsen str, t. ex. stroitan, jag bygger, R. erpunkt.

§ 35. I *inljudet* förekomma följande konsonant-fördubblingar: kk; ll, ll'; rr, rr'; nn, nn'; tt, dd, dd'; ss; pp, ww, mm.

§ 36. Andra, af två ljud bestående konsonant-förbindelser i *inljudet* äro följande:

1) gr, gl; hk, hg, hj, hl, hc, ht, hn, hs, hw, hm.

2) lk, lg, lc, lt, ld, lp, lw, lm; lk; rk, rg, rj, rc, rn, rn', rt, rs, rp, rb, rw, rm; rh; sk, st, sn, sm; ck.

3) nc, nt, nd; nk, ng, nc, nd', tk, tc, tn, ts, tf, tw; dg, dr, dn, dz, dw; sk, st; zg, zr, zb, zw.

4) pk; bk, bg, bl, br; wg; fk; mn, mp.

§ 37. Konsonantförbindelser af tre ljud förekomma i wotiska ords inljud endast under det vilkor, att det första af dessa ljud är en af de liquida konsonanterna l, r, n, m. Sådana konsonantförbindelser, ordnade efter dessa förljud, äro följande:

1) l: lkk, ltt, lts, ltc, lpp.

2) r: rkk, rtt, rst, rss, rpp.

3) n: nkk, ngk, ngg, nit, nts, nss.

4) m: mpp.

§ 38. I *utljudet* anträffas i ett oförkortadt, ursprungligen wotiskt ord aldrig tvänne konsonanter.

III. Konsonant-förändringar.

§ 39. Äfven konsonant-förändringarna äro, i likhet med vokalernas förändringar, föranledda af åndelsernas verkan på stammen. Då nemlig

stämmens slutstafvelse ("bindestafvelsen") genom en böjnings- eller aflednings-åndelses tillkomst blir sluten, blifva många bland konsonanterna i denna slutstafvelse ("bindekonsonanterna") och någongång äfven i den stafvelse, som föregår densamma (penultima), på ett eller annat sätt förändrade. De konsonant-förändringar, som hafva sin grund i detta förhållande, äro de talrikaste, och vi skola i det följande för hvarje fall särskildt omnämna, när en konsonant-förändring äfven *utan* en sådan slutsafvelsens tillslutning eger rum.

Förenkling. § 40. De dubbla kk, tt, pp, bli förenklade; t. ex. *kukka*, *blomma*, nom. plur. *kukat*, *blommor*, akkân, *jag hugger*, inf. *aka-ta*, *hugga*; *katti*, *katt*, ablat. *katilta*, *af katten*, wōttâ, *taga*, 1 præs. wōtan, *jag tager*; cäppâ, *grashög*, nom. plur. cäpât, *grashögar*, *tappâ*, *trö-skâ*, 3 præs. tapab, *han tröskar*.

§ 41. Äfven cc och ss äro underkastade förenkling; t. ex. åccî, *brant*, nem. plur. åc'it, *branta*, *mussa*, *svart*, nom. plur. musat, *svarta*.

Förmildring. § 42. Med förmildring mena vi en hård konsonants (k, t, s, p, f) öfvergång till en vek (g, d, z, b, w).

§ 43. Då de i föregående § uppräknade hårda konsonanterna sins emellan bilda konsonant-förbindelser, undergå både konsonanterna förmildring, när en sådan är af nöden, hvarvid

tk öfvergår till dg,

sk " " zg,

pk " " bg,

fk " " wg,

t. ex. *itkëa*, *gråta*, 1 præs. idgen, *jag gråter*, *niska*, *nacke*, nom. plur. *nizzat*, *nackar*, *sâpka*, *mössa*, elat. *sâbgassa*, *ur mössan*, *läfska*, *bod*, iness.

läwgaza, i boden. — Endast den hithörande konsonant-förbindelsen tf (i länade ord) bildar här ett undantag, i det den städse förblir oförändrad; t. ex. *britfa, rakknif, nom. plur. britfat, rakknifvar.* Konsonant-förbindelsen sk, då den står för i, öfvergår till hc' och förmildras till ss; t. ex. *lehci, enka* (F. *leski*), gen. *lessé*, *enkans*, *kahci*, *björk*, (Estn. *kask*), nom. plur. *kasset*, *björkar*, *wahci*, *koppar*, (E. och F. *wask* och *waski*), elat. *wassessa, af koppar.*

§ 44. 1) k förmildras efter andra konsonanter ooh efter vokal till g, då en hård vokal eller ē omedelbart följer; t. ex. *nahka, hud, abess. nahgatta, utan hud, jalka, fot, adess. jalgala, med foten, lönka, garn, iness. lóngaza, i garnet, orko, dat, elat. orgossa, ur dalen, sekä, grummel, segottå, blanda, sika, svin, nom. plur. sigat, svin, koko, hög, ablat. kogolta, frdn högen, suka, kamm, nom. plur. sugat, kammar.* Undantag härifrån utgöra verberna näen (stam näke), *jag ser*, tēn eller tien (stam teke), *jag gör*, i hvilka k uti præsentativ och præteritiv helt och hållt elideras.

2) k öfvergår framför t, n, s till h, äfven utan den ofvan (§ 39) anförla grunden till konsonant-förändring; t. ex. näen (stam näke), *jag ser*, perf. adj. pass. (näktü) nähtü, *sedd*, indef. (näknen) nähnen, *jag torde se*, tēn eller tien (stam teke), *jag gör*, (tektü) tehtü, *gjord*, (teknen) tehnen, *jag torde göra*; uhsı, dörr, mahså, *betala*, ühsı, *en*, kahsi, *tvd*, hvilka i Finskan lyda: *uksi, maksaa, yksi, kaksi.*

3) k framför de veka och medel-vokalerna med undantag af ē, öfvergår, äfven i utljudet och utan att stafvelsen är sluten, till c'; t. ex. cäko, gök, c'ätc'üt, *wagga*, c'encå, *sko*, c'ütü, *svdger*, c'ihun, *jag solar*, hvilka i Finskan heta: *käkō, kätkyt, kenkå, kyty, kiehun.*

§ 45. 1) c förmildras efter vokal till g; t. ex. *jöci*, *flog*, nom. plur. *jöget*, *floger*.

2) c efter r förmildras till j; t. ex. *ärceå*, *oxe*, nom. plur. *ärjät*, *oxar*, *järcü*, *stol*, adess. *järljälä*, *på stolen*, *särci*, *mört*, elat. *särjessä*, *ur mörten*.

§ 46. 1) t mellan tvänne å eller tvänne u förmildras till d; t. ex. *åtå*, *fader*, nom. plur. *ådåt*, *fäder*, utu, *dimma*, nom. plur. *udut*, *dimmor*.

2) t efter en distong, hvars sednare vokal är i, förmildras till d, hvilket med detta i sammansmälter till d' (se § 21).

3) t öfvergår till s i sådana tvåstafviga nominers nominativ, uti hvilka stamvokalen e öfvergått till i (se § 25. 1), och i verber på e, i hvilka detta e bortkastas framför ett tillkommet i; sålunda uppkomma af stammarna: *irte*, *ûte*, *wîte*, nominativerna: *irsi*, *stock*, *ûsi*, *rå*, *wisi*, *sem*; af *tuntea*, *känna*, blir præteritiv (*tunsi*) *tûsi*, *han kände*.

§ 47. p förmildras mellan tvänne vokaler till w; t. ex. *leipå*, *bröd*, iness. *leiwäzä*, i *brödet*, åpa, *asp*, elat. *åwassa*, af *asp*, (obr.) *söpa*, *klädesplagg*, nom. plur. *sowat*, *kläder*, upa, *böna*, nom. plur. *uwat*, *bönor*.

§ 48. b förmildras till w uti 3 personens i plural ändelse af verbets præsentativ; t. ex. *wötab*, *han tager*, plur. *wöttawat*, *de taga*. Detta gäller äfven om verbets nekningsord: sing. eb, *han icke*, plur. ewåt, *de icke*.

Assimilation § 49. c blir efter l assimileradt till l, efter n till n; t. ex. *telci*, *axel*, iness. *tellezä*, i *axeln*, *selcå*, *rygg*, elat. *sellässä*, *frän ryggen*, *sülcå*, *spotta*, præs. *süllen*, *jag spottar*, c encå, *sko*, nom. plur. *cennåt*, *skor*, *enci*, *andedrägt*, gen. *enné*, *andedrägtens*, och afledda verbet *ennåhtå*, *andas*.

§ 50. n efter l, r, s öfvergår till l, r, s; t. ex. *tulen*, *jag kommer*, *puren*, *jag biter*, *nöisen*, *jag uppstiger*, få uti indefinitiv: (*tulenen*, *tullen*) *tullen*, *jag torde komma*, (*purenen*, *purnen*) *purren*, *jag torde bita*, (*nöisenen*, *nöisnen*) *nöissen*, *jag torde uppstiga*.

§ 51. 1) t förvandlas, då det under ett ords böjning kommer att stå framför n, till n; t. ex. *täusi* (stam *täüte*), *full*, *essiv* (*täütenå*, *täütnå*) *täünnå*, *såsom full*.

2) t efter l, n, r öfvergår under böjningen till l, n, r; t. ex. *põlto*, *åker*, iness. *põlloza*, i *åkern*, elat. *põllossa*, *frân åkern*, nom. plur. *põllot*, *åkrar*; antâ, *gifva*, præs. annan, *jag gifver*, annat, *du gifver*, annab, *han gifver*; af stammen kurte blir nom. kurre, *döf* (gen. *kurté*), parta, *skägg*, gen. *parrå*.

3) t efter s öfvergår, åfven utan att stafvelsen är sluten, till s; så-lunda heta de finska: musta, kastaa, ostaa i Wotiskan: *mussa*, *svart*, *kasså*, *fukta*, *össå*, *köpa*. Åfven infinitiv's i singular och elativ's såväl i sing. som plural ändelser äro underkastade denna assimilation; t. ex. inf. *owossa* (i st. f. *oposeta*), af *oponé*, *häst*, *sinisså* (i st. f. *sinisetå*), af *sininé*, *bld*; elat. sing. *rihesså*, *ur stugan*, c'ülässå, *ur byn*, c'äässå, *ur handen*, i st. f. *rihestå*, c'ülästä, c'äästå, af *rihi*, *stuga*, c'ülä, *by*, c'ääsi, *hand*. — Undantag från denna regel bilda länade ord, i hvilka t sällan assimileras efter s; t. ex. *risti*, *kors*, R. *крестъ*, *ristin*, *korsa*, *döpa*, R. *крестить*, c'asta, *andel*, R. *часть*, *pristani*, *landningsbrygga*, R. *пристань*. Åfven infinitiv sing. af pron. demonstr. kasse har t efter s och heter *kasta* (ej *kassa*), så-som sammandraget af *kasseta*.

§ 52. p efter m öfvergår till m; t. ex. af stammarna *lampå*, *sampå*, uppstå nominativerna *lammas*, *får*, *sammas*, *stolpe* (gen. *lampå*', *sampå*').

Förvexling. §. 53. Utom ofvanuppräknade förvexlingar af hårdare konsonantljud med vekare förekomma ännu följande förvexlingar af ljud inom samma organ, hvilka icke kunna omedelbart anses för förmildringar:

1) *förvexling af lingual med lingual:* r, l; t. ex. nilko och nirko, *svintryne*.

2) *förvexling af dental med dental:* n, s; a) af stammarna opose, sinise uppkomma nominativerna: oponē', häst, sininē', bld; b) af stammarna kåne, cüne, lâne erhållas nominativerna: kåsi, lock, cüsi, nagel, lâsi, vester, i Finskan: kansi, kynsi, lânsi.

3) *förvexling af labial med labial:* a) m, b; ryska ordet *безменъ, besman*, har i Wotiskan öfvergått till bezbeni; b) w, m; ryska ordet *подошва, såla*, heter i Wotiskan podos'ma.

§ 54. *Förvexling af konsonanter ur olika organer.*

1) *förvexling af guttural med dental:* g framför i öfvergår i en sluten stafvelse till d'; t. ex. auc'i, gädda, gen. (augi') aud'i', gäddans, purgan, jag lösbinder, præterit. purd'in, jag lösband, sugen, jag kammar, sud'in, jag kammade.

2) *förvexling af dental med labial:* a) t, då det föregås af i och efterföljes af o eller u, öfvergår till w; t. ex. sitoa binda, præs. siwon, jag binder, itu, grodd, iness. iwusa, i grodd; b) efter ü och ü samt då u eller ü är sednare ljudet i en närmast föregående diftong förvandlas t i en sluten stafvelse till w, hvarvid ü eller ü förkortas och ett w ännu inskjutes derefter, men när en af de nämnda diftongerna föregår, förvandlas diftongens u eller ü till w; t. ex. üsi (stam üte), rå, gen. uwuwé', suto, domare, elat. suwwossa, från domaren, pütå fänga, præs. püwwän, jag

fångar, *rauta*, *jern*, ablat. *rawwalta*, *af jernet*, *rōuta*, *kāla*, iness. *rōwwaza*, *i kālan*, *lōütā*, *fiuna*, præs. *lōwwän*, *jag finner* (se §§ 17 och 20).

3) *förvexling af labial med guttural*: framför s öfvergår p till h; sålunda *hafva* de finska: *lapsi*, *kypsi*, *lypsää* i Wotiskan öfvergått till: *lahsi*, *barn*, *cühsı*, *mogen*, *lühsää*, *mjölkä*.

4) *förvexling af labial med dental*: m öfvergår framför t till n, hvilket n dock i flerstafviga ord bortkastas (se § 60. 1); t. ex. *lumi*, *snö*, inf. (*lumeta*, *lumta*) *lunta*, *süä'*, (stam *süäme*), *hjerta*, inf. (*süämetä*, *süämtä*, *süäntä*) *süätä*. I anljudet öfvergår m också stundom till n, såsom: *nölepat*, *båda*, i Finskan molemmat, *Mikitta*, det ryska **Никитъ**, *Mikkula*, det ryska **Николай**. I utljudet öfvergår m i nominativ till n, hvilket dock (enligt § 60. 2) elideras; t. ex. af stammarna *önnettoma*, *sõrmettoma*, *seitsemä*, *kahehsama* bli nominativerna: (*önnetom*, *sõrmetom*, *seitsem*, *kahehsam*; *önneton*, *sõrmeton*, *seitsen*, *kahelisan*) *önnetö'*, *olycklig*, *sõrmetö'*, *fingerlös*, *seitsö'*, *sju*, *kahehså'*, *dtta*.

Elision. § 55. k blir elideradt i verberna nähå (stam näke), *se* och tehå (stam teke), *göra*, i præsentativ och præteritiv, hvilka lyda: *näen*, *jag ser*, *teen* eller *tien*, *jag gör*, *näin*, *jag såg*, *tein*, *jag gjorde*.

§ 56. I har mycken benägenhet att bortfalla, i synnerhet i verbets inljud. Några lagar synes språket härvid icke iakttaga, utan beror det af den talande att bortkasta eller bibehålla l; så heter det ömsom: *juttelen* och *juttēn*, *jag berättar*, *wōittelen* och *wōittēn*, *jag brottas*, *wōttelen* och *wōttēn*, *jag tager ofta*, *tulen* och *tuen*, *jag kommer*, *ölen* och *oen*, *jag är*. Företrädesvis synes detta bortkastande af l ega rum i den ne-kande konjugationen; såsom: eb *tue*, *han kommer icke*, eb œ (vanligen böe, också böle), *han är icke*. Denna uteslutning af l förekommer också

i Finskan, dock endast i de två sistnämnda verberna; sålunda säges i stället för tulen dialektvis: tuun, och i st. f. olen: oon, oun, uon.

§ 57. r bortfaller stundom i utljudet, såsom i ordet sōzar, *syster*, som äfven heter sōza.

§ 58. c elideras i nominativ af ordet rüis, rüci, *räg*, ehuru det enligt regeln borde der heta rüdis.

§ 59. 1) t elideras, då det står mellan två vokaler, som icke ärade ofvan (§ 46) nämnda; t. ex. pata, *kruka*, nom plur. (paat) pât, nato, *svägerska*, nom. plur. naot, cütü, *sväger*, nom. plur. (cüüt) cüt, jåti, *hingst*, nom. plur jåit, pâsi (stam pâte), *flat sten*, nom. plur. pâet, cäsi (stam cäte), *hand*, nom. plur. cäet, pitä, *hälla*, præs. piän, jag håller, præt. (piin) pîn, *jag höll*.

2) t efter h bortkastas; t. ex. tahtoa, *vilja*, præs. tahon, *jag vill*, stam ahtere, nom. aher, *gall*, pihta, *skuldra*, nom. plur. pihat, uhhtoa, *skölja*, præs. uhon, *jag sköljer*. Men i flerstafviga verber förblir t efter h oförändradt; t. ex. unohtâ, *förgäta*, præs. unohtan, *jag förgäter*, præt. unohtin, *jag förgat*.

§ 60. n elideras såväl i inljudet som utljudet, hvarvid den föregående vokalen, om den icke är lång eller diftongisk, blir förlängd;

1) i inljudet, framför s och i flerstafviga ord äfven framför t; t. ex. tuntea, *känna*, præt. (tunsi) tûsi, *han kände*, kåsa, *med* i st. f. kansa, süätâ i st. f. süäntâ, *hjerta*, sêmêtâ i st. f. sêmentâ, *frö*, af stammarna: süâme, sêmene. Men i tvåstafviga ord qvarstår n framför t oförändradt; t. ex. unta, *sömn*, lunta, *snö*, af stammarna une, lume.

2) i utljudet, öfverallt i nominernas böjnings- och härleddnings-ändelser och äfven i verbets passiv och nominal-modi; t. ex. gen. kalâ,

fiskens, *pall'ai* *päi*, *med bart hufvud*, gen. plur. *kalojé*, *fiskars*; *oponé*, *häst*, *önnetô*, *olycklig*, *sömisé*, *matens*, *söü*, *det ätnas*, *söti*, *det dts*, i stället för: *kalan*, *pall'ain* *päin*, *kalojen*, *oponen*, *önneton*, *sömisén*, *söün*, *sötin*.

Konsonanters inskjutning. § 61. h. Om i ett verb efter å omedelbart följer a, inskjutes mellan dessa vokaler ett h; t. ex. af sâ, *jag får*, blir infinitiv icke såa, utan sâha, *få*.

§ 62. j. Om på ê följer en vokal, som icke är i, öfvergår ê till i, och mellan detta och den tillkomna vokalen inskjutes ett j; t. ex. wê, *jag förer*, inf. wijâ, *föra* (se § 18).

§ 63. w. 1) Då efter ett û eller ü t blifvit förmildradt till w (se § 54. 2, b), förkortas dessa vokaler till u och ü (§ 17), efter hvilka ett w inskjutes; t. ex. ûsi (stam ûte), rd, gen. (uwê) uwuwê, pütâ, *fångâ*, præs. (püwân) püwwân, *jag fångar*.

2) Om på ô eller ö följer en vokal, som icke är i, förvandlas dessa vokaler till u eller ü, och mellan dem och den tillkomna vokalen inskjutes ww; t. ex. jôn, *jag dricker*, sön, *jag äter*, få i infinitiv: juwwa, *dricka*, süwwâ, *äta* (se § 18).

§ 64. *Konsonant-vidfogning.* 1) Några primitiva ordstammar med lång utljuds-vokal bilda sin nominativ sålunda, att den långa vokalen förkortas och ett s vidfogas till stammen; t. ex. lampâ, c'irwê, rattû hafva i nominativ: lammas, *får*, c'irwes, yxa, ratis, *wisthus* (se § 15. 3 och § 66. 4).

2) Afledda substantiva abstracta på u (ü) tillägga i nominativ till stammen ett s; t. ex. wajagus, brist, ilozus, skönhet, c'ööhüs, fattigdom, af stammarna: wajagu, ilozu, c'ööhü (§ 66. 7).

3) Diminutiver på u (ü) få i nominativ ett tillägg af t; t. ex. izüt, *fader*, cåtcüt, *vagga* (§ 66. 7).

Formlära.

I. Nomen.

§ 65. Likasom i andra finska språk är i Wotiskan skilnaden mellan substantiv och adjektiv hvarken till form eller betydelse strängt bestämd; sålunda kan t. ex. *wajaga* betyda både *brist* och *bristfällig*, *sôja*, både *wärme* och *warm*, märcå både *droppe* och *fuktig*, *wiha* både *hat* och *bitter*. Såväl substantivet som adjektivet nyttja samma ändelser för bildandet af olika kasus och numeri, och båda sakna de genus-åtskilnaden, hvilken vanligtvis tillkännagisves med skilda ord för maskulin och feminin eller uttryckes genom tilläggande af orden mês, *man*, nais- (förförstadt af *nainê*, *naisê*) *qvinna*, såsom mês-eläjä, *person af manliga könet*, nais-eläjä, *person of qvinliga könet*; foglarnes kön utmärkes medelst orden *kukkõ*, *tupp*, *kana*, *höna*, såsom: *kukkõ-metso*, *tjäderhane*, *kana-metso*, *tjäderhona*, *kukkõ-tedri*, *orrtupp*, *kana-tedri*, *orrhona*.

§ 66. Hvarje ordstam slutas på vokal, och nominernas stam förekommer i de flesta fall ren och obemängd i nominativ sing. I ett jemförelsevis ringa antal två- och flerstafviga nominer, hvilkas bindevokal är -e eller en lång vokal eller hvilkas bindestafvelse är -ma eller -me, har stammen i nominativ undergått förändringar. Följande äro de fall, i hvilka stammen i nominativ anträffas förändrad:

1) I de flesta tvåstafviga stamar med bindvokalen e har denna i nominativ öfvergått till i (se § 25. 1) såsom: *sõrmi*, *finger*, *ani*, *gås*, *nôri*, *ung*, *sarwi*, *horn*, hvilkas stamar äro *sõrme*, *ane*, *nôre*, *sarwe*; och om

bindekonsonanten är t, öfvergår den härvid till s (se § 46. 3), såsom i orden cäsi, *hand*, påsi, *bred sten*, ûsi, *omogen*, hvilkas stammar äro: cåte, pâte, ûte.

2) I några stammar på -ne förbytes denna bindestafvelse i nominativ till -si, såsom: kåsi, *lock*, cüsi, *nagel*, läsi, *vester*, af stammarna: kåne, cüne, läne. I stammar på -se deremot öfvergår stammens s i nominativ till n, såsom oponé, *häst*, inehminé, *menniska*, af stammarna: opose, inehmise (se § 53. 2).

3) I flerstafviga stammar på -re bortkastas slutvokalen i nominativ, och om konsonanterna äro hårda, försiggår med dem förändring, enligt förut gifna reglor; sålunda hafva nominativerna: sôzar, *syster*, wôwwar, *hallon*, uhar, *jufver*, aher, *gall*, uppkommit ur stammarna: sôzare, wôw-ware, uhare, ahtere (se § 29. 1).

4) Några primitiva ordstammar med lång bindevokal bilda sin nominativ sålunda, att bindevokalen förkortas och i utljudet ett s vidfogas, hvarigenom bindestafvelsen blir sluten och konsonant-förändringar deri nödvändiga; så har af stammarna: lampâ, rikkâ, wartâ, cîrwê, rattâ, ruci uppstått nominativerna: lammas, *får*, rikas, *rik*, warras, *stekspett*, cîrwes, *yxa*, ratis, *vistaus*, rüis, *râg*, (se §§ 15. 3 och 64. 1).

5) Aflurda och åfven några primitiva ordstammar med ê eller è till bindevokal förkorta denna och erhålla slutaspiration, hvarvid konsonant-förändringar i stammen ega rum; af stammarna: sitê, rakê, ülê, ehtê, kurtê blir nominativ: sië, *band*, ragë, *hagel*, üle, *grädda*, ehe, *grannlåt*, kurre, *döf*, (se § 15. 3).

6) I stammar på -hse förkortas denna ändelse i nominativ till -s; af petohse, iwuhse, arjahse, jänehse uppstå nominativerna: petos, *bedrägeri*, iwus, *hârstrâd*, arjas, *borst*, jänes, *hare* (se § 29. 1).

7) Afledda substantiva abstracta på u (ü) äfvensom diminutiver på u (ü) tillägga i nominativ till stammen, de förra ett s, de sednare ett t; t. ex. af stammarna: c'öühü, ilozu, wajagu blir nominativ: c'öühüs, *fat-tigdom*, ilozus, *skönhet*, wajagus, *brist*, och af stammarna: c'ätcü, izü nominativerna: c'ätcüt, *vagga*, izüt, *sader* (se § 64. 2, 3).

8) I flerstafviga stammar på -ma och -me bortkastas denna ändelse i nominativ och den nästföregående vokalen förlänges, hvarvid äfven konsonant-förändringar inträffa; sålunda bli af stammarna: wōiteme, sārpime, ic'eme, wōttime, önnettoma nominativerna: wōd'ē, smörja, särwī, sof-vel, ic'ē, tandkött, wōtū, nyckel, önnetō, olycklig (se §§ 22 och 60. 2).

A. Deklination.

§ 67. Nominernas böjning i Wotiskan sker genom tvåne numeri, singular och plural, hvardera med 12 kasus. Dessa kasus och deras ändelser åro följande:

	Sing.	Plur.
Nominativ	—	-t
Genitiv	—	-itē'
Infinitiv	-ta	-ita
Inessiv	-za	-iza
Elativ	ssa	-issa
Illativ	-h-, -se	-isi
Adessiv	-la	-ila
Ablativ	-lta	-ilta
Allativ	-le	-ile
Essiv	-na	-ina
Translativ	-hsı	-ihsi
Abessiv	-tta	-itta.

§. 68. Vid ett ord's böjning tilläggas dessa ändelser till ordstammen sådan den framstår enligt § 66 och med de förändringar, som enligt förut gifna reglor kunna vara nödvändiga. I allmänhet bör om dessa ändelser anmärkas, att deras slutvokaler mycket ofta elideras, hvilket synnerhet är fallet med infinitiv's, inessiv's och allativ's ändelser, som i sin helhet förekomma endast i poesi och i slutet af en sats.

§ 69. Nominativ i sing., som icke har någon bestämd ändelse, utgöres af ordstammen, som här förekommer antingen i dess ursprunglighet eller förändrad (enligt § 66).

§ 70. Genitiv's i sing. Ändelse är i Finskan -n, tillagd till ordstamnen. Att detta varit fallet äfven i Wotiskan synes deraf, att bindekonsonanten i genitiv är underkastad de vanliga förändringarna i sluten bindestafvelse, oaktadt denna stafvelse i Wotiskans nuvarande genitiv icke kan anses för sluten. Detta -n har neml. blifvit bortkastadt och bindevo-kalen förlänges, om den är kort; om den deremot är lång eller om bindestafvelsens vokaliska element utgöres af en distong, förblir den långa vo-kalen eller distongen i genitiv oförändrad; t. ex. kala, *fesk*, gen. kala', pū, *träd*, gen. pū', tāi, *lus*, gen. tāi'. Ur genitiv's i plur. ändelse bortkastas t i två- och flerstafviga ord, af orsak, som i följande § närmare angifves. Endast i enstafviga ord och i de tvåstafviga, hvilkas stam i nominativ är förkortad enligt § 66, inträffar mellan föregående distong och ändelsens t den sammansmålning, som finnes beskriven § 46. 2. Dessa såväl som andra förändringar af denna ändelse skola på sitt ställe auföras.

§ 71. Infinitiv's ändelse -ta förkortas till -a, då den lägges till tvåstafviga ordstammar med enkel bindevokal, t. ex. *lintu*, *fogel*, inf. sing.

lintua. Orsaken härtill bör sökas i den egenhet hos språket, att ej låta en sednare stafvelse i ljudstyrka överträffa den föregående. Om t. ex. infinitiv's ändelse i sin helhet blifvit lagd till förenämnda stam *lintu* och infinitiv af detta ord skulle heta *lintuta*, vore sista stafvelsen fullkomligt lika stark som den mellersta, och blefve genom den eufoniska accenten, som hvilar på denna stafvelse, i sjelfva verket starkare än den förra. Men då detta strider emot språkets genius, förlorar ändelsen här sin konsonant och infinitiv af det ifrågavarande ordet blir sålunda *lintua*. För samma ändamåls uppnående eger Wotiskan åfven ett annat medel, som ej förekommer i dess sisterspråk Finskan. Infinitiv's ändelse blir neml. oafkortad tillagd till stammen, men för att gifva andra stafvelsen större styrka än den sista eller ändelsen har, blir bindevokalen förlängd, och det beror helt och hållet af den talandes godtycke, hvilkendera formen han vill begagna. Sålunda kan infinitiv af orden *lintu*, kala beta antingen: *lintua*, *kalâ* eller *lintûta*, *kalâta*. Deremot kan detta icke inträffa i en-, tre- eller flerstafviga ords sing., i hvilka harmonin mellan stafvelserna genom infinitiv's hårda ändelse ej kommer i fara. I plural bibehålls infinitiv's ändelse ofärändrad uti enstafviga och en del af tvåstafviga ord, men i en annan del af de tvåstafviga och i alla flerstafviga bortkastas denna ändelse. **Vi skola** på sitt ställe uppgifva dessa olika förändringar af infinitiv's ändelse.

§ 72. Illativ's i sing. ändelse för enstafviga ord är -h- jemte den vokal upprepad efter -h-, som närmast föregår detsamma. Vid tilläggandet af denna ändelse förkortas ordets långa vokal, och om denna är ü, får ändelsen icke u, utan ö; sålunda blir illativ sing. af *må*, *jord*, *sô*, *kärr*, ö, *natt*, *maha*, *soho*, öhö, men af pü, *träd*, sô, *mun*, blir den puho,

suhō, Jemte denna egna ändelse för de enstafviga ordens illativ sing. kunna dessa ord betjena sig af den, som två- och flerstafviga ord nyttja i denna kasus. Denna ändelse är -se, vid hvars tilläggande till stammen bindevokalen förlänges, om den icke redan förut är lång, i hvilket fall den blir oförändrad; t. ex. af *lintu*, *fogel*, *kuja*, *gata*, *pähc'inā*, *nöt*, *katila*, *gryta*, *sië* (stam *sitē*), *band*, *lamma* (stam *lampå*), *får*; blir illativ sing.: *lintūse*, *kujāse*, *pähc'ināse*, *sitēse*, *lampāse*. Denna ändelse antäga hu äfven de enstafviga orden, i det de betrakta sin förut vunna enkla illativ för stam och förlänga dess utljuds-vokal framför den nya ändelsen; så-lunda kunna de ofvanföre uppräknade enstafviga orden jemte de dervid anförrda enkla illativerna äfven hafva formerna: *mahāse*, *sohōse*, *öhōse*, *puhōse*, *suhōse*, utan att denna nya form medförf någon modifikation i betydelsen. Prof på en sådan ändelsens dubbelhet hafva vi redan i föregående § anfört, och vi skola äfven framdeles komma i tillfälle att ådagalägga Wotiskans böjelse för fördubblade ändelser. Illativ's i plur. ändelse fogas till alla slags stammar utan andra förändringar än de framför plural's i.

§ 73. Alla öfriga kasus-ändelser förblifva ständigt oförändrade, med undantag af den elision af ändelsens utljuds-vokal, som omtalas § 68. Denna elision är äfven orsaken dertill, att i ord med kort bindevokal bindestafvelsen i inessiv, adessiv och allativ anses vara sluten och deri förekommande konsonanter förändras, ehuru ändelsernas konsonant i dessa kasus är enkel och således icke sluter stafvelsen; ty genom bortkastandé af ändelsens utljuds-vokal öfvergår denna konsonant i sjelfva verket till bindestafvelsen och görande denna sluten förorsakar den ifrågavarande konsonant-förändring. Då ändelsens eliderade vokal sedermera någon

gång återställes och bindestafvelsens egenskap af slutens sålunda upphör, försummar språket dock att återställa de förändrade konsonanterna i deras ursprungliga skick, en företeelse, som äfven anträffas i Finskan. Sålunda borde inessiv af de wotiska orden: *kukkō*, *tupp*, *cäppā*, *graftulle*, *nättū*, *trasa*, heta: *kukkō-za*, *cäppā-zā*, *nättū-zā*; men då ändelsens vokal bortfallit, kommer den att heta: *kukōz*, *cäpáz*, *nätüz*, och då denna vokal sedanmera återställes, förblir den dock: *kukōza*, *cäpázā*, *nätüzā*.

§ 74. Betydelsen och bruket af dessa kasus är aldeles lika med de olika kasusformernas betydelse och bruk i Finskan, hvarföre det torde vara onödigt att här upprepa allmänt kända saker. I förbigående må nämnas, att bruket af essiv i Wotiskan är vidsträcktare än i Finskan; så heta t. ex. de finska satserna: *hän kaasi klasin täyteen vettä*, *han gjöt glaset fullt med vatten*, *pane piippu täyteen tupakkaa*, *stoppa pipan full med tobak*, på Wotiska: *tämä walõi stokanä' täünnä wettä*, *pane trubka täünnä tabakkata*. Adessiv's betydelse åter är inskränktare än i Finskan, ty Wotiskan uttrycker ej med denna kasus medlet, hvarmed något uträttas. För detta ändamål betjenar den sig af samma utväg som Estniskan, neml. genitiv med postpositionen *kåsa*, *med*, förkortad till *kå*; t. ex. *tämä lõi cirvē' kå*, *han slog med yxan*, på Finska: *hän lõi kirveellä*; *miä wäitin ölkaj kõlmē' oposē' kå*, *musā'*, *all'i ja gniedā' kå*, *jag släpade halm med tre hästar*, *med den svarta, den gråa och den bruna*, på Finska: *mina vedin ölkia kolmella hevosella, mustalla, hallilla ja ruskealla*. Man har i Estniskan ansett denna partikel för en kasus-åndelse och af den derrmed förenade genitiv gjort en kasus instrumentalis, oaktadt denna sammansättning är alltför mekanisk för att förtjena namn och värdighet af kasus.

§ 75. Utom ofvan:ansfördas kasus finner man bland partiklarna, räkneorden (se § 90) och i vissa talesätt spår af instruktiv; t. ex. *nǐ* och *nenni*, *så*, *kui*, *kuru*, *såsom*, instruktiver i plur. af pronominerna *se*, (obr.) *ku*; *rõhgå* eller *rehgå*, *mycket*, *wisi* rubli, *omkring* *sem rubel*, *pallai* cäsi, *med blotta händerna*, o. s. v. Men som bruket af denna kasus här utöfver icke förekommer i språket, hafva vi från vår kasus-förteckning uteslutit densamma.

§ 76. Såsom af ofvan meddelade förteckning redan synes, är plural's tillägg ett -i, som föregår kasus-ändelsen, utom i nominativ, som har ett -e, lagt till ordstammen.

§ 77. Deklinationen i Wotiskan är en, men för bättre öfversigts skull hafva vi, i öfverensstämmelse med hvad som sker i finska grammatisken, indelat nominerna i sex klasser, hvilka grunda sig på bindevokalens olika beskaffenhet och förändringar.

§ 78. Första Klassen.

Enstafviga ord.

I denna klass qvarstår infinitivernas t, men genitiv's i plur. t undergår den § 46. 2 beskrifna sammausmältningen med föregående distong. Ordstammens långa vokal förkortas framför plural's i (§ 15. 1) och även framför illativ's ändelse (§ 15. 2), men om ordets vokal är i, förblir den oförändrad, hvilket även är fallet med en sådan i ordet förekommande distong, hvars sednare vokal är i. Exempel: *må*, *jord*, *sô*, *kärr*, *pû*, *träd*, *täi*, *lus*.

S i n g u l a r.

Nom.	<i>må</i>	<i>sô</i>	<i>pû</i>	<i>täi</i>
Gen.	<i>må'</i>	<i>sô'</i>	<i>pû'</i>	<i>täi'</i>

Inf.	mâta	sôta	pûta	täitâ
Iness.	mâza	sôza	pûza	täizâ
Elat.	mâssa	sôssa	pûssa	täissâ
Illat.	mahâse ¹⁾	sohôse ²⁾	puhôse ³⁾	täihese ⁴⁾
Adess.	mâla	sôla	pûla	tâilâ
Ablat.	mâlta	sôlta	pûlta	tâiltâ
Allat.	mâle	sôle	pûle	tâile
Essiv	mâna	sôna	pûna	tâinâ
Transl.	mâhsî	sôhsî	pûhsî	tâihsi
Abess.	mâtta	sôtta,	pûtta	tâittâ.
	¹⁾ maha.	²⁾ soho.	³⁾ puhô.	⁴⁾ tâihe.

P l u r a l.

Nom.	mât	sôt	pût	täit
Gen.	mad'ê'	sod'ê'	pud'ê'	täid'ê'
Inf.	maita	söita	puta	täitâ
Iness.	maiza	söiza	puiza	täizâ
Elat.	maissa	söissa	puissa	täissâ
Illat.	maisi	söisi	puisi	täisi
Adess.	maila	söila	puila	tâilâ
Ablat.	mailta	söilta	puilta	tâiltâ
Allat.	maile	söile	puile	tâile
Essiv	maina	söina	puina	tâinâ
Transl.	maihsî	söihsi	puihsî	tâihsi
Abess.	maitta	söitta	puitta	tâittâ.

§ 79. *Andra Klassen.*

Ord, som hafva oföränderlig bindevokal (i, u, ü).

I infinitiv sing. och genitiv i plural bortkastas t, men qvarstår i infinitiv plur. uti ord på -i, hvaremot det i ord på u och ü kan qvarstå eller bortkastas. Exempel: sili, igelkott, lantu, fogel, wawü, sväger.

S i n g u l a r.

Nom.	sili	lantu	wawü
Gen.	sili'	linnu'	wawü'
Inf.	siliä ¹⁾	lintua ²⁾	wawüä ³⁾
Iness.	siližä	linnuza	wawüzä
Elat.	silißä	linnussa	wawüssä
Illat.	siliše	lintüse	wawüse
Adess.	sililä	linnula	wawülä
Abl.	siliłtä	liunulta	wawültä
Allat.	siliłle	linnule	wawüle
Essiv.	silińä	lintuna	wawünä
Transl.	silihsı	linnuksi	wawühsı
Abess.	siliłtä	linnutta	wawüitä
	¹⁾ siliłtä.	²⁾ lintüta.	³⁾ wawüitä.

P l u r a l.

Nom.	silit	linnut	wawüt
Gen.	siliē'	lintujē'	wawüjē'
Inf.	siliłtä	lintuita ¹⁾	wawüitä ¹⁾
Iness.	siližä	lintuiza	wawüiza
Elat.	silißä	lintuissa	wawüssä
Illat.	siliše	lintuisi	wawüisi

Adess.	sílilä	lintuila	wåwüilä
Ablat.	síliltä	lintuilitä	wåwüiltä
Allat.	sílile	lintuile	wåwüile
Essiv.	sílinä	lintuina	wåwünä
Transl.	sílihsı	lintuihsı	wåwüihsi
Abess.	sílittä	lintuitta	wåwüittä. 1) lintuja. 2) wåwüjä.

Anmärkning. Till denna klass höra äfven egenskapssubstantiver på -us (üs), hvilka böjas såsom om deras stam slutades på -u (ü); t. ex. ilozus, *skönhet*, gen. ilozu¹, iness. ilozuza, elat. ilozussa, adess. ilozula o. s. v.; men infinitiv sing. bildas såsom om stammen skulle slutas på -t, t. ex. ilozutta, och i abessiv blir stamvokalen förlängd, för att sålunda skilja denna kasus från den förenämnda, alltså: ilozütta.

§ 80. Tredje Klassen.

Ord, som till bindevokal hafva a eller å.

Såväl i infinitiv sing. som infinitiv plur. kan t antingen bortkastas eller qvarstå, i genit. plur. bortkastas det. Om bindevokalens förändringar se §§ 23, 24. Exempel: *julkka*, *brynsten*, *silta*, *bro*, *kattila*, *gryta*, *cåppå*, *gråstulle*.

S i n g u l a r.

Nom.	julkka	silta	kattila	cåppå
Gen.	julkå ¹	sillå ²	kattilå ³	cåpå ⁴
Inf.	julkkå ¹)	siltå ²)	kattilå ³)	cåppå ⁴)
Iness.	julkaza	sillaza	kattilaza	cåpázä
Elat.	julkassa	sillassa	kattilassa	cåpässä
Illat.	julkkåse	siltåsse	kattilåse	cåppåse

Adess.	julkala	sillala	kattilala	c'äpälä
Abl.	julkalta	sillalta	kattilalta	c'äpältä
Allat.	julkale	sillale	kattilale	c'äpäle
Essiv	julkkana	siltana	kattilana	c'äppänä
Transl.	julkahsi	sillahsi	kattilahsi	c'äpähsi
Abess.	julkatta	sillatta	kattilatta	c'äpättä.
	¹⁾ julkkåta.	²⁾ siltåta.	³⁾ kattilåta.	⁴⁾ c'äppätå.

P l u r a l.

Nom.	julkat	sillat	kattilat	c'äpat
Gen.	julkköjé'	siltojé'	kattilojé'	c'äppié'
Inf.	julkköja ¹⁾	siltoja ²⁾	kattiloja ³⁾	c'äppiä ⁴⁾
Iness.	julkköiza	siltoiza	kattiloiza	c'äpizä
Elat.	julkköissa	siltoissa	kattiloissa	c'äpissä
Illat.	julkköisi	siltoisi	kattiloisi	c'äppisi
Adess.	julkköila	siltoila	kattiloila	c'äpilä
Abl.	julkköilta	siltoilta	kattiloilta	c'äpiltä
Allat.	julkköile	siltoile	kattiloile	c'äpile
Essiv	julkköina	siltoina	kattiloina	c'äppinä
Transl.	julkköihsi	siltoihsı	kattiloihsi	c'äpihsı
Abess.	julkköitta	siltoitta	kattiloitta	c'äpittä.
	¹⁾ julkköita.	²⁾ siltoita.	³⁾ kattiloita.	⁴⁾ c'äppitå.

§. 81. Fjerde Klassen.

Ord, som till bindevokal hafva e.

Med några få undantag bortkasta tvåstafviga stammar i inf. sing. dess t, hvaremot de flerstafviga bibehålla det, men utesluta i stället binde-

vokalen e (§ 29. 2). I inf. plur. bibehålla en del tvåstafviga ord t, en annan del bortkastar detsamma, hvilket äfven alla flerstafviga göra. Äfven i genit. plur. bortkasta alla till denna klass hörande ord dess t. Om bindevokalens förändringar se § 25.

I denna klass böjes en mängd ord, hvilkas stam i nominativ lidit större eller mindre förändringar, och hvilka finnas uppräknade under § 66.

För att bättre åskådliggöra alla de vid böjningen i denna klass inträffande förändringar, meddele vi här följande exempel: *cíwi, sten, sörmi, finger, oponé, häst, uhar, jufver, iwus, hárstrå, wōd'ē, smörja*.

S i n g u l a r.

Nom.	<i>cíwi</i>	<i>sörmi</i>	<i>oponé</i>
Gen.	<i>cíwē</i>	<i>sörme</i>	<i>oposé</i>
Inf.	<i>cíweā</i>	<i>sörmea</i>	<i>owossa</i>
Iness.	<i>cíwezā</i>	<i>sörmeza</i>	<i>oposeza</i>
Elat.	<i>cíwessā</i>	<i>sörmessä</i>	<i>oposessa</i>
Illat.	<i>cíwēse</i>	<i>sörmese</i>	<i>oposése</i>
Adess.	<i>cíwelā</i>	<i>sörmela</i>	<i>oposela</i>
Abl.	<i>cíweltā</i>	<i>sörmelta</i>	<i>oposelta</i>
Allat.	<i>cíwele</i>	<i>sörmele</i>	<i>oposele</i>
Essiv	<i>cíwenā</i>	<i>sörmena</i>	<i>oposena</i>
Transl.	<i>cíwehsı</i>	<i>sörmehsi</i>	<i>oposehsı</i>
Abess.	<i>cíweitā</i>	<i>sörmetta</i>	<i>oposetta</i>

P l u r a l.

Nom.	<i>cíwet</i>	<i>sörmet</i>	<i>oposet</i>
Gen.	<i>cíwajé</i>	<i>sörmejé</i>	<i>oposié</i>
Inf.	<i>cíwājā</i> ¹⁾	<i>sörmita</i>	<i>oposia</i>

Iness.	c̄iwāizä	sōrmeiza	oposiza
Elat.	c̄iwāissä	sōrmeissa	oposissa
Illat.	c̄iwāisi	sōrmeisî	oposisi
Adess.	c̄iwāilä	sōrmeila	oposila
Abl.	c̄iwāiltä	sōrmeilta	oposilta
Allat.	c̄iwāile	sōrmeile	oposile
Essiv	c̄iwāinä	sōrmeina	oposina
Transl.	c̄iwāihsi	sōrmeihsı	oposihsı
Abess.	c̄iwāittä	sōrmeitta	opositta.

¹⁾ vanligen: c̄iwāj.

S i n g u l a r.

Nom.	uhar	iwus	wōd'ē'
Gen.	uhare'	iwuhsé'	wōitemé'
Inf.	uharta	iwuhsa	wōd'ēta
Iness.	uhareza	iwuhsesa	wōitemeza
Elat.	uharessa	iwuhsessa	wōitemessa
Illat.	uharese	iwuhsese	wōitemese
Adess.	uharela	iwuhsela	wōitemela
Abl.	uharelta	iwuhselta	wōitemelta
Allat.	uharele	iwuhsele	wōitemele
Essiv	uharena	iwuhsena	wōitemena
Transl.	uharehsı	iwuhsehsi	wōitemehsi
Abess.	uharetta	iwuhssetta	wōitemetta.

P l u r a l.

Nom.	uharet	iwuhset	wōitemet
Gen.	uharié'	iwuhsie'	wōitemie'

Inf.	uharia	iwuhsia	wōitemia
Iness.	uhariza	iwuhsiza	wōitemiza
Elat.	uharissa	iwuhsissa	wōitemissa
Illat.	uharisi	iwuhsisi	wōitemisi
Adess.	uharila	iwuhsila	wōitemila
Ablat.	uharilta	iwuhsilta	wōitemilta
Allat.	uharile	iwuhsile	wōitemile
Essiv	uharina	iwuhsina	wōitemina
Transl.	uharihsı	iwuhsihsi	wōitemihsi
Abess.	uharitta	iwuhsitta	wōitemitta.

§ 82. Femte Klassen.

Ord, som till bindevokal hafva o, ö.

I båda infinitiverna och genitiv plur. bortfaller t. Om bindevokalens öfvergång i plur. till a se § 26. 1. Bindevokalen o förblir oförändrad i substantiver, som äro härledda från verber och betyda en handling; sådana äro: mahso, *betalning*, tulo, *ankomst*, män'ko, lek, m. fl. Exempel: lehto, *blad*.

	Sing.	Plur.
Nominativ	lehto	lehot
Genitiv	lehö'	lehtajé'
Infinitiv	lehtoa	lehtaja ¹⁾
Inessiv	lehoza	lehtaiza
Elativ	lehossa	lehtaissa
Illativ	lehtöse	lehtaisi
Adessiv	lehola	lehtaila
Ablativ	leholta	lehtailta

Allativ	lehole	lehtaille
Essiv	lehtona	lehtaina
Translativ	lehohsi	lehtaihsı
Abessiv	lehotta	lehtaitta.

¹⁾ vanligen: lehtaj.

§ 83. Sjette Klassen.

Ord, som hafva slutaspiration.

Den aspiration, hvarom här är fråga, förekommer endast i nom. sing. och är af två slag, antingen 1:o en hastig tillslutning af den luftström, som varit nödig för uttalandet af den sista vokalen, hvarvid ett knappt hörbart h uppkommer, såsom i orden: üle', grädda; ragë', hagel, wene', båt, eller 2:o ett s, hvartill aspirationen i en mängd ord förhårdnat, såsom i: ratis, visthus, lammas, får, kall'is, dyr. Båda fallen hafva det gemensamt, att aspirationen uppkommit på bekostnad af stammens långa utljuds-vokal, som blifvit förkortad. Bindestafvelsens tillslutning och bindekonsontantens till följe deraf skeende förmildring äro i båda fallen föranledda af slutaspirationen.

Infinitiv's i sing. ändelse -ta lägges omedelbart till stammen sådan den förekommer i nominativ, hvarvid i ord af det 2:o ömnämnda slaget denna ändelse t framför s öfvergår till s (se § 51. 3); deremot i ord, som höra till den i 1:o anförla klassen, öfvergår slutaspirationen framför infinitiv's i sing. ändelse till t, om bindekonsontanten är l, i alla öfriga fall öfvergår den till h; t. ex. af sië', bond, kue', inslag, ehe', grannlåt, hvilkas stammar äro: sitë, kutë, ehtë, blir infinitiv sing.: siëttä, kuettä, ehettä, men af wene', båt, üle', grädda, terwe', frisk, blir samma kasus: wenehtä, ülehtä, terwehtä. I infinitiv plur. bibehålls ändelsens t; men i genitiv plur. bortkastas det i alla andra ord än de på -as, i hvilkas geni-

tiv plur. den § 46. 2 beskrifna sammansmältningen af det förmildrade t med föregående distong eger rum. Dessa förändringar ses tydligare af följande exempel: *ehe'*, *grannlåt*, *üle'*, *grädda*, *ratis*, *visthus*, *armas*, *kär*.

S i n g u l a r.

Nom.	<i>ehe'</i>	<i>üle'</i>	<i>ratis</i>	<i>armas</i>
Gen.	<i>ehtē'</i>	<i>ülé'</i>	<i>rattī'</i>	<i>armā'</i>
Inf.	<i>ehettā</i>	<i>ülehtā</i>	<i>ratissa</i>	<i>armassa</i>
Iness.	<i>ehtēzā</i>	<i>ülēzā</i>	<i>rattīza</i>	<i>armāza</i>
Elat.	<i>ehtēssā</i>	<i>ülēssā</i>	<i>rattissa</i>	<i>armāssa</i>
Illat.	<i>ehtēse</i>	<i>ülēse</i>	<i>rattīse</i>	<i>armāse</i>
Adess.	<i>ehtēlā</i>	<i>ülēlā</i>	<i>rattīla</i>	<i>armāla</i>
Ablat.	<i>ehtēltā</i>	<i>ülēltā</i>	<i>rattīltā</i>	<i>armālta</i>
Allat.	<i>ehtēle</i>	<i>ülēle</i>	<i>rattīle</i>	<i>armāle</i>
Essiv	<i>ehtēnā</i>	<i>ülēnā</i>	<i>rattīna</i>	<i>armāna</i>
Transl.	<i>ehtēhsı</i>	<i>ülēhsı</i>	<i>rattīhsı</i>	<i>armāhsı</i>
Abess.	<i>ehtēttā</i>	<i>ülēttā</i>	<i>rattītta</i>	<i>armātta</i> .

P l u r a l.

Nom.	<i>ehtēt</i>	<i>üleit</i>	<i>rattīt</i>	<i>armāt</i>
Gen.	<i>ehteie'</i>	<i>üleiē'</i>	<i>rattīe'</i>	<i>armadē'</i>
Inf.	<i>ehteitā</i>	<i>üleitā</i>	<i>rattīta</i>	<i>armaita</i>
Iness.	<i>ehteizā</i>	<i>üleizā</i>	<i>rattīza</i>	<i>armaiza</i>
Elat.	<i>ehteissā</i>	<i>üleissā</i>	<i>rattīssa</i>	<i>armaissa</i>
Illat.	<i>ehteisī</i>	<i>üleisī</i>	<i>rattīsī</i>	<i>armaisī</i>
Adess.	<i>ehteilā</i>	<i>üleilā</i>	<i>rattīla</i>	<i>armaila</i>
Ablat.	<i>ehteiltā</i>	<i>üleiltā</i>	<i>rattīltā</i>	<i>armailta</i>

Allat.	ehtele	üleile	rattile	armaile
Essiv	ehteinä	üleinä	rattina	armaina
Transl.	ehteihsi	üleihsi	rattihsi	armaihsı
Abess.	ehteittä	üleittä	rattitta	armaitta.

B. Komparation.

§ 84. Komparativ bildas sålunda, att till positivens stam lägges i nominativ sing. ändelsen -pi, i de öfriga kasus -pa, hvarefter kasus-ändelserna vidfogas; och ehuru denna ändelse, såsom utgörande bindestafvelsen, genom kasusändelsernas tillkomst ofta blir sluten, undergår dess konsonant dock ingen förändring. Förr öfritt är härvid att märka, att tvåstafviga adjektiv-stammar på a (å) framför komparativ's ändelse förbyta denna vokal till e; t. ex. *mussa*, *svart*, *kōwa*, *hård*, *pühä*, *helig*, *süwå*, *djup*, *hafva* i komparativ: *mussepi*, *kōwepi*, *pühepi*, *süwepi*. Komparativ böjes på samma sätt som flerstafviga nominer på a (se § 80), utom att bindevokalen a bortkastas framför plural's i.

§ 85. Någon superlativ med egen ändelse finnes icke i Wotiskan. I stället för superlativ nyttjas vanligen komparativ med partikeln *kōikkiâ*, *allra*, t. ex. *kōikkiâ* pühepi, *den heligaste*, *kōikkiâ* mussepi, *den svartaste*.

C. Räkneord.

§ 86. De enkla räkneorden i Wotiskan åro 12, nemligent:

Grundtal :	Ordningstal:
1. ühsı	esimené'
2. kahsi	toiné'
3. kōlme	kōlmas
4. nell'ä	nell'äs
5. wisi	wies

6.	kûsi	kûes
7.	seitsé'	seitsemes
8.	kahehsâ'	kahehsamas
9.	ühehsâ'	ühehsämäš
10.	c'ümmé'	c'ümmenes l. c'ümmës
100.	sata	sâs
1000.	tuhatta	tuhattõmas.

§ 87. Af grundtalen böjas ühsı, kahsi, kõlme, wisi, kûsi regelbundet såsom tvåstafviga nominer på e, nell'å såsom nominer på å, och sata såsom de tvåstafviga nominer på a, i hvilka a i plural öfvergår till o. Seitsé', kahehsâ', ühehsâ', c'ümmé' äro här lika litet som i Finskan genitiver, såsom en del finska grammatici velat anse dem, utan deras stammor lyda: seitseme, kahehsama, ühehsämä, c'ümmene, hvilka efter slutvokalens eliderande hetat: seitsem, kahehsam, ühehsäm, c'ümmen, men då m i utljudet öfvergått till n (se § 54. 4) och detta åter elideras samt föregående vokal förlänges (se § 22), hafva de fått sin nuvarande form. Seitsé' och c'ümmé' böjas aldeles såsom orden i sjette klassen, § 83, alltså: gen. seitsemé', c'ümmené', inf. seitsétä, c'ümmétä, iness. seitsemezä, c'ümmenezä, o. s. v. Kahehsâ' och ühehsâ' deklineras på samma sätt, med den skilnad blott att bindevokalen är a (ä). Tuhatta böjes, med undantag af inf. siug., som heter tuhatta, af stammen tuhattõma, således: gen. tuhattõmä', iness. tuhattõmaza, illat. tuhattõmåse, adess. tuhattõmala, plur. nom. tuhattõmat, inf. tuhattõmia o. s. v.

§ 88. Med undantag af esimené' och tõiné', hvilka böjas som adjektiver på -nê' (sê'), bildas ordningstalen från grundtalen derigenom att i nominativ ett s vidfogas till grundtalets stam, hvarvid också konsonant-

förändring eger rum, såsom i (saas) sâs, *den hundrade*, af sata, *hundra*. I de öfriga kasus lägga ordningstalen till stammen ett -ttöma (-ttömå); t. ex. kõlmas, wîes hafva i genitiv: kõlmattömå, wîettömå, iness. kõlmattomaza, wîettömázâ, plur. nom. kõlmattömat, wîettömât, iness. kõlmattomiza, wîettömizâ, o. s. v., men inf. sing. har regelrätt ur stammarna kõlmas, wîes: kõlmatta, wîettâ.

§ 89. Af dessa enkla räkneord bildas de öfriga genom sammansättning, på följande sätt:

Grundtal:	Ordningstal:
11. ühstos' s amatta	ühstos' s amas
12. kahstos' s amatta	kahstos' s amas
13. kõlmtos' s amatta	kõlmtos' s amas
14. nell'âtos' s amatta	nell'âtos' s amas
15. wîstos' s amatta	wîstos' s amas
16. kûstos' s amatta	kûstos' s amas
17. seitsêtos' s amatta	seitsêtos' s amas
18. kahehsâtos' s amatta	kahehsâtos' s amas
19. ühehsâtos' s amatta	ühehsâtos' s amas
20. kahs' c ümmêtâ	kahsc ümmês
21. kahs' c ümmînê' ühsî	kahs'-c ümmês-esimene'
29. kahs' c ümmêt' ühehsâ	kahs'-c ümmes-ühehsämâs
30. kõlm' c ümmêtâ	kõlm'-c ümmês
40. nell'â c ümmêtâ	nell'â-c ümmês
50. wîs' c ümmêtâ	wîs'-c ümmês
60. kûs' c ümmêtâ	kûs'-c ümmês
70. seitsê' c ümmêtâ	seitsê'-c ümmês

80.	kahelisâ' c'ümmîtâ	kahehsâ'-c'ümmîs
90.	ühehsâ' c'ümmîtâ	ühehsâ'-c'ümmîs
101.	sata ühsî	sata-esimenê'
200.	kahsi satâ	kahsi-sâs
300.	kõlme satâ	kõlme-sâs
2000.	kahsi tuhatta	kahs'-tuhattomas
5000.	wîsi tuhatta	wîs'-tuhattomas.

Ordet *tos'samatta* i talen mellan 10 och 20 är inf. sing. af *tos'samas* (analogt med det finska *toistas* i de dialektaf förekommende: *yksi-toistas*, *den elste*, *kaksitoistas*, *den tolfte*, o. s. v.), och sålunda heta t. ex. 11, 12 i Wotiskan ursprungligen: *ühsî tos'samatta c'ümmîtâ*, *kahsi tos'samatta c'ümmîtâ*, ordagraunt: 1, 2 af del andra tiotalet. Af talen under 100 deklineras utaf de mellan tiotalen belägna endast det mindre talet, t. ex. *ühele tos'samatta*, *åt el/va*, *kahs' c'ümmît' ühehsâltâ*, *af tjugonio*, *kahehsâ' c'ümmît' nell'âzâ*, *i åttiofyra*; hvaremot i de jemna tiotalen, hundratalen och de mellan dessa liggande hvarje i sammansättningen ingående ord böjes, t. ex. *wiessâ c'ümmenenessâ*, *ur femtio*, *kahela sâla*, *hos tvåhundra*, *kõlmela sâla kûela c'ümmenelâ kahehsâmâla*, *hos trehundra sextiodåtta*.

§ 90. Af grundtalen förekomma ännu äfven instruktiver, af hvilka instruktiv sing. såsom i Finskan är alldelens lika med genitiv, alltså: *ühê'*, *kahê'*, *kõlmê'*, *nell'â'*, o. s. v. och instruktiv plur. ändas på *î* (i Finskan: *in*), med de vanliga förändringarna af bindevokalen framför *i*, således: *ühsî'*, *kahsi'*, *kõlmî'*, *nell'î'* o. s. v. Instruktiv sing. har i detta fall betydelse af *gemensamhet*; t. ex *mô assusimma têtä mô kõlmê'*, *vi gingo längsmed vägen*, *tre tillsammans*, *kahêko tô rôpâ' soitta?* *åto ni på tu-*

manna hand upp grötēn? — Instruktiv plur. har betydelse af *ungefärighet*, och nyttjas således i sådana fall, då andra språk brukar præpositionen *omkring*; t. ex. *kasenna talwena ewāt jawot mahsa linnaz kui kölmī*, *nell'ī rubl'ī*, *i denna vinter kostar icke mjölet i staden* (neml. St. Petersburg) *mer än omkring 3, 4 rubel*.

§ 91. Hälster betecknas i Wotiskan på samma sätt som i Finskan med *pôli*, *sida*, *hälft*, och infinitiv sing. af det ordningstal, som är närmast öfver det hela i det tal, som skall betecknas; således: $\frac{1}{2}$ *pôli*, $1\frac{1}{2}$ *pôli* *töissa*, $2\frac{1}{2}$ *pôli* *kölmatta*, $3\frac{1}{2}$ *pôli* *nell'åttå*, o. s. v. Af dessa ord böjes endast det förra, såsom: *pôlessa nell'åttå*, *ur 3 $\frac{1}{2}$* , *pôlelta kahehsamatta*, *af 7 $\frac{1}{2}$* . — $\frac{1}{3}$ heter *kölmås ösa*, $\frac{1}{4}$ *c'etwert eller c'etwertakka*. Andra bråk känna ej Woterna.

§ 92. Då priset för något i Finskan anges med adessiv (t. ex. *ostin kolmella ruplalla*, *viidellä kymmenellä kuudella kopeekalla*, *jag köpte för 3 rub. 56 kop.*), har Wotiskan blott det ord i adessiv, som säger, af hvad slag priset är, men talordet står i genitiv; så lyder ofvanstående i Wotiskan: *össin kölmē' ruplala*, *wiē' c'ümminenē' kûē' kopēkala*, en egenhet, som kan förklaras endast derigenom att adessiv här är en Fennicism och i dess ställe bör stå den, Finskans adessiv motsvarande sammansättningen af genitiv med *kâ* (se § 74), således det nyssanförda exemplet lyda: *össin kölmē' ruplâ kâ, 56 kopēkâ' kâ*.

D. Pronomen.

Pronominerna äro i Wotiskan af följande slag.

§ 93. *Personalia*: *miä, jag, siä, du, tämä, han, mö, vi, tö, ni, nämä, de*. Deras böjning är följande:

S i n g u l a r.

Nom.	miä	siä	tämä
Gen.	minu'	sinu'	tämä'
Inf.	minua	sinuua	tätä
Iness.	minuza	sinuza	tämäzä
Elat.	minussa	sinussa	tämässä
Illat.	minuse	sinuse	tämäse
Adess.	milla	silla	tällä
Ablat.	milta	silta	tältä
Allat.	mille	sille	tälle
Essiv	minuna	sinuna	tämänä
Transl.	minuhsı	sinuhsı	tämähssi
Abess.	minutta	sinutta	tämättä.

P l u r a l.

Nom.	mö	tö	nämä
Gen.	med'ë'	ted'ë'	näd'ë' l. nännë'
Inf.	meitä	teitä	näitä
Iness.	meizä	teizä	näizä
Elat.	meissä	teissä	näissä
Illat.	meisi	teisi	näisi
Adess.	meilä	teilä	näilä
Abl.	meiltä	teiltä	näiltä
Allat.	meile	teile	näile
Essiv	meinä	teinä	näinä
Transl.	meihsi	teihsı	näihssi
Abess.	meittä	teittä	näittä.

§ 94. *Demonstrativa: se, den der, kasse, den här, denne.* Deklination sker som följer:

	S i n g u l a r.	P l u r a l.
Nom.	se	kasse
Gen.	sene	kasē'
Inf.	sitā	kasta
Iness.	sīnā	kassena
Elat.	sitā	kasessa
Illat.	sihē	kassē
Adess.	silā	kasela
Ablat.	siltā	kaselta
Allat.	sile	kasele
Essiv	senehā	kasenna
Transl.	senehsı	kasehsı
Abess.	senettā	kasetta
		nīttā
		kaneitta.

§ 95. *Relativa: c'en, hvilken, kumpa, hvilken, mi, hvilken, hvad.*

Deras böjning sker på följande sätt:

	S i n g u l a r.	
Nom.	c'en	kumpa
Gen.	c'enē'	kummā'
Inf.	c'etā	kumpā
Iness.	c'enezā	kummaza
Elat.	c'enessā	kummassa
Illat.	c'enēse	kumpāse
Adess.	c'enelā	kummala
Ablat.	c'eneltā	kummalta
		mi
		mine
		mitā
		minezā
		minessā
		minēse l. mihē
		millā
		miltā

Allat.	cénele	kummale	mille
Essiv	cénenä	kumpana	minä
Trausl.	cénehsı	kummahsi	mihsı
Abess.	céneittä	kummatta	mittä.

P l u r a l.

Noim.	céed	kummat	mid
Gen.	céné'	kumpié'	mine
Inf.	cétä	kumpia	mitä o. s. v. för

céen och mi lika med singular; kumpa åter böjes aldeles regelbundet såsom tvåstafviga nominer på -a, hvilkas bindevokal bortkastas framför plural's i.

§ 96. *Interrogativa*: céen, *hvem*, *hvilken*, ävensom med anhangspartikeln ka: céenka, cénenka (utan någon modifikation i betydelsen), kumpa, *hvilken*, *hvilkendera*, mi och micää, *hvilken*, *hvard*, miltiné' eller milliné', gen. miltisé' eller millisé', *hurudan*. De förstnämnda orden böjas enligt föregående §, endast med den skilnad, att uti céenka och micää anhangspartikelna hänges efter kasusändelsen; miltiné' eller milliné' åter böjes såsom flerstafviga stammar på -e.

§ 97. *Possessiva*, sådana de förekomma i många andra språk, finner man ej i de finska språken. Finskan har i stället för adjektiviska possessiver utbildat possessiva suffixer (-ni, min, -si, din, -mme, vår, -nne, eder, -nsa [-nsä], -h-n, hans, sin, deras). Estniskan har antingen icke förmått utbilda dessa suffixer, eller äro de genom andra språks inflytelse i denna munart bragta till glömska och man finner spår af dem deri endast i folksånger och äldre skrifter. I ett sådant utbildadt eller förgått skick förekomma de äfven i Votiskan, och deras bruk i hvardagstalet är

mer och mer i aftagande. Sådana suffixerna för det närvarande anträffas i detta språk, äro de:

- 1) -ni, *min*, hvilken, om ordstommens bindevokal är e eller i, förkortas sålunda, att i *olideras* och *n* (enligt § 60. 2) bortkastas samt denna bindevokal förlänges; t. ex. *min duk*, *min häst* heta: (rättini, oposeni, rättin, oposen) rättî, oposê.
- 2) -si, *din*, vanligen förkortadt till -s; t. ex. *lintusi* eller *lintus*, *din fogel*.
- 3) -sa (-så), gemensam för 3:dje personen i singular och plural, med betydelse af *hans*, *sin*, *deras*. Det possessiva begreppet uttryckes ömsom med denna suffix och med en, det Finska -h-n motsvarande, förlängning af det ords utljuds-vokal, hvartill suffixen hör. Om denna vokal redan i sig sjelf är lång, då kan endast suffixen -sa (-så) komma i fråga. Exempel: *naisesa* eller *naisê*, *sin hustru*, *naiselesa* eller *naiselê*, *åt sin hustru*, *naisettasa* eller *naisettâ*, *utan sin hustru*; *lampåsa*, *sin* eller *deras får*, *kalåsa*, *af sin* eller *deras fisk*. Den nämnda vokal-förlängningen i stället för 3:dje personens suffix undviktes dock så snart någon förvexling med 1:sta personens sammandragna suffix är att befara.
- 4) för 1:sta personen i plural finnes ingen egen suffix, utan nyttjas 1:sta persouens i singular suffix även till betecknande af begreppet *vår*; t. ex. (2:dra versen i 20 stycket af de här meddelade sångerna) *meri med' ē ōwwezani*, *hafvet är på vår gård*; *mö lähetimmä naiset eneni iessä möisâse*, *vi skickade hustrurna i stället för oss sjelfva till godset*.
- 5) -no (nö), *eder*, t. ex. *poikano*, *eder son*, *rättinö*, *eder duk*, *poigaleno*, *åt eder son*, *rätizänö*, *i eder duk*.

§ 98. Vida oftare än på ofvanbeskrifvet sätt förekomma dessa suffixer i förening med adjektivet *oma*, *egen*, hvilket då antager betydelse af den persons possessiv, hvars suffix är detsamina vidhängdt, och förblir själfst indeklinabelt. Följande exempel upplysa närmare detta förhållande:
jag håller bröllopp åt min dotter, miä piän pulmōj omani tüttärele; *gif hafra åt dina hästar*, anna kagroj omasi oposile; *han slår sin hustru*, tāmā lōb omasa naissa; *vi skära rdg med våra skärör*, mō rüissä nī-tämmä omani sirppiē' kå; *ni åken med edra hästar*, tō ajatta omano oposiē' kå; *de köpa foder för sina kreatur*, nāmā össawat kormā omasa sīwatoile.

§ 99. *Reflexiva* äro *ihse* och *ene*, båda med betydelse af *sjelf*. *Ihse* förekommer ensamt endast i nominativ, i alla andra kasus bifogas dertill *ene*, hvilket får böjningsändelserna och som åter ej förekommer i nominativ. I betydelsen *sjelf* anträffas i de öfriga kasus *ene* vanligen ensamt, och då *sjelf* står såsom ett personelt pronomen, får *ene* i dessa kasus den ifrågavarande personens suffix; t. ex. *åt mig sjelf*, enelleni eller enellē; *af eder sjelfva*, eneltānō; *hos dem sjelfva*, enelasā eller enellā. Detta ord, hvaraf plural är lika med singular, böjes på följande sätt:

Nom.	Ene
Gen.	Enē
Inf.	Entā
Iness.	Enezā
Elat.	Enessā
Illat.	Enēse
Adess.	Enelā
Ablat.	Eneltā

- Allat. Enele
 Essiv. Enenä
 Transl. Enehsi
 Abess. Enettä.

Nästan i samma form och med samma användningssätt förekommer detta ord i Estniskan. Dess tillvaro är lika sjelfständig och dess ursprung lika svårforklarligt som hvarje annat primitivt ords. Att härleda det från suffixen -sa (i Finskan dialektvis -nsa), såsom Ahrens gör i sin Grammatik der Ehstnischen Sprache § 118, är alldeles ovetenskapligt, ty på ett sådant förfaringssätt skall man hafva svårt att finna exempel i de finska språken. Tvertom kan det ännu uppvisas, att de flesta såväl böjnings- som aflednings-ändelser uppkommit ur verkliga ord, som ännu äro förhanden, och sålunda är det äfven högst sannolikt, att den nämnda suffixen har i Wotiskan sitt ursprung i ordet ene och i Finskan i dess motsvarighet hän (han), hvilken form för 3:dje personens suffix i det sistnämnde språket också är vida allmännare än -nsa (-nsä). Att pronomen hän, han, i Finskans vestliga dialekter har reflexiv betydelse, synes bland annat af många ställen i den finska bibelöfversättningen.

§ 100. *Indefinita:* mõnikas, nõgon, mû, en annan, mokoma, en sâdan, nõlepat, bâda, sama, densamme, detsamma, ühsî, detsamma, kõikki, all, kõikélaine', allehanda, mõnélainé', mangahanda, jõka, hvarje, eb c'enc'âi, ingen, eb mic'âi, intet.

Mõnikas, gen. mõnikkâ', mokoma, gen. mokomâ', sama, gen. samâ', kõikélainé', gen. kõikélaisê', mõnélainé', gen. mõnélaisê', böjas regelbuundet

i den klass, hvartill hvarje af dem enligt sin bindestafvelses beskaffenhet hörer. Mû deklineras i första klassen, med undantag af genitiv plur., der det har munné'. Nôlepat är ett komparativ på samma sätt som det motsvarande finska molemmat och deklineras såsom flerstafviga komparativer. Üksi i betydelsen af *detsamma* böjes endast i singular, för öfrigt regelbundet. Kõikki, gen. kõiké', böjes såsom ett nonien på -e, med undantag af nominativ plur., som det har lika med nominativ sing. Jöka är indeklinabelt. Uti eb c'enc'äi och eb mič'äi är stafvelsen c'å (äfven ka, i Finskan ka, kå) en numera betydelselös anhangspartikel och i uti slutet är det förkortade ki, som stärker negationen. Dessa ord böjas regelbundet, sålunda att c'en och mi deklineras och c'äi efterhänges. Endast infinitiv gör här ett undantag, i det den bortkastar enklitikan c'å och antager dubbel åndelse, den ena framför, den andra efter partikeln -i, alltså: (c'e-tå-i-tå, mi-tå-i-tå) c'etääitå, mitääitå.

II. Verbet.

§ 101. Verbets stam finnes i sin renhet uti den nekande konjugationens præsentativ; t. ex. af süwwå, åta, tulla, *komma*, nekande præsentativ: (en, et, eb, o. s. v.) sô, tule, stam = sô, tule. Men då verbets utljuds-stafvelse i den nekande præsentativen anses sluten, äro alla föränderliga konsonanter i denna forms bindestafvelse underkastade förändringar, som förut blifvit beskrifna; söker man stammen för verber, i hvilkas nekande præsentativ en sådan konsonant-förändring egt rum, bör man endast återställa de förändrade konsonaterna i sitt ursprungliga skick, och stammen är funnen, t. ex. af wöttå, *taga*, öítå, *sköta*, nekande præsentativ: (en, et, eb, o. s. v.) wôta, oða, stam = wöttå, öita.

§ 102. Konjugationen i Wotiskan är tvåfalldig, *jakande* och *nekande*, t. ex. wōtan, wōtat, wōtab, *jag*, *du*, *han tager*, en wōta, et wōta, eb wōta, *jag*, *du*, *han tager icke*.

§ 103. I läran om det finska verbets modi och tempora herrskar ännu stor förvirring genom de många olika uppställningar och benämningar, olika författare deri infört. Vi vilja här begagna den ordning och de benämningar, af hvilka Lönnrot betjenar sig i sitt arbete: *Om det Nord-Tschudiska språket* (Helsingfors 1853). Wotiskans modi blifva sålunda följande: præsentativ, præteritiv, indefinitiv, konditional, imperativ, substantiv, adjektiv. Med undantag af den sistnämnda, som har två tider: den oförflutna och den förflutna, hafva dessa modi blott en tid, neml. den oförflutna.

§ 104. Præsentativ har ingen ändelse, utan läggas här personsändelserna omedelbart till stammen; t. ex. tulen, *jag kommer*, wōttawat, *de taga*.

§ 105. Præteritiv's tillägg till stammen är -si, som i en del verber blir -i. Framför detta i undergår stammens utljuds-vokal de förändringar, som förut blifvit uppgifna; t. ex. puhun, *jag blåser*, præteritiv puhusin, *jag blåste*, sān, *jag jdr*, præteritiv sain, *jag fick*.

§ 106. Indefinitiv lägger till stammen ändelsen -ne, hvilken de enstavliga verberna, egendomligt nog, fördubbla, och hvars konsonant efter beslägtade konsonanter undergår förut uppgifna förändringar; t. ex. wōtan, *jag tager*, indefinitiv wōttanen, *jag torde taga*, wajellan, *jag byter*, indef. wajeltanen, *jag torde byta*, sōn, *jag åter*, indef. sōnenen, *jag torde åta*, tulen, *jag kommer*, (tulenen, tulnen) tullen, *jag torde komma*.

§ 107. Konditional's tillägg är ändelsen -isi, hvilken äfven blir i enstaviga verber fördubblad till -isësi; t. ex. kannan, *jag bär*, konditional kantaisin, *jag skulle bärä*, imen, *jag suger*, kond. imeisin, *jag skulle su-
ga*, eunnähtän, *jag andas*, kond. ennähtäisin, *jag skulle andas*; jön, *jag
dricker*, kond. jöisësin, *jag skulle dricka*, wén, *jag förer*, kond. weisësin,
jag skulle föra.

§ 108. Imperativ fogar till stammen ändelsen -ka. Dock är denna ändelse i imperativ's 3:dje person såväl i singular som plural förbytt till den i Finskan förekommande modus rogativ's ändelse -ko, hvilken förblandning af dessa äfven till betydelsen ganska nära beslägtade modi dialektvis förekommer också i det sistnämnda språket. Vidare är om imperativ's ändelse i Wotiskan att märka, att den i dagligt tal sällan förekommer i 2:dra person singular, utan begagnas här den nakna stammen sådan den förekommer i den nekande konjugationens præsentativ. Detta är äfven fallet i Finskan, men dialektvis förekommer anförda ändelse i detta språks 2:dra person imperat. (t. ex. annaka l. annakka, *gif du*), andra dialekter åter hafva i stället för denna ändelse en mycket stark aspiration (*anna*, *gif du*, låter i savolakska dialekten nästan som *annak*), och i de här meddelade wotiska sångerna träffas den äfven uti ifrågavarande 2:dra person sing. af imperativ. Det är således att förmoda, att den först i en sednare tid bortfallit från detta ställe, helst den ännu såväl i Finskan som i Wotiskan anträffas i 2:dra person plur. af denna modus, hvarest persons ändelsen, som med densamma sammansmält, gjort dess vokal lång.

§ 109. I substantiv, ehuru i Wotiskan mycket fattigare än i Finskan, förekomma 4 olika ändelser, neml. 1) -ta (-tä), hvars konsonant är

underkastad åtskilliga förändringar, som framdeles på sitt ställe skola angifvas; 2) -te, hvari konsonanten likaledes undergår förändringar; 3) -ma (-må), och 4) -minē'(-misē'), ändelse för det abstrakta substantivum verbale, som bildar öfvergången från verbet till substantivet, böjes genom alla kasus och hvaraf endast inf. sing. och adess. sing. i förening med 3:dje personens possessiv-suffix omedelbart höra till verbet. Följande äro de böjnungsformer, som förekomma med dessa ändelser t. ex. af verberna: *sön, jag äter, tulen, jag kommer, akkân, jag huggar*:

1) Infinitiv: *süwwä, äta, tulla, komma, akata, hugga.*

Translativ: *süwwâksi, tullahsi, akatahsî, till att äta, komma, hugga.*

2) Inessiv: *süwwezä, tulleza, akateza, under ätandet, kommandet, huggandet.*

3) Inessiv: *sȫmäzä, tulemaza, akkâmaza, i äta, komma, hugga.*

Elativ: *sȫmässä, tulemassa, akkâmassa, från att äta, komma, hugga.*

Illativ: *sȫmäse, tulemåsa, akkâmåse, till att äta, komma, hugga.*

Abessiv: *sȫmättä, tulematta, akkâmatta, utan att äta, komma, hugga.*

4) Infinitiv: *sȫmissä, tulemissa, akkâmissa, att äta, komma, hugga.*

Adessiv: *sȫmiselâ, tulemiselâ, akkâmiselâ, just i begrepp att äta, komma, hugga, (i Finska: syömäisillään, tulemaisillaan, hakkaamaisillaan).*

§. 110. Adjektiv förekommer både i den oförflutna (præsens) och i den förflutna (perfectum) tiden. Den förras tillägg är -wa, t. ex. af *wôtan, jag tager, adj. præs. wôttawa, tagande, den sednare -nu, wôtanu, som tagit.*

§. 111. Personal-ändelserna för de 4 första modi äro följande:

S i n g u l a r.	P l u r a l.
1. -n	-mma (mmå)
2. -t	-tta (ttå)
3. -b	-wat (wåt).

I præteritiv och konditional har 3:dje personens i sing. ändelse bortfallit och modus-stammen står här naken. I imperativ har 2:dra personens i sing. personal-ändelse jemte modus-ändelsen likaledes gått förlorad; i de öfriga personerna har den förra sammansmält med den sednare och modus-ändelsens vokal har till följe deraf blifvit förlängd, en företeelse som förekommer t. ex. i Finskans 3:dje person præsent. (tulee i stället för det ursprungliga tuleb). Substantiv's och adjektiv's flesta former kunna i likhet med öfriga nominer erhålla possessiv-suffixerna; t. ex. süw-wähseni, *för mig att äta*, egentligen: *till mitt att äta*, süwwezäsi, *medan du äter* (eller åt), egentligen: *i ditt äta*, sömättaså l. sömättä, *utan att han äter* (eller ätit), egentligen: *utan hans (sitt) äta*, o. s. v.

§ 112. Något egentligt passiv, sådant det förekommer i de indo-germaniska språken, har Wotiskan lika litet som de andra språken af Finsk stam. Det som i dessa språks grammatik blifvit kalladt passiv är egentligen en impersonel aktiv konjugation, som äfven låter förena sig med de vanliga objektskasüs; t. ex. minua lötä, *man slog mig*. Dess allmänna tillägg till verbets stam är -ta (-tå), hvilken ändelse i några fall åstadkommer förändringar i stammen, framför præteritiv's ändelse sjelf förlorar sitt a och i præsentativ låter sitt t undergå alldeles samma förändringar, som t undergår i infinitiv af modus substantivs' första form.

§ 113. Modus-tillägget i passiv är för præsentativ ett -s, uppkommet af -sse (-hse) och motsvarande Estniskans -kse (= s). Præteritiv's modus-tillägg är ett -tì, sammandraget af tie, hvilken form förekommer i de här meddelade sångerna. Indefinitiv fogar ett -nes till stammen, konditional åter ett isì, likaledes sammandraget af isie. I imperativ och substantiv samt præsens af adjektiv begagnas aktiv's böjnings-ändelser, perfectum af sistnämnda modus lägger till stammen ändelsen -tu eller -tü (-ttu l. -ttü).

§ 114. I likhet med nominerna fördela sig verberna enligt sin bindevokals beskaffenhet i följande fem klasser.

A. *Jakande Konjugation.*

§ 115. *Första Klassen.*

Enstaviga verber.

Præteritiv's tillägg i denna klass är förkortadt till -i, vid hvars tillkomst den långa bindevokalen blir förkortad och bildar diftong med detta i, hvarvid o och ö övergår till ö. Indefinitiv's och konditional's ändelser äro fördubblade. Konsonanten t bortfaller i infinitiv af substantiv's första form, i inessiv af dess andra form och i præsentativ i passiv, hvarvid de förändringar med stammen inträffa, som finnas förut beskrifna. Äfven i præteritiv's ändelse i passiv bortfaller t. Exempel: jön, jag dricker.

Aktiv.

Præsentativ.

Sing. 1. jön	Plur. 1. jömma
2. jöt	2. jötta
3. jöb	3. jövat.

Præteritiv.

Sing.	1. jõin	Plur.	1. jõimma
	2. jõit		2. jõitta
	3. jõi		3. jõiwat.

Indefinitiv.

Sing.	1. jõnenen	Plur.	1. jõnenemma
	2. jõnenet		2. jõnenetta
	3. jõneneb		3. jõnenewat.

Konditional.

Sing.	1. jõisësin	Plur.	1. jõisësimma
	2. jõisësit		2. jõisësitta
	3. jõisësi		3. jõisësivat.

Imperativ.

Sing.	2. jõ l. jõka	Plur.	2. jõkâ
	3. jõkô		3. jõkô.

Substantiv.

- 1) Inf. juwwa
 Transl. juwwahsi
- 2) Iness. juwwæza
- 3) Iness. jõmaza
 Elat. jomassa
 Illat. jõmâse
 Abess. jõmatta
- 4) Inf. jõmissa
 Adess. jõmiselâ

Adjektiv.

Præsens: jôwa

Perfectum: jônu

Passiv:

Præsentativ: juwwas

Præteritiv: jôti

Indefinitiv: jôtanes

Konditional: jôtaisî

Imperativ: jôtakô

Substantiv: 1) Inf. jôtâ. 2) Iness. jôtaeza.

Adjektiv: Præs. jôtawa, Perf. jôtu.

✓ § 115. *Andra Klassen.***Ord med oföränderlig bindevokal (i, o, u, ü).**

Præteritiv's ändelse lägges oafkortad till stammen. Konsonanten t i infinitiv af substantiv's första form, i inessiv af dess andra form och i præsentativ i passiv bortfaller. Ex. kôrin, jag skalar, ihon, jag hvässer, ujun, jag simmar, åälün, jag blänker.

Aktiv.**Præsentativ.**

Sing. 1.	kôrin	ihon	ujun	åälün
2.	kôrit	ihot	ujut	åälüt
3.	kôrib	ihob	ujub	åälüb
Plur. 1.	kôrimma	ihomma	ujumma	åälümmâ
2.	kôritta	ihotta	ujutta	åälüttâ
3.	kôriwat	ihowat	ujuwat	åälüwât.

Præteritiv.

Sing.	1.	kôrisin	ihosin	ujusin	äälüsín
	2.	kôrisit	ihosit	ujusit	äälüsít
	3.	kôrisi	ihosi	ujusi	äälüsí
Plur.	1.	kôrisimma	ihosimma	ujusimma	äälüsimmä
	2.	kôrisitta	ihositta	ujusitta	äälüsittä
	3.	kôrisiwat	ihosiwat	ujusiwat	äälüsíwät.

Indefinitiv.

Sing.	1.	kôrinen	ihonen	ujunen	äälünen
	2.	kôrinet	ihonet	ujunet	äälünet
	3.	kôrineb	ihoneb	ujuneb	äälüneb
Plur.	1.	kôrinemma	ihonemma	ujunemma	äälünemmmä
	2.	kôrinetta	ihonetta	ujunetta	äälünnettä
	3.	kôrinewat	ihonewat	ujunewat	äälünnewät.

Konditional.

Sing.	1.	kôrîsin	ihoisin	ujuisin	äälüisin
	2.	kôrîsit	ihoisit	ujuisit	äälüisit
	3.	kôrîsi	ihoisi	ujuisi	äälüisi
Plur.	1.	kôrîsimma	ihoisimma	ujuisimma	äälüisimmä
	2.	kôrîsitta	ihoisitta	ujuisitta	äälüisittä
	3.	kôrîsiwat	ihoisiwat	ujuisiwat	äälüisiwät.

Imperativ.

Sing.	2.	kôri l. kôrika	oho l. ihoka	uju l. ujuka	äälü l. äälükä
	3.	kôrikô	ihokô	ujukô	äälükô.

Plur.	2.	kôrikâ	ihekâ	ujukâ	äülükâ
	3.	kôrikô	ihokô	ujukô	äülükô.

Substantiv.

1)	Inf.	kôria	ihoa	ujua	äülüä
	Transl.	kôriahsi	iholahsi	ujuahsi	äülüähsi
2)	Iness.	kôrieza	ihoeza	ujueza	äüluezä
3)	Iness.	kôrimaza	ihomaza	ujumaza	äülümäzä
	Elat.	kôrimassa	ihomassa	ujumassa	äülümässä
	Illat.	kôrimâse	ihomâse	ujumâse	äülümâse
	Abess.	korimatta	ihomatta	ujumatta	äülümättä
4)	Inf.	kôrimissa	ihomissa	ujumissa	äülümissä
	Adess.	kôrimiselâ	ihomiselâ	ujumiselâ	äülümiselâ.

Adjektiv.

Præs.	kôriwa	ihowa	ujuwa	äülüwâ
Perf.	kôrinu ¹⁾	ihonu ²⁾	ujunu ³⁾	äülünü ^{4).}
	¹⁾ kôrinnu.	²⁾ ihonnu.	³⁾ ujunu.	⁴⁾ äülünntü.

Passiv.

Præsentativ: kôrias, ihoas, ujuas, äülüäas.

Præteritiv: kôrittâ, ihottâ, ujuttâ, äülütti.

Indefinitiv: kôrittanes, ihoittanes, ujuttanes, äülüttanes.

Konditional: korittaisî, ibottaisî, ujuttaisî, äülüttäisî.

Imperativ: kôrittakô, ihottakô, ujuttakô, äülüttâkô.

Substantiv: 1) Inf. kôrittâ, ihottâ, ujuttâ, äülüttâ.

2) Iness. kôrttaeza, ihottaeza, ujuttaeza, äülüttäezä.

Adjektiv: Præs. kôrittawa, ihottawa, ujuttawa, äülüttawâ.

Perf. kôrttu, ihottu, ujuttu, äülüttu.

✓ § 117. *Tredje Klassen.*

Verber, som till bindevokal hafva a eller ä.

Præteritiv's ändelse förkortar sig till -i, framför hvilket bindevokalen å alltid bortkastas (§ 28), och äfven a i tre- och flerstafviga verber, men endast i sådana tvåstafviga, i hvilka o, ö eller u ingår i den föregående stafvelsen; a förvandlas i verber, som i föregående stafvelse hafva i, till u (§ 23. 5); dock äro sådana verber högst få; i alla andra tvåstafviga verber öfvergår a till ö, hvarefter præteritiv's i nästan alls icke höres (§ 23. 4). Framför passiv's ändelse öfvergår bindevokalen a (ä) till e i alla de fall, då t från passiv's ändelse ej bortkastas. t undergår såväl i aktiv som i passiv samma förändringar som i föregående klass. Alla dessa förändringar ses båst af följande exempel: *algan, jag begynner, wōtan, jag tager, nītān, jag skär* (såd).

Aktiv.

Præsentativ.

Sing. 1.	algan	wōtan	nītān
2.	algat	wōtat	nītāt
3.	algab	wōtab	nītāb
Plur. 1.	algamma	wōtamma	nītāmmā
2.	algatta	wōtatta	nītāttā
3.	alkawat	wōttawat	nīttāwāt.

Præteritiv.

Sing. 1.	algōin	wōtin	nītin
2.	algōit	wōtit	nītit
3.	alkōi	wōtti	nītti

Plur. 1.	algōimma	wōtimma	nītimmā
2.	algōita	wōtitta	nīttā
3.	alkōiwat	wōttiwat	nīttiwāt.

Indefinitiv.

Sing. 1.	alkanen	wōttanen	nīttānen
2.	alkanet	wōttanet	nīttānet
3.	alkaneb	wōttaneb	nīttāneb
Plur. 1.	alkanemma	wōttanemma	nīttānemmā
2.	alkanetta	wōttanetta	nīttānettā
3.	alkanewat	wōttanewat	nīttānewāt.

Konditional.

Sing. 1.	alkaisin	wōttaisin	nīttāisin
2.	alkaisit	wōttaisit	nīttāisit
3.	alkaisi	wōttaisi	nīttāisi
Plur. 1.	alkaisimma	wōttaisimma	nīttāisimmā
2.	alkaisitta	wōttaisitta	nīttāisittā
3.	alkaisiwat	wōttaisiwat	nīttāisiwāt.

Imperativ.

Sing. 2.	alga 1. algaka	wōta 1. wōtaka	nītā 1. nītāka
3.	alkakō	wōttakō	nīttākō
Plur. 2.	alkakâ	wōttakâ	nīttākâ
3.	alkakō	wōttakō	nīttākō

Substantiv.

1) Inf.	alkâ	wōttâ	nīttâ
Transl.	alkâhsî	wōttâhsî	nīttâhsî

2) Iness.	alkaeza	wō̄taeza	nīttā̄epā
3) Iness.	alkainaza	wō̄ttamaza	nīttāmāzā
Elat.	alkamassa	wō̄ttamassa	nīttāmāssā
Illat.	alkamāse	wō̄ttamāse	nīttāmāse
Abess.	alkamatta	wō̄ttamatta	nīttāmāttā
4) Inf.	alkamissa	wō̄ttamissa	nīttāmissā
Adess.	alkamiselā	wō̄ttamiselā	nīttāmiselā

Adjektiv.

Præsens:	alkawa	wō̄ttawa	nīttāwā
Perfectum:	alkanu ¹⁾	wō̄ttanu ²⁾	nīttānū ^{3).}
	¹⁾ alkannu.	²⁾ wō̄ttannu.	³⁾ nīttānnū.

Passiv.

Præsentativ:	alkās	wō̄ttās	nīttās.
Præteritiv:	allettī ¹⁾	wō̄tettī	nītettī.
	¹⁾ all'ettī.		
Indefinitiv:	allettanes ¹⁾	wō̄tettanes	nītettānes.
	¹⁾ all'etanes.		
Konditional:	allettaisī ¹⁾	wō̄tettaisī	nītettāisī.
	¹⁾ all'ettaisī.		
Imperativ:	allettakō ¹⁾	wō̄tettakō	nītettākō.
	¹⁾ all'ettakō.		
Substantiv:	1) Inf. allettā ¹⁾	wō̄tettā	nītettā.
	¹⁾ all'ettā.		
	2) Iness. allettaeza ¹⁾	wō̄teittaeza	nītettāezā.
	¹⁾ all'ettaeza.		
Adjektiv:	Præs. allettawa ¹⁾	wō̄tettewa	nītettāwā.
	¹⁾ all'ettawa.		

Perf. allettu¹⁾ wōtettu nītettū:

¹⁾ all'ettu.

§ 118. Fjerde Klassen.

Verber med e till bindevokal.

Bindevokalen bortkastas framför præteritiv's tillägg, som här är -i. Åfven bortkastas densamma framför n, t och k, om bindekonsonten är med dessa förenlig (§ 29. 4). Med t i alla ändelser förfares såsom i föregående klass; men då bindevokalen e framför t blifvit eliderad, assimileras t med den föregående konsonanten, i fall stäfvelsen är sluten; ejest qvarstår det. Tredje personen i sing. uti præsentativ och indefinitiv förvandlar i flerstafviga verber bindvokalen e till ö. Då l i flerstafviga verber är bindekonsont, kan det efter behag elideras öfverallt, der vokalernas sammandragning ej gör svårigheter. Exempel: nüllen, jag flår, suren, jag dör, juttelen, jag berättar.

Aktiv.

Præsentativ.

Sing.	1.	nüllen	suren	juttelen	eller	juttēn
	2.	nüllēt	suret	juttelet	„	juttēt
	3.	nüllēb	sureb	juttelēb	„	juttēb
Plur.	1.	nüllemmā	suremma	juttelemma	„	juttēmma
	2.	nüllettā	suretta	jutteletta	„	juttētta
	3.	nülc ewāt	surewat	juttelewat	„	juttēwat.

Præteritiv.

Sing.	1.	nüllin	surin	juttelin
	2.	nüllit	surit	juttelit
	3.	nülc i	suri	jutteli

Plur.	1.	nüllimmä	surimma	juttelimma
	2.	nüllittä	suritta	juttelitta
	3.	nülčivät	surivat	juttelivat.

Indefinitiv.

Sing.	1.	nülčenen	surren	jutellen
	2.	nülčenet	surret	jutellet
	3.	nülčeneb	surreb	jutellëb

Plur.	1.	nülčenemmä	surremma	jutellemma
	2.	nülčenettä	surretta	jutelletta
	3.	nülčenewät	surrewat	jutellewat.

Konditional.

Sing.	1.	nülčeisin	sureisin	jutteleisin	eller jutteisin
	2.	nülčeisit	sureisit	jutteleisit	„ jutteisit
	3.	nülčeisi	sureisi	jutteleisi	„ jutteisi
Plur.	1.	nülčeisimmä	sureisimma	jutteleisimma	„ jutteisimma
	2.	nülčeisittä	sureisitta	jutteleisitta	„ jutteisitta
	3.	nülčeisiwät	sureisiwat	jutteleisiwat	„ jutteisiwat.

Imperativ.

Sing.	2.	nülle	1. nüllekä, sure	1. sureka, juttele	1. jutteleka ¹⁾
	3.	nülčekô	surkô	jutelkô	
Plur.	2.	nülčekâ	surkâ	jutelkâ	
	3.	nülčekô	surkô	jutelkô	

¹⁾ juttê 1. juttêka.

Substantiv.

1) Inf.	nülčeä	surra	jutella	1. juella
Transl.	nülčeähsı	surrehsı	jutellahsı	

2) Iness.	nülc' êzä	surreza	jutelleza
3) Iness.	nülc' emäzä	suremaza	juttelemaza l. juttêmaza
Elat.	nülc' emässä	suremassa	juttelemassa l. juttêmassa
Illat.	nülc' emäse	suremâse	juttelemâse l. juttêmâse
Abess.	nülc' emättä	surematta	juttelematta l. juttêmatta
4) Inf.	nülc' emissä	suremissa	juttelemissa l. juttêmissa
Adess.	nülc' emiselä	suremiselâ	juttelemiselâ l. juttêmiselâ.

Adjektiv.

Præs. nülc' ewä surewa juttelewa l. juttêwa.

Perf. nülc' enü surru jutellu.

Passiv.

Præsentativ: nülc' eäss surras jutellas l. juellas.

Præteritiv: nülletti surti jutelti l. juelti.

Indefinitiv: nüllettänes surtanes juteltanes l. jueltanes.

Konditional: nüllettäisî surtaisi juteltaisi l. jueltaisi.

Imperativ: nüllettäkô surtakô juteltakô l. jueltako.

Substantiv: 1) Inf. nüllettä surtâ juteltâ l. jueltâ
2) Iness. nüllettäezä surtaeza juteltaeza l. jueltaeza.

Adjektiv: Præs. nüllettåwä surtawa juteltawa l. jueltawa.

Perf. nüllettü surtu juteltu l. jueltu.

Verbet ölen, *jag är*, böjes äfven i denna klass, men som några oregelbundenheter ingå i dess konjugation, vela vi här framställa den-samma särskildt. Den är följande:

Aktiv.

Præsentativ: Sing. 1. ölen 2. ölet 3. on, Plur. 1. ölemma 2. öletta,
3. omat.

Præteritiv: Sing. 1. ölin 2. ölit 3. öli, Plur. 1. ölimma 2. ölitta
3. öliwat.

Indefinitiv: Sing. 1. lien 2. liet 3. lieb, Plur. 1. lienemmä 2. lie-
nettä 3. liuewiat.

Konditional: Sing. 1. öleisin 2. öleisit 3. öleisi, Plur. 1. öleisimma
2. öleisitta 3. öleisiwat.

Imperativ: Sing. 2. öle l. öe 3. ölkô, Plur. 2. ölkâ 3. ölkô.

Substantiv: 1) Inf. ölla Transl. öllahsi. 2) Iness. ölleza. 3) Iness.
ölemaza Elat. ölemassa Illat. ölemäse Abess. ölematta.
4) Inf. ölemissa Adess. ölemiselâ.

Adjektiv: Præs. ölewa. Perf. öllu.

Passiv.

Præsentativ: öllas.

Præteritiv: öltâ.

Indefinitiv: öltanes.

Konditional: öltaisî.

Imperativ: öltakô.

Substantiv: 1) Inf. öltâ. 2) Iness. öltaeza.

Adjektiv: Præs. öltawa. Perf. öltu.

Anmärkning. Indefinitiv af verbum ölen nyttjas äfven' och mest
såsom futurum; t. ex. ömen liewât oposet kassena, *i morgen skola hä-
starna vara här*. För öfrigt bör om detta lien märkas, att det är sam-
mandraget af lenen, motsvarande det finska lienen.

§ 119. *Femte Klassen.*

Verber med lång bindevokal.

Præteritiv's ändelse lägges i sin helhet till stammen, hvaremot bin-

devokalen framför densamma förenklas. I indefinitiv är bindevokalen underkastad samma förenkling, hvarjemte bindekonsonten undergår förändring och ändelsens konsonant fördubblas. Detsamma är fallet med bindestafvelsen och ändelsens konsonant i perf. adjektiv. Framför t, som qvarstår i alla ändelser, är bindestafvelsen underkastad samma reducering, men ändelsens konsonant förblir enkel. Exempel: suwân, *jag älskar*, uppô, *jag drunknar*.

A k t i v.

Præsentativ.

Sing. 1.	suwân	uppôñ
2.	suwât	uppôt
3.	suwâb	uppôb
Plur. 1.	suwâmma	uppômma
2.	suwâtta	uppôtta
3.	suwâwat	uppôwat

Præteritiv.

Sing. 1.	suwasin	upposin
2.	suwasit	upposit
3.	suwasî	upposi
Plur. 1.	suwasimma	upposimma
2.	suwasitta	uppositta
3.	suwasiwat	upposiwat.

Indefinitiv.

Sing. 1.	suwannen	uponnen
2.	suwannet	uponnet
3.	suwanneb	uponneb

Plur.	1.	suwannemma	uponnemma
	2.	suwannetta	uponnetta
	3.	suwannewat	uponnewat.

Konditional.

Sing.	1.	suwaisin	uppoisin
	2.	suwaisit	uppoisit
	3.	suwaisi	uppoisi
Plur.	1.	suwaisimma	uppoisimma
	2.	suwaisitta	uppoisitta
	3.	suwaisiwat	uppoisiwat.

Imperativ.

Sing.	2.	suwâ l. suwâka uppô l. uppôka	
	3.	suwakô	upokô
Plur.	2.	suwakâ	upokâ
	3.	suwakô	upokô.

Substantiv.

1)	Inf.	suwata	upota
	Transl.	suwatahsî	upotahsi
2)	Iness.	suwateza	upoteza
3)	Iness.	suwâmaza	uppômaza
	Elat.	suwâmassa	uppômassa
	Illat.	suwâmâse	uppômâse
	Abess.	suwâmatta	uppômatta
4)	Inf.	suwâmissa	uppômissa
	Adess.	suwâmiselâ	uppômiselâ.

Adjektiv.

Præs.	suwåwa	uppôwa
Perf.	suwannu	uponnu.

Passiv.

Præsentativ:	suwatas	upotas
Præteritiv:	suwattî	upottî
Indefinitiv:	suwattanes	upottanes
Konditional:	suwattaisî	upottaisî
Imperativ:	suwattakô	upottakô.
Substantiv:	1) Inf. suwattâ upottâ	
	2) Iness. suwattaeza	upottaeza.
Adjektiv:	Præs. suwattawa	upottawa
Perf.	suwattu	upottu.

B. Nekande Konjugation.

§ 120. Den nekande konjugationen uppstår sålunda, att då negation tillkommer till verbet, öfvergå de personliga konjugations-ändelserna från verbet till nekningsordet och detta konjugeras, hvaremot af verbet endast qvarstår modusstammen. Nekningsordet och tillgången vid denna konjugation ser läsarn båst af följande exempel, hvilka åro tagna eti ur hvarje konjugationsklass, neml. en jô, *jag dricker icke*, en uju, *jag simmar icke*, en wôta, *jag tager icke*, en nülle, *jag flår icke*, en uppô, *jag drunknar icke*.

Aktiv.

Præsentativ.

Sing.	1. en		jô, uju, wôta, nülle, uppô.
	2. et		
	3. eb		
Plur.	1. emmâ		jô, uju, wôta, nülle, uppô.
	2. ettâ		
	3. ewât		

Præteritiv.

Sing.	1. en		jonû, ujunu, wôttanu, nûlc'enu, uponnu.
	2. et		
	3. eb		
Plur.	1. emmâ		jônut, ujunut, wôttanut, nûlc'enüt, uponnut.
	2. ettâ		
	3. ewât		

Indefinitiv.

Sing.	1. en		jônene, ujune, wôttane, nûlc'ene, uponne.
	2. et		
	3. eb		
Plur.	1. emmâ		jônene, ujune, wôttane, nûlc'ene, uponne.
	2. ettâ		
	3. ewât		

Konditional.

Sing.	1. en	
	2. et	
	3. eb	
Plur.	1. emmä	jōisēsi, ujuisi, wōttaisi, nūlc'eisi, uppoisi.
	2. että	
	3. ewät	

Imperativ.

Sing.	2. elä	l. älä	jō, uju, wōta, nülle, uppô
	3. elkô		jōko, ujuko, wōttako, nūlc'eko, upoko
Plur.	2. elkâ		jōka, ujuka, wōttaka, nūlc'eka, upoko
	3. elkô		jōko, ujuko, wōttako, nūlc'eko, upoko.

Substantiv och *Adjektiv* äro såsom i föregående jakande konjugationen, med tilläggande af nekningsordet eb framför verbformen.

Passiv.

Præsentativ: eb juwwa, ujuta, wōteta, nületä, upota.

Præteritiv: eb jōtu, ujuttu, wōtettu, nülettü, upottu.

Indefinitiv: eb jōtane, ujuttane, wōtettane, nülettâne, upottane.

Konditional: eb jōtaisi, ujuttaisi, wōtettaisi, nülettâisi, upottaisi.

Imperativ: elkô jōtako, ujuttako, wōtettako, nülettâko, upottako.

Om *Substantiv* och *Adjektiv* se anmärkningen för samma modi i aktiv.

Anmärkning. 3:dje personens i sing. ändelse i Finskan, som dialektvis öfvergår till w, förflyktigas i skriftspråket helt och hållt, hvaremot bindevokalen förlänges; t. ex. Wotisksans: annab, tuleb, kôrib bli i finska skriftspråket: antaa, tulee, kuorii, och i några Karelska dialekter: antaw,

tulew, kuoriw eller antåw, tulêw, kuorîw. Denna process är äfven nekningsordet underkastadt. Af det ursprungliga eb, hvilket Wotiskan ännu begagnar, har neml. Finskan allraförst fått ew, sedermera ee eller ê. Men långt e öfvergår i några af detta språks dialekter till ei, i andra åter till ie; t. ex. af wesi (stam: wete), vatten, esi (stam: ete), *det framför belägna*, heter inessiv i de förra: weissä, eissä, i de sednare: wiessä, iessä. Ehuru det långa e i verbets 3:dje person endast undantagsvis är underkastadt denna distongisering (ty endast högst sällan hörer man tulie, aldrig deremot tulei), lyder deremot nekningsordet under denna lag, och deraf finnas båda formerna: ei och ie, den förra förekommande allmännast och i skriftspråket, den sednare deremot i den Karelska dialekten, som talas i en del af Olonetska guvernementet, der jag hört den på vägen mellan städerna Olonetz och Petrosavodsk. Huruvida äfven ew ännu anträffas i någon dialekt (i likhet med de ofvannämnda antaw eller antåw o. s. v.), kan jag ej säkert uppgifva, men förmodar att detta icke är fallet.

III. Partiklarna.

§ 121. Postpositioner.

alla, *under*, *bakom*; ala, *under till*; alta, *under ifrån*; aletse, *under igenom*. Alla dessa postpositioner konstrueras med genitiv.

iezä, *framför* (hvila), iessä, *fram ifrån* (rörelse ifrån), etêse l. etê, *framför* (rörelse till). Konstrueras med genitiv.

— ilmâ', *utan*; med genitiv.

kåsa l. kå, *med*; likaledes med genitiv.

kautta, *igenom*; konstrueras äfvenledes med genitiv.

läpi, *igenom*; med genitiv och elativ.

mö, *langsmed*, står med infinitiv; mötä, *förbi*, med elativ.

pälä, *på* (hvila); pältä, *ofvan ifrån*, *ifrån* (rörelse ifrån); påle,
på (rörelse till); stå alla med genitiv.

peräss, *efter*, *för skull*; med genitiv.

så, *ända till*; konstrueras med illativ.

takå, *efter*; takåse, *baktill*; takana, *bakom*; stå med genitiv.

tüwe, *till*; tüwöt l. tüweä, *ifrån*; konstrueras båda med genitiv.

üli, *öfver*; med genitiv, stundom äfven med elativ.

ümpär, *omkring*; med genitiv, stundom äfven med elativ.

warté, *för*, *för skull*.

wasså' o. wasö', *emot*; stå med genitiv och allativ.

Anmärkning. De flesta af postpositionerna nyttjas äfven såsom adverbier.

§ 122. Adverbier.

1. Såsom i Finskan finnas äfven i Wotiskan s. k. *anhängs-adverbier*. Dessa äro: -ki l. -ci (någon gång förkortadt till -i), *ock*, *äfven*, -ka, som i nekande satser stärker negationen och motsvarar det svenska *heller*, och -ko, hvilken utgör frågepartikeln samt i bruk och betydelse motsvarar det ryska *-ли*. Om de tvänne sednare af dessa partiklar bör anmärkas, att deras vokal aldrig öfvergår till vek.

2. Bland de *självständiga* adverbierna angifva följande *tidssförhållanden*:

aikå, *för längesedan*.

aina, *alltid*.

eglé, *i går*.

enn' eglé, *i förgår*.

enne, *fordom*.

ielā l. iel och iezā l. iez, *förut.*
 iessäi, *först.*
 ill'â, *sent.*
 ic'ene, *längesedan.*
 järkiä', *strax.*
 jo, *redan.*
 jčka kerta, *alltid;* arwa kerta, *nästan alltid.*
 kōhallâ', *strax.*
 kōs, *när.*
~~mehr~~
 nüd l. nude, *nu.*
 ômen, *i morgen.*
 ômet perâ, *i öfvermorgon.*
 perâ, *efteråt.*
 sis l. sise, *sedan.*
 tânnâ', *i ons, för en stund sedan.*
 tats l. tåse, *åter.*
 tänän l. tänänne, *i dag.*
 tönâ, *för en tid sedan.*
 usei', *ofta.*
 warai', *tidigt, bittida.*
 wêlâ l. wêl, *annu.*

3. *Rum-förhållanden betecknande adverbier åro följande:*

alas, *ned.*
 etês, *framåt.*
 kassenna, *här, se här.*
 kaukana, *långt borta.*

kuza, *hvarest*, kuhō, *hvarthän*, kussa, *hvarifrân*.

lic̄i, *nära*, lic̄epäl, *närmare*.

öwwel, *ute*.

seälä l. *seäl*, *der*, *der borta*, seältä l. *seält*, *derifrân*, *sinne*, *dit*.

sinä, *der*, *sitâ*, *derifrân*, *sihê*, *dit*.

tagâs, *tillbaka*, *tagepas*, *längre bort*, *tagepaza*, *längre borta*.

teälä l. *teäl*, *här*, teältä l. *teält*, *häritrân*, *tänne*, *hit*.

wällå, *ut*, *bort*.

4. Quantitet beteckna följande adverbier:

aiwoi', *ganska*, *för mycket*.

enäpēs, *mera*.

ill'akköt, *sakta*.

kokonâ, *alldeles*, *helt och hållt*.

kõikkia, *allra-*.

ohto, *nog*, *mycket*, *för mycket*.

pall'o, *mycket*.

rõhgâ, *ymnigt*, *ganska mycket*.

sohsem, *alldeles*, *helt och hållt*. R. **совсемъ**.

taki, *nödvändigt*.

tol'ko, l. *tol'ki*, *endast*, *allenast*. R. **только**.

~~waitas~~ ^{blott} *blott*, *allenast*.

werrâ': *kune werrâ'*, *huru mycket*, *sene werrâ'*, *så mycket*.

5. Qualitets-adverbier uppkomma ur många substantiver och adjektiver derigenom, att instruktiv plur. af dessa begagnas såsom adverb, eller ock sålunda, att till den nominala stammen adverb-åndelsen -ssi (F. -sti) vidfogas; t. ex. af üwâ, *god*, paha, *ond*, cîre, *brdd*, uppkomma

adverbierna: üwî' och üwässi, *väl*, pahoi' och pahassi, *illa*, círëssi, *snabbt*. — Till detta slags adverbier räkna vi äfven följande:

alassi, *utan kläder, blottadt, naken.*

awõi, *otillslutet, uppe.*

irtä, *löst, obundet.*

katçî, *afbrutet, af*

cinni l. cîni, *tillslutet, fastbundet, fast.*

lahti, *åtskils, i sär, löst.*

lõhk, *i stycken.*

waiti, *utan att tala, tyst.*

6. Adverbier, som uttrycka *arten* och *sättet*, äro följande:

kannî', *så der.*

kui', *huru, såsom.*

nennî', *så, sålunda, på detta sätt.*

ni', *så.*

§ 123. Konjunktioner.

-a, *men.* R. a.

-da, *och.* R. da.

-dali, *eller.* R.?

-ehcî, *kanske; ehuru.*

ellâ l. el, *om, i fall.*

hos, *om.*

hoti l. hot, *ehuru.* R. хоть.

-i, *och.* R. и.

-ja, *och.*

ios, *om.*

kui', emedan, såvida.

- libo, eller; libo — libo, antingen — eller. R. либо.
- mos'et, mos't, most, kanske, kanhända. R. можетъ быть.
- sillä, derföre.
- sto, att. R. что.
- tuos', också. R. тоже.
- wai, eller? eller ock?
- waikka, oaktadt, ehuru.
- wed, ju. R. ведь.

§ 124. Interjektioner.

Glädje: ahâ, hâ, hâ!

Sorg: ai! woi! oi!

Förundran: wâ, wâ, wâta! noh!

Förakt: oi! sê!

Tilltal: oi!

Anrop: hei! hoi!

Bortdrifvande: se, se, seh!

Ordbildningslära.

A. Nomen.

§ 125. De genom *sammansättning* bildade ordens antal i Wotskan är jemförelsevis så ringa och lagarna för sammansättningen så enkla, att vi icke ansett det löna mödan att här särskilt afhandla desamma. Deremot skola vi i det följande kortligen framställa de ändelser, förmedelst hvilka ord-*aflödning* sker i detta språk.

*I. Substantiter.***§ 126. Personers namn.**

1) -ja l. -jä (gen. -jä' l. -ja'); exempel: *söjä, ätare, ujuja, simmare, nittläjä, skördeman, nülcijä, flåre, suwâja, älskare*, ur verberna: *sön, äta, ujun, simma, nitän, skära, nullen, flå, suwân, älska*. Med denna ändelse bildas ur alla slags verber benämningar på den handlande personen, sålunda att densamma lägges till verbets stam, hvarvid bindevokalen, om den är e, öfvergår till i. Stundom får det sålunda afledda ordet sig tillagd ett s, t. ex. *näcijäs, vittne, af näen, se*.

2) -ri (g. -ri'); exempel: *jömari, drinkare, sömåri, storätare, itkuri, gråtare*. Denna ändelse, som innehåller ungefär samma betydelse som den föregående, synes vara ur Fornskandinaviskan inkommen i de finska språken, och lägges vanligen ej till en verbstam, utan till ett substantiv, såsom den i ofvan anförda ord är tillagd substantiverna: *jöma, dryck, sömå, mat, itku, gråt*.

3) -s'si (g. -s'si'); exempel: *karjus'si, vallherde, af karja, boskap*.

4) -nikka (g. -nikå'); exempel: *abinikka, medhjelpare, tönikka, arbetare*, äfven *arbetsam, wokkinikka, svarfvare*, ur stamorden: *abi, hjelp, tö, arbete, wokki, rock*. Denna ändelse, motsvarande den finska -niekka, är inkommen från Ryskan.

5) -lainé' (g. -laisé'); exempel: *Wirolainé', Est, Wadd'alainé', Wot, Sômalainé', Finne, pakolainé', flykting, sukulainé', slägting*, ur orden: *Wiro, Estland, Wadd'a, Watland, Sômi, Finland, pako, flykt, suku, slägt*. Ändelsen tjener till bildande af ord, som benämna folkslag eller klasser.

6) *-ntima* l. *-ntimä* (g. *-ntimâ* l. *-ntimâ'*); exempel: *isintimä*, *styf-far*, *emintimä*, *styfmor*, *pojintima*, *styfson*, ur stamorden: *isä*, *far*, *emä*, *mor*, *poika*, *son*. Hit hör äfven den egendomliga bildningen *tütärlentämä*, *styfdotter*, af ordet *tütär*, *dotter*, hvars ändelse sannolikt är beslägtad med ordet eller ändelsen *-läntä* i de finska orden: *piene-läntä*, *något liten*, *iso-läntä*, *något stor*, o. s. v.

7) *-s* (g. *-hsê'*); exempel: *sõzares*, *en af systrarna*, *welles*, *en af bröderne*, *c'älüs*, *en af svägerskorna*, ur orden: *sõzar*, *syster*, *welli*, *bror*, *c'älü*, *brorhustru*. Betydelsen ses af exemplen. Anmärkas bör, att denna ändelse, enligt hvad form och betydelse gifva tillkänna, är densamma som den närmast efterföljande.

§ 127. Tings namn.

1) *-s* (g. *-hsê'*); exempel: *arjas*, *börst*, *jalgas*, *mede*, *teräs*, *stdl*, ur stamorden: *arja*, *borsta*, *jalka*, *fot*, *terä*, *bett*. Ord, bildade med denna ändelse, beteckna ämnet för det ting, stamordet benämner, eller ock detta ting såsom påbörjadt, icke färdigt.

2) *-us* (g. *-uhse'*); exempel: *kaglus*, *krage*, *kannus*, *sporre*, *rinnus*, *bröstrem*, *sörmus*, *ring*, af orden: *kagla*, *hals*, *kanta*, *häl*, *rinta*, *bröst*, *sörmri*, *finger*. Med denna ändelse bildas namn för sådana saker, som på ett eller annat sätt höra till det ting, hvars benämning stamordet är. Stundom avviker den dock från denna betydelse, såsom i orden: *sisühset*, *inelfvor*, *jätühset*, *qvarlefvor*, af *sisä*, *det inre*, *jättö*, *dterstod*.

3) *-é* (g. *-emê'*), *-î* (g. *-imê'*); exempel: *wõd'ê*, *wõitemê'*, *smörja*, *salva*, *kannê*, *kantemê'*, *nyckelring*, *wõtî*, *wõttimê'*, *nyckel*, *wõtî*, *wõttimê'*, *rem i sedolkan*, *särwî*, *särpimê'*, *sofvel*, *ratasî*, *ratassimê'*, *tygel*, ur stamorden: *wõd'an*, *smörja*, *kannan*, *bära*, *wõtan*, *taga*, *gripa* (*wõtî* betyder

således ursprungligen *handtag*), *wōtān*, *förse med bälte*, *särwän*, *sörpla*, *ratasan*, *rida*. Ord med denna ändelse är bildade ur verber och benämna verktyget för den handling, som stamordet betecknar. En oäkta blidning är ordet *jalgū*, *jalkumē*, *stigbygel*, såvida något verbalt stamord derför ej finnes i språket.

4) -*e* (g. -*ē*); exempel: *jawe*, *mäld*, *kase*, *dagg*, *kate*, *täcke*, *kuë*, *instag*, *paise*, *böld*, *rissêt*, *barndop*, *pärme*, *kantning*, *sië*, *band*, *tilke*, *ispigg*, af stamorden: *jawan*, *mala*, *kasan*, *väta*, *katan*, *förse med tak*, *täcka*, *kuon*, *väsva*, *paisun*, *svälla*, *bulna*, *ristin*, *korsa döpa*, *pärmän*, *kanta*, *sion*, *binda*, *tilkan*, *droppa*. Med denna ändelse bildade substantiver hafva alltid verber till stamord. Betydelsen af densamma är svår att definiera, ty dermed bildade ord benämna än ämnet för den med stamordet betecknade handlingen (t. ex. *jawe*, *kuë*, *kate*), än handlingen sjelf (t. ex. *rissêt*) än åter dess resultat (såsom: *paise*, *pärme*, *tilke*). Oäkta är bildningen *üle*, *grädda*, af *üli*, *öfver*, *på*.

5) -*ma* (g. -*mâ*); exempel: *surma*, *död*, *wajoma*, *sankt ställe*, af *suren*, *dö*, *wajon*, *sjunka*. Denna ändelse är egentligen andra ändelsen för adjektiv præterit., och substantiver bildade med tillhjelp af densamma är högst sällsynta i Votiskan.

6) -*ikko* (g. -*ikô*); exempel: *åpasikko*, *aspeskog*, *lehto-ikko*, *löfrikt ställe*, äfven *löfhög*, *nînisikko*, *lindskog*, *rogosikko*, *vass*, *tammisikko*, *ek-skog*. Denna ändelse, den enda för kollektivers bildande i Votiskan, motsvarar de finska -*kko* och -*sto*, men fogas icke såsom dessa rakt till stamordet, utan tillägges det ur detta afledda egenskaps-adjektivet på -*nê* (g. -*sê*). Sålunda är de nyss anförda orden ej omedelbart härledda ur stamorden: *åpa*, *asp*, *lehto*, *blad*, *nîni*, *lind*, *rôko*, *vassa*, *tammi*, *ek*, utan

ur de från dessa afledda adjektiverna: *åpanē'*, *lehtonē'*, *nîninē'*, *rôkone'*, *tamminē'*.

§ 128. Egenskapers namn.

us l. *-üs* (g. *ü' l. ü'*); exempel: *c'ööhüs*, *fattigdom*, *ladd'us*, *bredd*, *lakëus*, *vidsträckhet*, *nôrus*, *ungdom*, *s'kelmüs*, *skälmaktighet*, *terweüs*, *helsa*, *wajagus*, *brist*, *üwüs*, *godhet*, af stamorden: *c'ööhä*, *fattig*, *ladd'a*, *bred*, *lakëa*, *vidsträckt*, *nôri*, *ung*, *s'kelmi*, *skälm*, *terwe*, *frisk*, *wajaga*, *bristfällig*, *üwâ*, *god*. Egenskapers namn bildas ur alla primitiva adjektiver och äfven sådana substantiver, som kunna antaga adjektivisk betydelse, men högst sällan ur härledda adjektiver.

§ 129. Handlingars namn.

1) *-minē'* (g. *-misē'*); exempel: *jöminē'*, *drickande*, *ujuminē'*, *simmande*, *nittäminē'*, *skördande*, *nülc'eminē'*, *flående*, *suwâminē'*, *älskande*. Med denna ändelse bildas det substantiviska infinitivet ur alla slags verber.

2) *-o (-ö)* l. *u (-ü)*; exempel: *nîto*, *skörd*, *wõto*, *tagande*, *mahso*, *betalning*, (*lumi-*) *sato*, (*snö-*) *fall*, *nülc'ü*, *flænde*, *c'ülwü*, *sâdd*, *itku*, *grât*, *nagru*, *skratt*. Hvarken i Finskan eller Wotiskan hafva vi lyckats finna på lagen, när den ena eller andra af dessa liktydiga ändelser skall begagnas; så mycket synes vara afgjordt, att *-o (-ö)* icke tillägges andra verbalstammar än tvåstafviga på *-a*, och att *-u (-ü)* helst ansluter sig till verbstammar med *e* till bindevokal. De uttrycka vanligen en verksamhets abstrakta begrepp, ofta äfven det lidande objektet för en transitiv verksamhet, såvida detta betecknas endast såsom det *gjorda*; t. ex. *kaiwo*, *brunn*, *katto*, *tak*, *jawo*, *mjol*, *sulku*, *dumim*, *sõku* (nyttjas endast i plural: *sõdgut*), *byk*, *puru*, *tugga*; stundom förena ord med dessa ändelser

båda betydelserna; så t. ex. betyder cíttó både *berömmande* och *beröm*, män'ko både *lekande* och *lek*, laulu både *sjungande* och *sång*.

3) -os l. -us (g. -ohsé' l. -uhsé'); exempel: círjutos, *skrifning* och *skrift*, cíhgutos, *kliande* och *klåda*, öhsetus, *spyende*, i plur. *spyor*, paisetus, *svullnad*, pajatus, *tal*. Såsom dessa exempel utvisa tillägger denna ändelse substantiver, bildade ur trestafviga verber, samma betydelse som de nästföregående ändelserna dem ur tvåstafviga.

§ 130. Diminutiver.

1) -në' (g. së'); exempel: níttinë', *trådända*, wâlijainë' *skötterska* (smeknamn åt mödrar), laukojainë', *baderska* (likaledes smeknamn åt mödrar), oponë', *häst* (hvilket ord dock redan förlorat sin diminutiva betydelse), neitsükkinë', *jungfru*, af stamorden: nítti, *tråd*, *wâlija*, *skötterska*, *laukoja*, *baderska*, opo (F. hepo), *häst*, neitsükka, *jungfru*, (hvilket ord sjelft redan i andra ledet är diminutiv, nemlig: 1) neitsüt, 2) neitsükka, ur stamordet neitsi).

2) -ut l. -üt (g. uë' l. üë'); exempel: izüt, *god far*, emüt, *god mor*, lehüt, *litet blad*, öhsut, *liten qvist*, päiwüt, *sol*, cíätcüt (liten gömma) *vagga*, tõmut, *liten hägg*, süämüt, *litet hjerta*, ur stamorden: izå, *far*, emå, *mor*, lehto, *blad*, öhsa, *qvist*, päiwå, *sol*, cíätcö, *gömma*, tõmi, *hägg*, süå (g. süämë'); *hjerta*.

3) -o (g. -ô'); exempel: påsko, *svala*, cíäko, *gök*, emo, *mor*, lehto, *blad*, ur stamorden: påski, cíäci, emå, lehti. De med denna ändelse bildade orden hafva till det mesta förlorat sin diminutiva betydelse och nyttjas numera i stället för sina stamord, af hvilka större delen försvunnit ur språket.

4) *ikka* (g. -ikâ'); exempel: *kann'ikka*, *brödkant*, *kâsikka*, *liten*, *god brudfräma*, *musikka*, *blåbär*, *ratikka*, *liten bod*, *saunikka*, *liten badstuga*, *wasikka*, *kalf*, ur stamorden: *kanta*, *häl*, *kâse*, *brudfräma*, *mussa*, *svart*, *ratis*, *visthus*, *sauna*, *badstuga*, *wasa*, *kalf*.

5) *-s'ka* (g. -s'kâ'); exempel: *n'äpus'ka*, *liten blemma*, ur *n'äppu*, *blemma*.

6) *-kko* (g. -kô'). Denna ändelse innehåller även ursprungligen en diminutiv betydelse, såsom synes t. ex. af c'ûdikko, *liten*, *nätt skjorta*, sânikko, *kälke*, tûtikko, *disktrasa*, för hvilka stamorden är: c'ûtto, *skjorta*, sâni (R. *саны*), *släde*, *tütti*, *tvaga*. Men de flesta ord på denna ändelse har dock förlorat betydelsen af dimiuutiver, såsom: *kazwatikko*, *fosterbarn*, *pimetikko*, *mörker*, *ämärikko*, *skyning*, *naisikko*, *qvinna*, *tüttärikko*, *dotter*, *flicka*, *Wirakko*, *Estinna*, *Wenakko*, *Ryssinna*, *pôlikko*, *fjärding*, ur stamorden: *kazwatti*, *fosterbarn*, *pimëa* (urspr. *pimedä*), *mörk*, *ämärä*, *skum*, *nainë*, *gist qvinna*, *tütär*, *dotter*, *Wiro*, *Estland*, *Wenâ*, *Ryssland*, *pôli*, *hälst*. Denna ändelses finska betydelse, uttryckande naturbeskaffenheten af ett ställe, är endast svagt representerad i Wotiskan, såsom i orden: c'iwikko, *stenbunden mark*, *pâsikko*, *ställe med flatu stenar*, ur orden: c'iwi, *sten*, *pâsi*, *flat sten*.

§ 131. II. Adjekticer.

1) *-ne* (-sê'), betecknar vanligen subjektets *ämnne*, stundom en egenskap i allmänhet. Då denna ändelse lägges till stamord, som *hafva* a till binddevokal, inskjutes framför ändelsen ett d. Spår af ett sålunda inskjutet d (t) förekomma såväl i Dorpat-Estniskan som i Finskan, uti det sedanare språket dock endast i de två adjektiviskt bildade orden: *pâitset*, *grinma*, *suitset*, *betsel*. Såsom exempel på adjektiva, bildade med denna

ändelse, må anföras: *karwadnē*, *hårig*, *sôladnē*, *saltig*, *s'olkadnē*, *af silke*, *terähsinē*, *af stål*, *sûkkunotnē*, *af vadmal*, *sininē*, *blâ*, *tasönē*, *jenn*, *wassönē*, *ny*, ur stamorden: *karwa*, *hår*, *sôla*, *salt*, *s'olkka*, *silke*, *teräs*, *stål*, *sûkkuna*, *vadmal*, *sini*, *blâfärg*, *tasa*, *jenn*, *wassa* (obr.), *nyss*. — Hit höra äfven diminutiv-adjektiverna på -kkoinē', t. ex. *wähäkkoinē*', *helt liten*, *ullukkoinē*', *något galen*, ur *wähä*, *liten*, *ullu*, *galen*, och adjektiverna på -moinē', såsom *kaukomoinē*', *aflägsen*.

2) -linē' (g. -lisē'), öfverensstämmer i betydelse på det närmaste med föregående ändelse; t. ex. *tuzgallinē*', *sorglig* och *sorgsen*, *totüllinē*', *sannfärdig*, *trogen*, *ötsallinē*', *som sitter i ändan af bordet*, *lawwallinē*', *som sitter vid bordet*, ur stamorden: *tuska*, *smärta*, *sorg*, *totus*, *sanning*, *ötsa*, *ända*, *lauta*, *bord*. Somliga ord med denna ändelse hafva öfvergått till substantiver, t. ex. *körwallinē*', (*som sitter vid örat, vid sidan*) *brudledare*, *külliset*, *månadrenings*, ur orden: *körwa*, *öra*, *kû*, *månad*.

3) -ëa (g. -ëå'), angifver en yttre egenskap, såsom i orden: *lakëa*, *slät*, *karmëa*, *skroflig*, *körkëa*, *hög*, *öikëa*, *rât*, *ruskëa*, *brun*, *sökëa*, *blind*, *walkëa*, *hvit*, o. s. v. Estniskan och Wepsiskan gifva vid handen, att denna ändelse egentligen heter -eda, och den är en af de ursprungligaste adjektiviska ändelser, hvorför det numera är svårt att i språket återsinna stamorden till alla med detsamma bildade adjektiver.

4) -likko eller rättare -ikko (g. -ikô') är en ändelse, som tillagd de freqventativa verbernas stam gifver subjektet egenskapen af *fallenhet* för den handling, som stamordet betecknar; t. ex. *pettelikko*, *bedräglig*, *söittelikko*, *grälig*, *tappelikko*, *som slåss gerna*, ur stamorden: *pettelen*, *bedraga*, *söittelen*, *gråla*, *tappelen*, *slåss*. Oäkta är bildningen *måttälikko*, *tufvig*, ur ordet *måtäss*, *tufva*.

5) -kas (g. -kå'), tillagd en substantiv-stam af konkret betyelse, angisver *rikerdom* eller *öfverflöd* hos subjektet på det åmne, hvars namn stamordet utgör; t. ex. *denggakas*, *penningerik*, *leiwäkas*, *som har spannål* eller *bröd*, *öhsakas*, *qvistig*, *röjakas*, *smutsig*, *mutikas*, *grumlig*, *razwikas*, *fet*, *umalikas*, *rusig*, ur stamorden: *dengga*, *penning*, *leipå*, *spannål*, *bröd*, *öhsa*, *qvist*, *röja*, *smuts*, *muta*, *gyttja*, *razwa*, *fett*, *umala*, *humla*, *rus*. Stundom antaga ord med denna ändelse substantivisk natur, t. ex. *sörmikas*, (egentl. som är försedd med fingrar) *fingervant*.

6) -wa l. -wää (g. -wå' l. wå'), lägges likaledes endast till substantiv-stammar och tillkännagisver *tillvaro* eller *förråd* af det, som stamordet benämner; t. ex. *cirjawa*, *brokig*, *mèlewä*, *klok*, *önnewa*, *lycklig*, *wäc'ewä*, *stark*, *ic'awä*, *ledsam*, *ôlewa*, *omsorgsfull*, ur stamorden: *cirja*, *prydnad*, *meli*, *förstånd*, *önni*, *lycka*, *wäci*, *styrka*, *ic'ä*, *älder*, *tid*, *öli*, *omsorg*.

7) -za (g. -zå'), tillagd en substantivisk stam, medfører ungefär samma betydelse som den föregående ändelsen; t. ex. *iloza*, *vacker*, *ruttoza*, *hastigt förflytande*, *munter*, *wéroza*, *kullrig*, ur stamorden: *ilo*, *glädje*, *rutto*, *hastig*, *wero*, *fördjupning*.

8) -la l. lä (g. -lä' l. lä') har äfven samma betydelse som de två föregående, t. ex. *wetelä*, *tunn* (om flytande åmnen, egentl. vattenhaltig), *matala*, *lög*, ur *wesi*, *vatten*, *matå*, *krypa*.

9) -tō' (g. -ttomå') tillkännagisver, att subjektet är i saknad af det, som stamordet benämner; t. ex. *leiwätō'*, *brödlös*, *pöhjatō'*, *bottenlös*, *jumaloitō'*, *gudlös*, ur stamorden: *leipå*, *bröd*, *pöhja*, *botten*, *jumala*, *gud*.

B. Verbet.

§ 132. De primitiva verbernas vanliga ändelse är för transitiver -a- (-å-) och -e-, för intransitiver -u- (-ü-); t. ex. laulan, *sjunga*, kaiwan, *gräfva*, kannan, *bära*, elän, *lefva*, cítän, *berömma*, nítän, *skära*; idgen, *gråta*, puren, *bita*, imen, *suga*, södgen, *byka*; jahun, *svalna*, ujun, *simma*, cihun, *koka*, löekun, *gunga*, kulun, *slitas*, wäsün, *blifva* trött, cüsün, *fråga*, wiwün, *fördröjas*, o. s. v. Från denna regel göra de enstaviga och äfven några tvåstaviga verber undantag. I allmänhet äro alla verbstammar af flera än två stafvelser härledda. Verbers härledning sker antingen ur nominer eller verber, med tilläggande af nedan uppräknade ändelser.

§ 133. I. Ur nominer.

1) Substantiv-stammars öfvergång till verbala sker sålunda, att verbets modus- och personal-ändelser läggas till den nominala stammen. Härvid öfvergår a i stammens utljud, då endera af vokalerna o, ö eller u står i föregående stafvelse, till e, i andra fall till o; å förvandlas alltid till i, e deremot än förblir oförändradt, än öfvergår till i, och i uti stammens utljud qvarstår oföränderligt. Exempel: munen, *värpa*, siglon, *sikta*, cöhin, *hosta*, cerin, *nysta*, kuzen, *läta sitt vatten*, wêren, *rulla*, celin, *svallra*, kôrin, *skala*, ristin, *korsa*, *döpa*, ur substantiverna: muna, ägg, sigla, *sikt*, cöhä, *hosta*, cerä, *nystan*, kuzi, *urin*, wéri, *sida*, celi, *tunga*, kôri, *bark*, *skal*, risti, *kors*.

2) Ett annat slag verbstammar afledes ur nominer genom tilläggande af ändelsen -ta- (-ttä-) till nominal-stammen. Då denna ändelse kommer att stå efter s, förenklas dess t-ljud och det enkla t öfvergår efter s till s; det sålunda vunna ss blir dock åter (enligt § 41) framför slutet

stafvelse förenklad. Om denna ändelse bör äfven anmärkas, att den, tillagd en del nominal-stammar, förlorar sitt t-ljud helt och hållet, hvarvid, om stammens utljuds-vokal är a, detta tillsammans med ändelsens vokal bildar å. Exempel: *wōtān, förse med bälte, warotan, förse* (ett kärl) *med band, muretan, smula, lagotan, utbreda, ladd'otan, göra bredare, rawwotan, jernbeslä, söwetan, förse med kläder, sawwutan, beröka, nimetän, benämna, paratan, läka, tühjetän, tömma, söjetan, väarma; puhasan, rengöra, cirkasan, klargöra, uppblanka, walmisan, göra färdig; aroan, räfsa, imoan, längta efter, påruan, ånga, kuiwän, upptorka, tuskän, plåga, ur stamorden: wō, bälte, waro, tunnband, muru, bit, lakää, bred, ladd'a, bred, rauta, jern, sōpa, klädesplagg, sawwu, rök, nimi, namn, parepi, bättre, tühjä, tom, söja, varm, puhas, ren, cirkas, klar, walmis, färdig, aro, räfsa, imo, begär, påru, ånga, kuiwa, torr, tuska, plåga.*

3) Då den närmast föregående formen blott tjener till afledandet af transitiva verber, bildas motsvarande intransitiver med tillhjelp af ändelsen -ttu- (-ttü-), som lägges till nominal-stammen och hvars t efter s undergår samma förändring som t i förenämnde ändelse. Exempel: *sūwätün, blifva behjertad, blifva ond, rohotun, blifva gräsbevuxen, jûritun, rota sig, rosetun, rostas, ömehtun, möglas, cirkasun, klarna, walmisun, blifva färdig, rikasun, blifva rik, ur stamorden: sūå, hjerta, roho, gräs, jûri, rot, rose, rost, öme, mögel, cirkas, klar, walmis, färdig, rikas, rik.* Hit hör äfven den något oregelbundna bildningen mûnnun, *förändras*, ur mû, *en annan*; till förklarande af denna oregelbundenhet tjener dock, hvad om detta sistnämnda ords genitiv plur. säges § 100.

4) Intransitiva verber, som uttrycka subjektets befinnande i det tillstånd, stamordet betecknar, bildas ur substantiver genom tilläggande af

ändelsen -tse- till substantiv-stammen; t. ex. ilotsen, *vara glad*, lehitsen, *stā i blad*, kukitsen, *blomma*, editsen, *blomma* (om vissa sädesarter), ur stamorden: ilo, *glädje*, (obr.) lehti, *blad*, kukka, *blomma*, ede, *blomma* (i råg m. m.).

5) Intransitiva verber, uttryckande subjektets öfvergång till eller antagande af den egenskap, stamordet betecknar, bildas ur adjektiver med tillhjelp af ändelsen -ne-, hvilken framför t i de verbala böjningsändelserna helt och hållet försvisser. Exempel: paranen, *blifva bättre*, *tillfriskna*, mussenen, *svartna*, mätänen, *ruttna*, pimenen, *mörkna*, pehmennen, *mjukna*, ur stamorden: parepi, *bättre*, mussa, *svart*, mätä, *rutten*, pimää, *mörk*, pehmää, *mjuk*.

6) Onomatopoetiska verber, betecknande ljud, bildas med tillhjelp af ändelsen -se-; t. ex. jürisen, *dåna*, elisen, *klinga*, mölisen, *råma*, bölisén, *böla* krapisen o. kripisen, *knastra*, m. fl. Såsom stamord för dessa kan man kanske anse de onomatopoetiska substantiverna: jürinä, *dän*, elinä, *klang*, mölinä, *råmande*, bölinä, *bölande*, krapina o. kripina, *knastrande*.

§ 134. II. Ur verber.

1) Faktiva verber afledas ur alla slags verbstammar förmedelst ändelsen -tta- (-ttä-). Exempel: jötan, *läta dricka*, sötän, *mata*, ujutan, *läta simma*, nagratan, *läta skratta*, föranleda skratt, elätän, *läta lesva*, lifnära, suretan, *läta dö*, imetän, *gifva di*, uppötan, *läta sjunka* l. *drunkna*, wêretän, *läta rulla*, rohotutan, *läta gräsbeväxas*, rosetutan, *läta rostas*, elisütän, *läta klinga*, ur stamorden: jön, *dricka*, sön, *äta*, ujun, *simma*, nagran, *skratta*, elän, *lesva*, suren, *dö*, imen, *suga*, uppön, *sjunka* l. *drunkna*, wêren, *rulla*, rohotun, *gräsbeväxas*, rosetun, *rostas*, elisen, *klinga*.

2) Såsom ur nominal-stammar så härledas **intransitiva verber** äfven ur verbal-stammar med tillhjelp af ändelsen -ttu- (-tü-). Exempel: *seisotun*, *stanna*, ur *seison*, *stå*. Bildningar af denna beskaffenhet äro dock högst sällsynta i Wotiskan och återfinnas förnämligast i sådana faktiva verber, hvilka icke omedelbart till stammen lagt den faktiva ändelsen, utan först erhållit ifrågavarande intransitiva ändelse och dertill fogat den faktiva. Exempel på en sådan bildning äro: *têtütän*, *läta göra*, *seisutan*, *läta stanna*, *öhsetutan*, *förorsaka kräkning*, ur stamorden: *tén*, *göra*, *seison*, *stå*, *öhsennan*, *spy*.

3) Freqventativa verber bildas med ändelsen -le-, förnämligast ur faktiva verbstammar. Exempel: *murettelen*, *smula ofta* och *i små smullor*, *lagottelen*, *utbreda ofta*, *utbreda i tunna lager*, *sawwuttelen*, *beröka ofta* och *litet i sender*, *elättelen*, *smått lifnuara*, *imettelen*, *wêrettelen*, *wîwüttelen*, o. s. v.

4) Ett slags augmentativa verber bildas på -o-, såsom: *wizgon*, *kasta ofta* och *ygnigt*, *löhgon*, *klyfva i större stycken*, *auwon*, *öppna ofta* och *raskt*, ur stamorden: *wiskân*, *kasta*, *lohkân*, *klyfva*, *aukân*, *öppna*.

5) Reflexiva verber bildas med tillhjelp af vokalen -u- (-ü-), som lägges till den primitiva verbstammen; t. ex. *laskéun*, *släppa* l. *sänka sig*, *tungkéun*, *trängta sig*, *walkaun*, *spillas*, *antaun*, *gifva sig*, ur stamorden: *lazgen*, *släppa*, *tunggen*, *trängta*, *walgan*, *spilla*, *annan*, *gifva*.

6) Ett annat sätt att bilda reflexiv konjugation består deri, att det primitiva verbets utljuds-vokal förlänges, hvilken förlängning gäller denna vokal icke allenast i den nakna præsentativ-stammen, utan äfven i de öfriga

modus-stammarna; t. ex. af *rewin*, *jag rifver*, præteritiv *repisin*, *jag ref*, bildas reflexivet *repin*, *jag klöser mig*, præt. *repisän*, *jag klöste mig*; af *eitän*, *jag kastar*, præteritiv *eitin*, *jag kastade*, blir reflexivet *eittän*, *jag kastar mig*, præt. *eittän*, *jag kastade mig*; af *c'ülwen*, *jag badar*, præteritiv *c'ülwin*, *jag badade*, bildas *c'ülpän*, *jag badar mig*, præt. *c'ülpän*, *jag badade mig*, indef. *c'ülpän*, *jag torde bada mig*, kondit. *c'ülpeisän*, *jag skulle bada mig*, o. s. v. Dock lärer denna form numera ej vara mycket i bruk.

III.

Språkprof.*A. Sånger.**Pulma-Wirsäi.*

1. *Sulhassa c'üvettǟs, tämǟ mennezǟ naimäse.*
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 Cülpékka cüpeüni,
 Cülwē wielä cümmenelä,
 Kaziwu kahehsamala!
 Izüt seisob uhsē̄ alla
 Sârē̄ sâppogat c'æzǟ,
 Kalâ̄ s'âpka kainaloza.
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 Cülpékka cüpeüni!
10. Emüt seisob uhsē̄ alla
 Cirjâ c'udikko c'æzǟ,
 Kalâ̄ kâtsat kainaloza.
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 Cülpékka cüpeüni!
 Sözar seisob uhsē̄ alla
 Tammē̄ tançiat piwoza,
 Cäsärätti c'ämälälelä.
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 Cülpékka cüpeüni!
20. Kõlm' on wihtâ lawala,
- Ühs' on wihta önni-wihta
 Toinē̄ wihta wōinē̄ wihta,
 Kõlmas wihta kazwo-wihta.
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 Cülpékka cüpeüni!
 Pühä Cürü cülwettelëb,
 Nätelpäiwä tulta näütäb,
 Wies päiwä wettä wizgob.
 Cülwe, cülwe welwüeni,
 30. Cülpékka cüpeüni!
 Wirre wienä kaukaloha,
 Mõtu möilana wiezä. —
 Emǟ nainē̄, ennē̄ tüttö,
 Peskâ pâtä pâzgoltani,
 Ihmatkâ imo-iwuhsset,
 Mennä marjâ muile maile,
 Kalâ̄ muile kalâjeile,
 Tõmut tõisile wesile,
 Sulkani eri sukûse.
2. *Sulhasē̄ tullesa saunassa.*
 Terwe tulése Jumalâ̄,
 Terwe cüwe cülpäättä,

- Terwe kala kaziwutta!
Wõta nûd Jumal' apîse,
Wõta kâsa kall'is lôja,
Etêse emo Jumala!
3. *Sulhasê tullexa rihêse.*
- Lähekka Jumal' apîse,
Lahss' awitakka Jumala,
Awitakka armollinê,
Lähteizâ läpi läwiê,
Läpi pînâ' pihla-puisê,
Läpi rautadzê' sakarâ!
Cüllâ' rahwas, risti-rahwas,
Nöiskâ iessâ ellältäni,
Kahê' pôlê' kalttâkâka,
10. Antakâ têtä tedrileni,
Mâta mâsikkaiseleni!
- Izüeni õtsallinê,
Laukojani lawwallinê!
Pane nûd izüt suinê' s'ûba,
Enneni ewê-podus'ka,
Laukojaiseni lakanat,
Pühâ' Mârjâ' padd'a waippa,
Kuhõ issubi imoni,
Asub ainia welwüeni,
20. Ala jalkojê' Jumalâ',
Ala lîtsâ' armollisê',
- Ala pühc' emê' pühâtü',
Ala laikô' lâditetü'.
Sihê issuie imoni,
Kuza Mârja ôt makasi,
Pühâ-risti ringgotteli,
Anc' eloine' aigotteli.
Sihê issuie imoni,
Asê ainia welwüeni,
30. Wasô' lautâ wassessa,
Wasô' kâtta walkëata,
Sui' mussâ mõtua,
Câsi' c'irjawâ c'ippâ.
Kui' miä wâtan warjoissani,
Primetitan pôloissani!
Mit' on pâzgô' pâhüt mâza,
Sirkû' silmuet wesizâ?
- Wai on kauhtanas' kataala,
Sârê' sâppogat matalat,
40. Kus'sakkainê' kurja wôttü,
Cüpäresi c'ülli' pâzâ?
Elâ ôli welwüeni,
Karta kannus-jalgoeni,
Eb œe kauhtanas kataala,
Sârê' sâppogat matalat,
- Kus'sakkainê' kurj' eb wôttü,
Cüpäresi c'ülli' pâzâ;

- Priskawat mesi-pisaret
Kus'sakalta kullaultta, ,
50. Cüpäreltä melletültä.
 Elä öli welwüeni,
 Karta kannus-jalgoeni,
 Et mene ühsî' welwüeni,
 Et kahë üwâ kalani;
 Meneb sarka sâjuëhta,
 Riuku rinnâ'-issujeita,
 Meneb kû izä-mehenä,
 Meneb pâiwâ pâ-mehenä,
 Pâiwâ' poika kôrwallîne',
60. Tähet kâsa kâsikkana;
 Sözar wêb sônat sôrmikkâza,
 Wirret wêb witâ' kagluhseza.
 Elä öli welwüeni,
 Karta kannus-jalgoeni,
 Et lie lötü lehtüeni,
 Mâle pantu marjoeni.
- 4. Sulhasele pütâs apia öimolta.**
- Suku sâri linnueni,
Oimo kôrkëa kotonë!
Awittakâ armassani
Cen sônalâ, c'en sôwala,
Kumba wassela wanala,
- Kullala kulunnuela;
Nad'eza raha kuluza,
Raha-markat raukëwat.
 Elä öli welwüeni,
10. Wed meilä koto tec'ebi,
Meil' on ilmala izäni,
Meilä enneni eloza,
Izüt õtsala issubi,
Enne elkab permatala,
Izüt sôwitab sukua,
Enne lautâ lâdittelüb.
- 5. Sulhasele eb unohtâ ennea.**
- Unohtin mälehtämässä,
Cüsümässä, sac' imassa,
Mi piti iessä juella,
Se wîpusi wîmesehsî:
Kui' sündüsi süämüeni,
Ainia welwüt annettie,
Sözartoi sônâ' rihëse:
"Noiskâ c'üüt c'ülleltänö,
Cälüt c'ätc'üe' takâ!"
10. Izüt pilkkasi pilahoita,
Meni saunâ, tui läwele,
I c'üsusi, sac' ittelî:
"Oipa ellä eläjäni,

- Nainē' kaunis kâsoeni,
Min sille Jumala antō,
Mine antō armollinē?"
Enne wasō' wassaelēb:
"Antō lōja adra-é ättā,
Lōi lōja lohi-kaloja."
20. Sill' eb ōe enne eittäminē',
Wâlijâ' wajeltaminē',
Enne nää'i sârē' waiwâ',
Cärsisi emonē' cipua.
Nurmeza 'b sitä cîweä,
Kuza 'b enne isuskëllu,
Orgoza 'b sitä mâtässä,
Kuza 'b enne ôkaellu,
Wêruza 'b sitä lähettä,
Kussa 'b enne wettä jônu.
30. Will'oeni, welwüeni,
Tulet cüwe cüntämässä,
Ätikkoä äessämässä,
Löwwät ennē' uinonnué',
Wâlijaisé' waipunnué',
Elä ác'í' ärnähtele,
Cirêssi cill'ahtele,
Enne on ellä eittümäse,
Kagrâ' liblo kaihtumäse;
Nôssa pâtä, pâ sôwutta,
40. Sis sinua 'b Jumal' eită,
Eb eită ellä lôja.
Hot lie tôtawas' parepi,
Rahâ' pantu rakkâpi,
Eb ōe enne eittäminē',
Wâlijâ' wajeltaminē',
Sûttuwat sinû Jumalat,
Sinû ristit rikkauwat.
6. *Sulhané' lâheb wöttamâse nôrikkoä.*
Lähe nüd Jumal' apîse,
Lähe kâsa kall'is lôja,
Etêse emo Jumala!
Noise lôja lôkâ' päle,
Armollinê' aisâ' päle!
Tê nüd ristiä etêse,
Lö oweza ozmueni,
Lö oweza, od'a entâs,
Kummartâkka kultoeni,
10. Kahê' pôlê' kaloeni.
Kuhö pûtunet puhöse,
Se pû punottamâse,
Kuhö lehtöse lentagos,
Se lehto lehitsemâse.
Cülâ' rahwas, risti-rahwas,
Wâttakâkka wallâ' rahwas,

Meneb marja muile maile,
 Kala muile kalajeile,
 Sulkani eri suktise,
 20. Meneb pâtâ pîlemäse,
 Iwuzutta irttämâse.

Wâta, wâta welwüeni,
 Kui' eb pêntä petettäisi,
 Matalâ manitettaisi
 Ned' ê' sûreza suguza,
 Rohkëaza rahwâza;
 Wîsas wâtab wilô' alta,
 Kawala katohsê' alta,
 Wõtab werta well'eltâni,
 30. Kauneutta kaloeltani.

7. Rihêse mennezä nôrikô' kuoza.

Wêkâ well'eni rihêse,
 Sôjâse süämüeni,
 Welwüt tungkëub tuttawahsi,
 Tungkëub talô' omahsi.
 Izüeni õtsallînê',
 Laukojani lawwallînê',
 Anna siha silmâleni,
 Asepaikka ainialeni,
 Kuhô issubi imoni.
 10. Izüeni õtsallînê',

Elä seiso denggas tähê',
 Makaele markas tähê',
 Annöt pall'o, anna wêlâ,
 Anna nîtä, min lupasit,
 Mine tûnâ toiwottelit,
 Mine c'âwwezä c'âsätit.

(Sulhasele:)

Töitko wölâ wõttimia,
 Takana sala-tapoja,
 Millâ wõtat wõisê' linnâ',
 20. Waï' walkëä' c'erikô'?

8. Suku c'üsüb sõmissä.

Langgokkoni, kullakkoni,
 Langgot öikëat omani!
 Elkâ ukatka üwüttä,
 Pillaelka pîragoita ;
 En miä tullu sõmâs tähê',
 Enka jôhsnu jômas tähê'.

Langgokkoni, kullakkoni,
 Siä mesi' mëllüttelet,
 Siä wînoi' wîwüttelet,
 10. Virô' wînat jôlawana,
 Omâ' mä' mesi-õluet;
 En miä wîwü wînosila,
 En miä mëltüne mesile.

- Wed meilä koto tec'ebi,
 Meil' on enneni eloza,
 Armiainen' ahjö' sula;
 Eb se enneni magannu,
 Armiainen' okaellu,
 Noisi ömnisel warai',
 20. Esimesezä kukëza,
 Tec'i erkut elläleni,
 Penele ni píragaiset.
 Langgokkoni, kullakkoni,
 Elä ukkå üwüttäsi,
 Pillaele píragoita.
- 9. Sulhanë' isub lautase.**
- Issuie minu' imoni,
 Asê ainia welwüeni
 Ala jalkojë' Jumalâ',
 Ala pühc' eme' pühätü',
 Ala litsâ' armollisê'!
 Kui' miä watan warjoissani,
 Primetitan pôloissani!
 Mit' on pâzgô' pähüt mâza,
 Sirkû' silmuet wesizä?
 10. Elä ôli welwüeni,
 Karta kaunus-jalgoeni,
 Et tullu ühsî' welwüeni,
- Et kahê' üwâ kalani,
 Sozar tuli kâsa kâsikkana;
 Well' eläni wêrakkona.
 Koikki on sâjat sâppagoiza,
 Wêjät werha-wâtteiza,
 Nôret kall'iza kaluza;
 Sillä sâjat sâppagoiza:
 20. Cäusi linnâse izäni,
 Toi sâni-kôrmâ' sâppagoita.
 Unohtin mälehtämässä,
 Cüsümässä, saćimassa:
 Missä tûsin teile tulla,
 Tedë' öwwêse ösasin?
 Sîtä tûsin teile tulla,
 Tedë' öwwêse ösasin:
 Laulö kukkan kulta-arja
 Langkoni rihë' ötsala,
 30. Wares wâkkus wahc'i-kagla
 Langkoni wäräjä' pälä,
 Aukkus koira rauta-kagla
 Langkoni wäräjä' iezä.
 Laka watan langgô' rihtä!
 Rihi ou wisi-wîlolliné',
 Sali ou sata-salwolliné',
 Perä-seinä on pödrâ'-luiné',
 Cülc'i-seinä c'ünnâ-puiné',

- Aluhset anē'-pajuiset,
 40. Uhsi on jumina-uhsi,
 Piñat omat pihlá-puiset,
 Sammas onni särni-puiné',
 Arina tehtü arjahsissa,
 Mü ahjo muna-ciwessä,
 Lac'i on lahna-sômuhsissa,
 Silta on sigâ'-tinassa.
 Cäünü on cäko rihezä,
 Cäünü tütikko cäezä,
 Pesnü puiset puhtässi,
 50. Lusikat lumi-üwâksi,
 Seinät pesnü sêmê'-woila.

10. Sömine' cittäs.

Pomasibo langgoleni
 Söttämässä, jöttaimassa,
 Päle pall'o palwomassa!
 Cäusin pulmaza möneza,
 Kaheksamal kâsikkana,
 En sönü nítä sömisiä,
 En jônu nítä jômisia,
 Mit ned nizä langgoizani.

- Langgokkoni, kullakkoni,
 10. Elä ukkâ üwüttäsi,

Pillaele píragoitas,
 Eb õe pääsä sömisilä,
 Ebka pääsä jõmisila,
 Piset pälä da üwälä;
 Anna sitä, min lupasit,
 Mine tönâ toiwottelit.

(Sulhasele:)

- Töitko wöläs wöttimia,
 Takanas sala-tapoja,
 Milä wōtat wōisê' linnâ',
 20. Wai' walkëa' c'erikô?
 (Perê-mehele tâs:)
 Langgokkoni, kullakkoni,
 Et siä wêtä welwüttäni,
 Wêtät well'iä omias,
 Sözarias armaita.

Wêkâ wiesti neitsüele,
 Antakâ auele tâtä,
 Ett' eb neite itkëisi,
 Itku iugab süämê',
 Cünel silmät cilvelëbi.

11. Wöerad' e' wällä menuesä.

Aika, aika welwüeni,
 Aika ainagoisueni!

- Jo irnab izās oponē!
Alli-rūna aīlahtelēb.
Aika, aika welwüeni!
Ādās wīnoi[†] wīwüttelēb,
Āmmās mesi[†] mēlütteleb,
Elā wīwū wīnosila,
Elā mēltūne mēsile.
10. Will'oeni, welwüeni,
Tē nūd ristiā etēsi,
Kahē[†] pōlē[†] kagloilesi,
Sūāmeles sūnnū[†]-risti,
Ōtsales ūpeinē[†] risti.
Wāta, wāta welwüeni,
Tueb purje puhtaita,
Purjēza puhas emāntā;
Elā wōta esimeissā,
Tapaele takumaissa,
20. Esimeinē[†] sōittelikko,
Takumainē[†] tappelikko,
Wōta c'ellā c'ehc imāinē[†],
Wānnā warpa wālimāinē[†].
Irmuta isā[†] kotona,
Eitūtā emō[†] tūwenā,
Sise neitsū pelcāisi,
Ijā[†] koikē[†] irmuaisi,
Kui[†] tulta ihosa pāltā,
- Sāteitā sāreltāsā.
30. Ōlkō c'itettū Jumala,
Tōnattu totinē[†] lōja!
Üwāt on markat māle pantu,
Kulta-lehtuet lewātüt.
Mine tahtoi, sen tapasi,
Mine ūtsi, sen ūsasi.
Ühs ūli ūuna-pū c'ūlāzā,
Ühs i ūhsa ūuna-pūza,
Ühs ūna ūhsueza,
Pāiwā[†] pōleza punadnē[†],
40. Senei wōtti welwüeni,
Sene tammeni tapasi.
Lāhe nūd Jumal apise,
Lāhe kāsa kall'is loja!
Mine jātān jālleleni?
Jātān parwē[†] pāzgē[†] pāitā
C'ūlā[†] poisiē kujala,
Tūttārile wāiniala.
12. Nōrikho tuwwas sulhasē[†]
ōwwēse.
Ühsī[†] meni welwüeni,
Kahē[†] tueb üwā kalami,
Tōb orjā[†] enneleni,
Varā[†] wālijaiseleni.

- Noīse ursissa emāni,
 Lakanoissa laukojani,
 W̄asō' will'o-welwüttāni;
 Meni ühs̄i' welwüeni,
 Kahē' tueb üwā' kalani;
 10. Ihaskka med'ē' enne,
 Löihu med'ē' löekuttaja;
 Oñnewa on med'ē' enne,
 Sai kahsi kaswannutta.

**13. Nōrikkoas terweüttäas riheše
tulleza.**

- Terwe nōri neitsüeni,
 Terwe tēltä tulluele!
 Laka wātan neitsüttāni,
 Laka tunnusan tulela,
 Laka wātan walkēala:
 Jueltū mussa neitsüeni,
 Sawwū'-karwadnē' kanani',
 Olkō mussa juttelija,
 Sawwū'-karwadnē' sanoja;
 10. Üwā' on öllu, üw' on wēlā,
 Iloza iha-perizā,
 Cäsärätizā c'äpeä,
 Onni kaunis kâtteriza.
 Neitsüeni, nōrikkoni,

- Tûsit tulla, tunne ölla,
 Talō' jûrta tallaella,
 W̄itsi nüd ölla wiseānā,
 Sac̄i ölla saleana,
 Nōis' ilmā' nōsattamatla,
 20. Wisiā wisittämättā,
 Tähitā täheltä pāiwā,
 Wōta merkki otawassa.
 Kûle äd'ās, kûle ämmās,
 Kûle kukē' laulaminē,
 Sis liet minjä enneleni,
 Wâlijaisele wateri.
 Algat elkkoni elā,
 Tammeni taloza ölla,
 Menet kaiwole kanani,
 30. Wesi-téle wêrakkoni,
 Sis c'üsüb c'ülänē' nainē',
 Sac̄ib nainē' nāpuradnē':
 "Mit' on sillā silmät märjät?"
 Siä wasō' wassaele:
 "Sit' on millā silmät märjät:
 Sawwu saurab silmiäni."
 Sötä ärjät äd'ās sâut,
 Wasikat wanepā' sâut,
 Sis liet minjä enneleni,
 40. Wâlijaisele wateri,

Sis siä piät pitc'át wîtat,
 Kannat kõrkëat kaputat.
 Neitsüeni, ainagomi,
 Ned kõlme unohtamissa:
 Cüla' c'ääminé' c'äreä,
 Pimetikko pitäminé',
 Walgetikko wåttaminé'.

**14. Nôrikko wiäs kaiwole wettä
 wåttamåse.**

Lähe kaiwole kanani,
 Wesi-têle wêrakkoni,
 Med'è' wettä wåttamåse,
 Kui' se wesi werättelüb.
 Sömer-põhja sõutelossa,
 Liwa-põhja lippelossa.
 Wåta, våta neitsüeni,
 Cäü kujat kuminarrelen,
 Cäü mäjet mänd'ätellen.

10. Hot miet kaiwole kanani,
Wesi-têle wêrakkoni,
 Elä pâ pangkai kaiwo-têle,
 Cüla' nainé' pangget wêbi,
 Koira korjabi kõretâ'.
 Neitsüeni, ainagoni,
 Izâni imottu minjä,

Ennë' minjä esimeiné'!

Tûsit tulla, tunne ölla,
 Cütä siä c'ülmä sauna,

20. Lämmitä äheä lõülü,
 Tê lêliné' lipëa,
 Jöka sauna ûsi wihta,
 Ûsi wihta, ûsi c'ûtto,
 C'äsärötti, c'érto-pagla,
 Utu-c'ûtto, ummis-c'encä.

Kui' annat c'ûtö' c'ill'utellen,
 Annat kâtsat kall'utellen,
 Sis siä piät pitc'át wirsut,
 Paglat ühjahsé' pahsutta.

30. Kui' lênet üwâ-tapoïnè',
 Ani armas-wirgolliné',
 Piät uula ummis-c'ennät,
 Kassêla karwa-c'ennät,
 Sis lênet c'ülale kûma,
 Lênet wallale wateri.

**15. Nôrikô' lahjat antâs ja
 c'ittâs.**

Olkô c'ítetti Jumala,
 Jo näätti c'äko c'ätesä,
 Virpi sõrmesa wiritti!

Laka wåtan lahjojani,
 Laka wåtan walkëala,

- Laka tunnusan tulela:
 Kui' on pêni, nî' on pad'a,
 Kui' on lad'a, nî' lakëa.
 Pômasibo langgoleni,
10. Kahsi ned'ê' kantajale!
 Eb antann anê' magata,
 Ripa-sârê' ringgotella;
 Eb lamonn c'ülä' lawoja,
 C'ülä' örtt' eb öigatellu,
 Aina lahjoja lateli,
 Aina c'ellaza kajasi,
 Maranaza matkaeli,
 Päitteli puna-panimat,
 Sata-laikot lâditteli.
20. Kõikki kangaita kuomma,
 Emmä kõikki kâtterita,
 Kurja on kâtteri kutoa,
 Sata-laikko lâditella;
 Ühs on nîtä c'ümmenezä,
 Kahs on sâtu saâ' sisässä,
 C'et ned kâtterit kuowat,
 Sata-laikô' lâdittawat.
 Kuhõ miä tâmâ' paneisin?
 Pân tâmâ' parapikohsi,
30. C'erikoza c'äwwezäni.
 Olkô c'ítettü Jumala,
- Üwät on markat mâle pantu,
 Kulta-lehtüet lewätüt!
 Neitsüeni, ainagoni,
 Tûsit tulla, tunne õlla,
 Wîtsi õlla wiseänä,
 Sac'i õlla saleana!
- Suvi-Wirsäi.*
16. *Eni-Päivänä.*
- Laka wâtan löekkuani,
 Missä pûssa löekku tehtü,
 Ebko lie lepässä tehtü,
 Paju-pûssa painuteltu?
 — Leppä abras murtumâse,
 Paju abras painumâse:
 VVarot omat wahteradzet,
 C'ülc'i-pût on c'ünnä-puiset,
 Alus-pût ânê'-pajuiset.
10. C'ülä' poisit, welwüeni,
 Elkâ rehgâ' löekuttaka,
 Raskâssi rahsuttaka,
 Ett' en mâle langkëisi,
 Rohô' pâle rohsahtaisi,
 Eb õe welwüt löekû' alla,
 Ebk' õe c'irja c'ikû' alla,

- Eb ōe mälta wōttajeita,
Rōjassa ülentäjeitā.
- Wanoile sūwi sulaza,
20. Merē' rannat raukēwat,
O jā' pōhjat ūikēwat,
Meile laulut langkēwat,
Ilo-wirret wizgotasse.
- Tüttäret, sözeüeni,
Laulakā emäni lahset,
Kukkukā emäni kullat,
Kunne on wisi walluttani,
Kahehsa kawaluttani,
Kunne on kassa kaglalani,
Iwus pitcā pihoilani.
50. Kui' sān marja muile maile,
Tōmut tōisile wesile,
Sis en mahsa mälta rohta,
Olé i-körtta ülitsalta ;
Einā-müttü on eltēpi,
Kagra-kappa on kallipi,
Minä ozmut ötawapi.
- Tüttäret, sözeüeni,
Lähemmä läpi-cätösi,
Läpi linnā linnukkaiset,
60. Läpi kastari kanaset,
Laomma rüppä rülpultā,
Pāmma sōrmus sōruuhselta,
Panemma sanat sōzässä,
Älet äd'ä' tüttäriissä,
Seisotumm' sōmerē' pāle,
Asēmm' arja-mätiäle.
- Tüttäret, sözeüeni,
Ühezä wiē weämmä,
- Unohtin mälehtämässä,
Cüsümässä, sac imassa :
- Wōibko lōekku lōekutella
40. Meitā kahta ja kanā,
Kahē' kanā' kätterita,
Kōlmē' kōrwa-rengkaita ?

- Ühē' kaiwō' kannatamma,
 70. Ühē' mā' marana-jalgat,
 Ühē' pōezā' pupus'kat:
 Laulammai ühezā' lahset,
 Kukumma ühezā' kullat. —
 Kasta ūtin kaugā' aigoi',
 Suwē' sūlani pitelin,
 Cesā' aina c'ēleläni.
- 17. Troitsā'-päiwānā.**
 Tulkā tüttäret tulele,
 Wanat naiset walkäale,
 Tuli on tehtü tüttärile,
 Laikka lahsaile lawottu,
 Tuli on tehtü tülē' päle,
 Laikka ūtsale lawottu.
 Tüttäret, sōzeüni,
 Sōbrani, emāni lahset,
 Laka kukun kū' walula,
10. Laka wilisān wilula,
 Kajahtutan kassēla.
 Se kūlub kumu kotōse,
 Äli äühcāb enneleni,
 Cūlā tāb kurjet kukku wahsi,
 Linna linnut laulawahsi,
 Tunneb enne älessāni,
 Kumeassa kurkussani,

- Enne wasō' wassaelēb:
 "Ewāt ned kuku c'äälā' kurjet,
 20. Ewāt laula linnā' linnut,
 Se kukub kuwattuseni,
 Ilotseb imetettüni."
 Tüttäret sōzeüni,
 Laulamma emāni lahset,
 Kukumma emāni kullat!
 La tueb suwinē' aika,
 Tueb ellā einā-aina,
 Ruttoza ruc'ē' nîto,
 Tuleb kall'is kagra-aika,
 30. Nitān rünnät, nitān rānnät,
 Nitān miā katalat kagrat,
 Ozrat sitā ūjelapat,
 Nitān kûrō' kû' walula,
 Kui' nitān, ajattelen:
 "Kui' tueb sūwā sūc'üsü,
 Talwi-taiwāt tulewat,
 Kui' tōb Mihalā' Jumala,
 Sis miā piān pitc'ät pîrut,
 Sis jõmma jõka ūluet,
 40. Piämmä jõka pikarit,
 Jõka kannut kallotamma;
 Lewwib sūni laulamāse,
 Eneni ilotsemāse.

18. *Süc üsü-wirsi.*

- Perē'-mēs, perē'-isāntā,
 Perē'-nainē', naisueni,
 Wōta wäll'ältä wāc'eui,
 Upa-mailta ulkkumassa,
 Tara-maita tallomassa,
 Üzä jalbat, jääzä pōlwet,
 Räntä rad'ob körwojani.
 Perē'-mēs, perē'-isāntā,
 Anna tupā tullahseni,
 10. Rihī-sōjā öllahseni!
 Elä eittüä minua,
 Eläka minu' wāc'eä,
 En' tullu kühxi, en kaheksi,
 Enka pāsko pāiwähxi,
 Tulin tunnihsi üheksi,
 Ani aigahsi üwähxi.
 Anna tupā tullahseni,
 La tantsin, tare järiseb,
 Rihī kūsinē' kumiseb,
 20. Kōta elminē' eliseb,
 Rikkā mēhē' rihezä,
 Ölewōisē' öwwueza.
 Perē'-mēs, perē'-isāntā
 Pani assiat pakole,
 Latō latwadzet umalat,

- Lahē'i wirtē' johsemâse,
 Se tuli mōtu makää.
 Kui' jōimma sitā ölutta,
 Maistimma sitā mōtua,
 30. Meni mesi pōwweleni,
 Sima se süämeleni,
 Lewwib sūni laulamâse,
 Eneni ilötsemâse.
 La tantsin, tare järiseb,
 Rihī kūsinē' kumiseb,
 Rikkā mēhē' rihezä,
 Ölewōisē' öwwueza.
 Pasibo tähä talôse!
 Täzä täüsī' annettie,
 40. Cipoi' kapoi' kannettie.
 Antakō sihē Jumala
 Tulewala wōtuela
 Ciwē' pāle, kannō' pāle
 Kahsī' pāi' kaswamâse,
 Kōlmī' kōrsī' kōrkēmâse!
 Pasibo tähä talôse,
 Täzä täüsī' annettie!
 19. *Omā c ülā c ittās.*
 C ülöttäni, lidnottani,
 Mā' parassa paigottani!

- Pantu on paikale üwâle,
 Sättü mâle sâtozale,
 Wéttü mâle wêrozale,
 Sui' pantu sulâ merêse,
 Pâi' pâiwâ' nõisemâse.
 Eb õe lidnotta alepi,
 Kastaria kalttozapi,
 10. All' on nîtüt, pâlâ põllot,
 All' on nîtüt atmanad'ê,
 Pâlâ põllot pâlikkad'ê,
 Cehcenä üwâ c'ülâni,
 C'ülässâni c'ülmâ johseb,
 Mâssani wesi makëa.
- Üwâ on üwâ c'ülâni,
 Sättü mâle sâtozale,
 Wéttü mâle wêrozale;
 Sítâ on paha elämä:
 20. Wallâ' sôjâ wainiala,
 Werê' jôja wêrû' pâlâ;
 Sítâ on paha elämä:
 Kui mëb õrkôse õponê,
 Sise witsoi' winggutellas,
 Terwa-rozgâ' tõmmitasse.

- T a l w i - W i r s ä i .**
20. *Kangkâ'-kutoja tüttärikko.*
- Wâtan merta akkunassa,
 Meri on med'ê' õwwezani,
 Laugât lautâ' salwameza,
 Tare on merê' sisäzä,
 Neite on tare sisäzä.
 Neite kuob kulta-wôtâ,
 O'igutab õpëa-wôtâ,
 Katkësie kulta-nîtti,
 O'igahti õpëa-nîtti;
10. Tämâ idgi izälê,
 Izüt ihc'i ihna-wôlâ;
 Neite idgeb, c'ünel wêreb
 Sinisissä silmüissä
 Punasile poškusile;
 Neite idgeb, c'ünel wêreb
 Punasilta poškusilta
 Kaupile goittanoile,
 Kauniltä goittanoilta
 Rummes-c'irjale rukale,
20. Pâle põlwê', põlwi-lînâ',
 Pâle wô' wôwwarma-c'irjâ'.

- 21. Paha naine.**
- Oi siâ tîro, pêni tîro,

- Kuhō̄ menet, pēni tīro,
 Pēni sānikko peräzä,
 Pēni cīrwes sānikola,
 Pēnet cīntät cääezä,
 Pēnet cīrjat cīntaiza,
 Kuhō̄ menet, pēni tīro?
 "Ratikkata rad'omäse,
 Saunikkata salwamäse."
10. Mihē sille saunikkata?
 "Tukka-päätä tuwwahseni."
 Mihē sille tukka-päätä?
 "Jalkojani jahsamäse,
 Cencīani cööttämäse.
 Entinē ajutō nainē'
 Cennät cöötti, ne kawotti,
 Rätet uhtoi, ne upotti,
 Saunā cütti, sen cüetti,
 Pôlē paikassa poletti,
20. Kahet kâtsat kartutteli,
 Lehmā sôtti, sarwē murti,
 Lampā sôtti, sen suretti,
 Sigā sôtti, silmā pissi,
 Lautā lõi, lapiā murti,
 Rihē pühcī, luwwat rikkō."
22. *Kalmoissa örjännü welli.*
 Saab lunta, ûtta lunta,
- Walab wazgessa ragëhta,
 Uwwê turgû ulitsale,
 Wanâ turgû wainiale,
 Wazgesé pajâ etëse.
 Tuli nellâ neitsükkaissä
 Wazgesé pajâ etëse,
 Jutto tõinê toiselesa:
 "Milä noisemm män' cämäse,"
10. Kulilako wai kalila?"
 Kuli kukkui taiwâse,
 Kali wêri kalmo-têle,
 Wérakko cérlikko-têle,
 Wêri well'ë cäpä päle:
 "Oi welwüt emäni lahsı,
 Woitko noissa ja ületä,
 Anna cäpässä cätüet,
 Sõrmet liwassa wiritä!"
- Well'i wasö wassaelüb:
20. "En wöi noissa, en ületä;
 Oi sôza, emäni lahsı,
 Mene kuo', öle kotona,
 Cihuta pata munöja,
 Wâli wakka pîragoita,
 Tô munat mullâ päle;
 Pîragaiset cäpä päle,
 Nimetä minu' nimeni,

Arwâ minû' aigoeni?"

23. *Wassonê sôta-wäc'i.*

Tötie sôassa cîrja,

Sala-cîrja Saksâ'-mâlta:

Sôzartê' sôtâse mennâ,

Wellitê' kotona ölla.

Eb õe sitâ ielâ kûtlu,

Ielâ kûtlu, ielâ nättü:

Sôzartê' sôtâse mennâ,

Wellitê' kotona ölla;

Eb õe sitâ ielâ kûtlu,

10. Ielâ kûtlu, ielâ nättü:

Koll'ula koli-ripâ,

Satulala sâatto-pâtâ.

24. *Lahsajê wirsi.*

Opo kommab kôminaza,

Mi se on õwô' peräzä?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Reci on õwô' peräzä."

· Mi se on regê' sisäzä?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Neite on regê' sisäzä."

10. Mi se on ned'ê' parmaila?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Lahsí on ned'ê' parmaila."

Mit ned on kaugat kahê' pôlê?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Aisat kaugat kahê' pôlê."

Mit ned õnggâ' eittelewât?

Möisa, möisa mëli tarkka.

20. "Miä möisan, mihs en möisa:

O'hjat õnggâ' eittelewât."

Mi on pâzâ wiurû', waurû?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Wall'ât on pâzâ wiurû' waurû?"

Mit ned on pâzâ örtsölâsä?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Körwat on pâzâ örtsölâsä."

30. Mi se läblätâb läwelâ?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Lammas läblätâb läwelâ."

Mi se ammub akkunaza?

Möisa, möisa mëli tarkka.

"Miä möisan, mihs en möisa:

Lehmä ammub akkunaza."

Mi se on wōttā wainiala?	Mi se on cennettā kujala?
Mōisa, mōisa mēli tarkka.	Mōisa, mōisa mēli tarkka.
40. "Miä mōisan, mihs en mōisa:	"Miä mōisan, mihs en mōisan:
Woho wōttā wainiala."	Sika cennättā kujala."

B. Sagor.**1. Nesteri.**

Iel öli mēs, Nesterihsitā kutsutti. Tällä kūs poikā. Tämä öli cōöhükkonē. Juttēb: "piäb mennä Jumalalta cüsümäse armōta, kui' cäseb sōttā Jumala minū' lahsai ja mille eneleni süwwä annab."

Mēb tētā mō, tueb pühä Petro wassā, cüsub: "kuhō siä Nesteri mēt?" — "Lähen Jumalalta cüsümäse, kui' cäseb sōttā minū' lahsai ja mille eneleni süwwä annab." — "Lähe minū' kā' ühezā."

Mentä ühezā Jumalale sā. Petro jutteli Nesterile: "siä öttē minua öwweza." — "A kui' siä minua unohtat, et juttē Jumalale, mitä miä tulin; anna mille jalkumet, sis siä et unohta minua." — Petro antoi jalkumet, a unohti Nesteri, eb juellu Jumalale Nesteri asjata. Petro tuli wällä Jumalalta, nōisi omasa oposele selcäse nōisemäse, eb öllu jalkumita. Sis wassa mältehi Nesteri. Meni tagås Jumalå tüwe. Jumala nōisi cüsümäse: "mitä siä tulit tagås?" — Petro jutteli: "tulin tagås Nesteri peräss, täll' eb oe mitä süwwä." — "La Nesteri wōtab wōlgahsi hot c'eneltä hot leipä hot denggå; kui' tullas wōlkå sâmäse wällä, la wannob kõlme kërtä, sto eb wōttannu, da kõikki pros'enoi leneb." — Petro tuli da pajatti: "nì sitä wittä cähxi Jumala wōlkå wōttamäse i wannomäse kõlme kërtä, sto et wōttannu, da kõikki leneb pros'enoi." — Petro nōisi oposelē sel-

cäse nōisêmâse, Nesteri 'b jalkumîta anna, wannob kõlme kärtâ: "jei bohu, en wöttannu!" — Petro juttêb ihse enelleså: "tämä 'b lêne wöttannu," da läksi wäll'å.

Nesteri tuli ketôse da uhsé' peâle ripussi jalkumet. Mëb herra têtä mõ, ajattelüb: kassenna on kulta-mâsteri, kumba kultadzia jalkumîta tunneb tehä. Kutsarile juttêb: "piä cinni oponê", la miä lähen cässen tehä kultadzet jalkumet eneleni." Herra se mëb rihêse, cüsüb: "siä ölet jalkumiê' mâsteri?" — Nesteri wassasi: "olen." — "Etko wöta mille tehä kullass jalkumîta?" — "Tec'eisin, a boe kultâ, miness tehä." Herra tälle kultâ antõi, miness tehä, da antõi öpëata. Sis juttêb: "kös siä têt?" — Tämä jutteli wassâ: "miä kui' sâñ walmîhsı, ihse tön sille jalkumet."

Herra ôttamâse tâtä, ôtteli, ôtteli, mihsı nî kaugâ' tämä 'b tô. Meni aikâ üwâ pala, tuli ihse ötsimâse. Otsi Nesteri' da lõüti juttêb Nesterile: "mihsı siä mille et tõnu jalkumîta?" — Nesteri wassasi: "miä jalkumîta en tunne tehä", da nōisi fitêmâse. — Herra juttêb: "siä milta wötit seitsê' satâ denggoita, da wötit kultâ da öpëata, da jalkumîta et tehnü; lähe nüd minû' kâ sûtôse, seâl suwwitas." — Nesteri juttêb herrale: "miä en wöi mennä sinû' kâ, olen kçlme pâiwâ jo sômäitâ." — Herra sôtti. — Tämä sis juttêb: "miä olen cennättä, en wöi mennä." — Herra tälle antõi omasa sâppogat jalkâse. — Sis juttêb: "miä olen ühelä cûtola waitas, enäpâ so poîta 'b o'le, en wo'i tulla sinû' kâ." — Herra s'ubâ' üle antõi omasa, sis wei karetiza tämä' sûtôse.

Mentî sûtôse, herrâ juttêb: "sitâ da sitâ wittâ Nesteri denggat, kultat, öpëat wötti, da jalkumîta 'b tehnü". — Nesteri juttêb: "pettêb herra minû' pâle tühjâ; herra pos'alui juttêb, sto on milla tämä' sâppogat jal-gaza". — Herra wâtab jalkojê' pâle: "minû' onni sâppogat jalgaza". —

Nesteri juttēb: "siä wēlā pos' alui wōit juella, s̄to milla sinū' sūba on üllā." — Herra wātab tāmā' pāle. "minū' onni sūba sillä üllā". — "Wot sūto näeb, s̄to tāmā tūhjā pettēb minū' pāle", juttēb Nesteri i s̄is kōlme kērtā wannob, s̄to: "jei bohu, mi' en wōttannu!" da kōikki pros' enoi öli. — Nesteri rikkāhsı pāsi, ni c̄enele 'b öli mahsā, hot mitā wōlgahsi wōtti.

2. Pühä Kuisma.

Oli sōtamēs, Kuisma nimē kā, slūs i 50 aigassaikā kunikāla wernessi. Eb öllu kotona sohsem wāttamaza sukua nīzā wīezä cümmenezä aigassai-gaza. Lassettī s̄is ostawgale, annettī kōikki kāsa, püssü, rantsa, sungka, mōekka. Tuli kahē' tuhattōmā' wirssā' pāssā' kotōse.

Tuli Surma wīmeselā wirssala tālle wassā. Sōtamēs c̄üsusi: "mi siä ölet?" — "Miä olen Surma, miä sinū' nüd tapan". — Sōtamēs juttēb: "elä tapa, lasse minua kotoa wāttamāse, miä wīezä cümmenezä aigassai-gaza en öle kotona öllu". — Surma jutteli: "annat mille denggoita, s̄is en tapa". — "Milla denggoitā enäpi 'b öle, kōlme rublā toški on". — "Miä kōlmea rublā en. wōta, miä sinū' tapan".

Tappoi s̄is Surma sōtamehē' tēle. Meniwāt Jumalale nōlepat Šurma kā. Jumala c̄üsusi sōtameheltä: "mihē siä tulit tānne?" — Kuisma was-sasi: "Surma kasse tappoi". — "Tahot nüd kotōse mennä tagās, wai mihē?" — "Kotōse tahtoisin mennä". — Jumala tāmā' lahcī kōlmehsi pāiwāhsı. Tāmā kōlme pāiwā öli kotona, tuli tagās s̄is. Jumala c̄üsusi: "tahot siä nüd mennä iessäi raita wāttamāse, wai tahot âdâ mennä wāttamāse?"

Kuisma iessäi meni raihese. C̄üsusi seälā: "onko kassenna tabakkā, nūhattawā dali pōletettawā?" Wassattī: "'b öle". Tāmā jutteli: "kui' 'b öle, milla 'b s̄is kassenna sūnū ölla"; i wällā tuli seältä.

Meni âdâse. Nöisi seälä tâse c'üsümâse: "ouko tabakkâ?" Jueltî: "millissâ sille piäb?" — "Hot n'ûhattawâ dali pöletettawâ". Annettî n'ûhattawâ, pani sarwê täännâ enelesâ; âdas'sikka juttêb tâlle: "mene siä wäll'â, kassenna 'b yle sille tilâ". — Tämä juttêb: "kui' 'b ole mille tilâ? nâ mitâ on' tühjâ tilâta wêlâ". — Hot kui' pall'o on, 'b ole sinû' wartê' kassenna tilâ". Se öli sõtamê sõtamê jumalillînê, teäsi. Jumalâ pall'o. Eb nõiseimu sõtamê wäll'â tulemâse, jutteli: "la se minû' wõtab wäll'â, c'en minû' tâinne töi".

Ataman, se âdas'sikka, ihse' on rauta-ahiloiza c'inni pakô' pâzâ; tämä kopitti töiset pakanat ühtese, jutteli: "ajakâ wäll'â sõtamê". Sõtamê wäll'â 'b mè, ühsî 'b töhi tulla sõtamehê' tüwe. "Kui' 'b mene sitâ wîttâ wäll'â, juttêb ataman: "sîs piäb üheltâ wõttâ nahka, sellässâ nülc'eä nahka, ~~tõmmata~~ rautadzê' wakâ' pâle nahka se, barabana tehä, mennâ uhsê' taga, nõissa lõmâse barabanâ, sîs sõtamê mêm wäll'â".

Üheltâ nülletti nahka sellässâ, tehtî barabana, lõti barabanâ. Sõtamê kui' barabanâ' kûli, sîs unohti kaikê' mû', jutteli: "ai, piäb joftua fronttâsê, miä slûs'baza olen". Tuli sîs tagâs Jumalale. Jumala c'üsüsi: "mihê siä tulit wäll'â seältâ âdassa?" Tämä jutteli: "miä teäsin, sto slûs'baza olin, milla 'b mû püsünnü mèlezä". Jumala juttêb: "nûd sinû' piäb noissa uhsile wahtimâse, eb piä c'etäitâ lahc'emâ' ilmâ' enettäsi".

Tuli Surma. Sõtamê uhsê' iezâ c'üsüsi Surmalta: "mi siä olet?" Surma jutteli: "miä olen Surma." — "Kuho tahot mennâ?" — "A lähen Jumalalta tötâ c'üsümâse". — "Ole siä kassenna uhsê' takana, miä lähen iessäi, pajatan Jumalale". Jumala c'üsüb: "mitâ siä, Kuisma, tahoi?" — "Surma tuli c'üsümâse tötâ; mitâ siä Surmâ' c'äasset tötâ tehä?" — "Mene, juttê Surmale, la tämâ murtêb kõlme aigassaikâ wanâ rahwassa". Sõtamê

tuli wäll'ä, jutteli Surmale: "Jumala sinū' cähxi kõlme aigassaikâ murtâ wanâ tammisikkoa, kuimmal 'b oile kôrta enäpi pälä, mokomâ wanâ".

Surma meni, kõlme aigassaikâ murteli wanâ tammisikkoa, inehmisiä 'b tappannu cetää. Tuli tagâs kõlmê' aigassaigâ' peräss. So tamës cüsüsi: "mi siä olet?" Surma jutteli: "miä olen Surma." — "Kuho tahot men-nä?" — A lähen Jumalalta tötä cüsümäse". — "Ole siä kassenna uhsê' takana, miä lähen iessäi, pajatan Jumalale". Jumala cüsüb: "mitä siä, Kuisma, tahot?" — "Surma tuli cüsümäse tötä; mitä siä, Surmâ' cäasset tötä tehä?" — "Mene, jutté Surmale; la tämä mêt cehci-wällillissä rahwassa murtêmäse kõlme aigassaikâ". So tamës tuli wäll'ä, jutteli Surmale: "mêt, cehsi-wällillissä tammisikkoa murtê kõlme aigassaikâ".

Surma meni, murteli kõlme aigassaikâ cehsi-wällillissä tammisikkoa. Tuli tagâs, tötä cüsümäse Jumalalta, surma se, kõlme aigassaigâ' peräss. So tamës uhsê' iezä tâs cüsüsi Surmalta: "mi siä olet?" Surma wassasi: "miä Surma olen". — "Kuho menet?" — "A lähen Jumalalta tötä cüsümäse". — "Siä kassenna ole uhsê' takana, miä lähen iessäi, pajatan Jumalale". — Jumala cüsüsi: "mitä siä, Kuisma, tahot?" — "Surma tâs tötä tuli cüsümäse; mitä siä, Surmâ' cäasset tötä tehä?" Jumala jutteli: "la mêt nûd kõikkiä nôrepâ rahwassa tappamäse, ühs-i-wôsikko kump'on". So tamës tuli wäll'ä, jutteli Surmale: "mêt, kõlme aigassaikâ murtê nôrta metsä, kummal ohsai 'b ole wêl".

Sai ühehsä' aigassaikâ otsâse, Surma se morisi, jäi ônokkadzehsi, sto 'b enäpi woï cäwwä. Tuli ühehsämä' aigassaigâ' üli tagâs Surma Jumalale. Meniwât so tamehê' kâ no lepat esî Jumalale. Jumala cüsüb Surmalta: "mihsi siä nî' ono olet?" — "Ühehsä' aigassaikâ tammisikkoa murtelin, sis olen nî' ono". Jumala jutteli: "miä sinû' rahwassa lähätin murtêmäse, en metsä." Surma wassasi: "so tamës nî' jutteli: 'tam-

misikko aāhsa Jumala sinū' murrella." Jumala juttēb so tamēhele: "mihē siā tātā pettelit? Miä lähätin rahwassa murtēmāse, siā pettelit tāmā' met-sāse: Sinū' ühehsā' aigassaikā pihala piāb tātā kantā."

Surma nōisi so tamēhele pihā pāle. Nōisi so tamēs n'uhāmāse tabakkā. Surma nōisi c'üsümāse: "mi sillā se on?" — So tamēs wassasi: "kasse on mokoma roho, kui' tuleb ic'awā, sitā waitas n'uhā, tuleb wesola sīs." Surma c'üsüsi: "etko anna millei n'uhata kasta rohta?" — "Kui' miä sille annan?" — "Anna nenni' c'āe pāle kui ihse n'uhasit." So tamēs wōtti sarwē pōhjassa kānē' wällā' jutteli: "mē sarwē' süämēse, n'uhā kui' pall'o tahot." Surma meni' sarwē' süämēse, tāmā pani kānē' pāle, da ühehsā' aigassaikā piti seāl tabakka-sarweza Surmā.

Meni Jumalale sīs üli ühehsāmā' aigassaigā'. Jumala tāltā nōisi c'üsümāse: "kuza sill' on Surma?" Tāmā awāsi tabakka-sarwē', da puisti Surmā' sene māle. Surma tokkusi kui' c'ärpāne' seāltā, iho kōikki ōli kuiwānnu da lāt kuiwānnu, kōikki ōli pōni kui' c'ärpāne' waitas. Jumala nōisi sīs juttēmāse so tamēhele: "mine perāss siā tātā tabakka-sarweza pīt ühehsā' aigassaikā, miä pihala c'āhsin kantā?" So tamēs wassasi: nī' i nī', kasse Surmā ielā tec'i, rikkalta wōtti denggoita, a c'öühāt tappōi. Miä tulin tēlā wassā tālle, tāmā milta denggoita c'üsüsi; kui' 'b ōllu milla deniggol enäpi kūp kōlmē rublā, a tappōi; ühtā wirssā 'b lassennu mennā, miä kahē tūhattōmā' wirssā' pāssā kotōse tulin sukua wāttamāse."

Jumala nōisi sīs juttēmāse Surmāle: "sinū' piāb tehā totūla, eb piā petellā c'etātā; tapa kōikki rātua mō c'öühā i rikas, c'etā on Jumala lä-hättānnū tappamāse; elā wōta denggoja, elāka denggoj' perāss ühtā sāli enäpi kui' to issa."

A sõtarneliessä sitä tuli swätoi, swätoi Kuisma; kumpa prasdnuui-wat Woinissalaza Pihlälaza, Grafinâ' wallaza.

3. *Kuptsâ' emänna' poika.*

Meni kuptsa seitsemähsä aigassaigahsi tōisê' kunikâ' rikissä tawarâja ōssamâse, meni üli mõñê' wiê' ja üli mõnessa meressä, ja seält tuli wällâ. Tarttusi tämälä kuiwala mäla kôrma cinni, oponê' enäpi 'b wōi wäittä. Cülässä i cüläse sitä wäliä sata wirssâ on, kuhō tarttusi. kuptsâ' sene kôrma. Oli lika jumalillînê' se, kuptsa, nōisi Jumalâ rukôlemâše, ebko Jumala awittaisi wällâ sitä paikkâ. Ajattêb ihse enelezä: "tämä 'b ōle Jumala' wōima, kumpa minua kassenna cinni piäb, tämä pakana' wōima on; tulkô sis pakana apise, kui' Jumala minua 'b awita!"

Pakana tuli apise tâlle, cüsüb: "mitä lupât mille, millissä tawarâta, jos awitan?" -- "Millissä tähöt." — "Miä tawarâta mûta en taho mitäitâ, anna siä mille kotoas waitas se, mitä siä ihse et teä." Tämä juttêb: olkô, sis sinu' se, mii millä kotona, mitä miä ihse en teä." Pakana juttêb: "issu siä ihse kôrmâ' pâle, wōta ōhjat cätesi, miä takâ tōukkân, sis nōiseb oponê' wêmâse. Tämä issusi kôrmâ' pâle, dai rieneb, i tuli kotôse. Ajōi lawgâ' tüwe oposê', dai meni ülimäsele pokôle, kuza nainê' ōli. Poika seält jöhsî wassâ tâlle trappuita mõ, ja kummariti jalkâ tâlle. Emä juttêb poigale: "izǟs tõb tōisilta mailta sille wassomasia gasnitsoja."

Nōisiwat caita jõmâse naise' kâ. Naiselta tämä nōisi cüsümâse: "cene ka se lahsî?" Nō tämä jutteli: "kahsi wôtta miä terppisin, a sis me-nin süntise, suwâttawa' kâ: tein lahsê', arna mille antehsi." — "Hot miä annan sille antehsi, ni' kassé lahsî 'b lène mæd' e, lupasin pakanale kasé' lahsê'."

Eittiwät makâmâse, pakana tuli ölä enelesä lahsta wällâ cüsümâse. Izä da emä lahsî lazgettî menemâse, blahoslowenia annettî kâsa. Lahsi

meni, meni, meni tētā mö, nī' kaugā' meni, s̄to pimēa metsā tuli, enäpi 'b näe, kuhō mennä. Pojo issusū māle: ajattēb: "kuhō pōlele lähen nüde." Noisi tās menemäse, meni, meni läpi metsā', wātab: tuli näüb. Sis juttēb ihse enelesä: "nūd piāb menuā kasele tulēle ösehsı minū." Tuleb, on tare klasissa, seitsētā sūltā, kūttā sūltā on ahjo süämēzā, kanā' warpā' pālā pōrāb. On seāl staruha ahjō pālā, pōlwissa jalgal rippuwat ahjō' pāltā māle. Staruha juttēb: "küptsā' emännā poika, ōle meilā ötā." Meni ösehsı pojo riheše. Pani staruha ōhtagoiselē tāmā', juttēb pojole: "siā menet minū' well'ele, miā sille newwon, kui' ōlla: ni kuhō siā elā wāta ärese, wāta tāmā' silmise kōhallā aina, kui' tulet tāmā tüwe." Ömen tōisel pāiwäl pojo lähsı menemäse tētā mö tās, meni, meni, meni, tuli tōinē' mokoma tare klasissa, seitsētā sūltā pitcā, kūttā sūltā ahjo süämēzā, kanā' warpā' pālā pōrāb. Ahjō' pālā staruha on, pōlwissa jalgal rippuwat māle. I se stāruha sötti pojola ōhtagoisē', piti tāmā' ötā, dai newwosi, kui' ōlla tāmā' well'ē' kuoza, kummale pojo se luwattu ōli.

Kölmatto mala pāiwälä sis tāmā jōutusi ösehsı sinne atamanile enelesä. Se sis juttēb: "miā sinū' sōn, mihsı nī' kaugā' et tullu." Pojo aina wātab tāmā' silmise kōhallā, eb nagra, eb kuhō pōlē' pāltā cānnā ärese. Ataman juttēb: "sinū' piāb seitsemältā wirssalta metsā puhassā, da cüntā da-cülwā nisu, da se nittā, tappā, da lōunāhsı pīraga jōwwuttā. Sene kui' sāt ühezä özä tehä kōik, sis miā sinua wēl' en sō."

Ōli kahstos̄ samatta tütärtä atamanila. Kōikkia' nōrepī juttēb pojole: "siā kui' minū' wōtat nōrikohsi enelesi, nī' sis lieb kōikki tehtü, mitä tāmā' cässib tehä." Pojo lupasi wōttā. Tāmā jutteli pojole: "mene eittā ökämäse ötā." Pojo makasi ötā. Magatezä pojō' se kōikkia' nōrepī tütär salami' izässä lähätti sōsaret omasa tōle, i sōsaret ned seitsemältä

wirssalta puhassiwat metsä^ä kõikki, dai cüntiwät, cülwiwät nisū^ä, da nít-
tiwät da tappoiwat, da lounâksi pîraga jõwwutetü, a pîraga se eb õllu
pêni, kõlmea koso-sültä pitcä da sultä lað'a. Pojo talle wei lounâksi
sene. Ataman juttéb: "odnako miä ölen hitrê, a siä wélä ölet hitrêpi mi-
nua, mokomâ^ä pîragâ^ä mille teit. Wélä en sô sinua; annan sille wélä
slûsbâ: mill' on kahstos's amatta s'älkoa, a sinu^ä piäb nítä mennä rohole
söttämâse; öhtagon tõ tagâs kõik 12."

Tämä meni lahsi oposet wällâ. Ned s'älgot ataman^ä tütt'ret o'nat
öliwat. Oliwat s'älkona, awasi wärjâ, a lentiwät lintuna wärjässä. Pojo
mêb têtä mõ, idgeb da tuskâb: "kussa pôlê' nüd lõwwan öhtagona, kuï
lintuna lentiwät s'älgot?" Tuli se kõikkia^ä nôrepi tütär tämä^ä tüwe, juttéb:
"elä tuskai siä mitäitâ." Antoï pojole mokomâ^ä trûbâ, jutteli: "trû-
bita kasê^ä trûbâ^ä kâ, mõ öhtagona lénemmä kõikki ühezä kogoza." Tämä
öhtagona trûbitti kõikki ned s'älgot kokose dâ ajoi öwwëse. Sis meni
juttêmâse: "wõta wassâ, tõin kõikki kotose s'älgot." Tämä s'älgot wõtti
wassâ, sis cähsí wettâ kantâ, jutteli: "mene jôta nítä s'älkoja." Tämä
kantõi wettâ, jõtti námä kõikki, pani einoja etëse, kagroita. Meni tâs
juttêmâse: "ilasin jo kõikki." Ataman juttéb: "odnako miä hitrê ölen, a
siä wélä ölet minua hitrêpi, mokomat s'älgot sait rohola söttä. Miä wélä^ä
sinua en sô, milla wél^ä on sille slûsbâ: on milla jäti mokoma, c'ellei 'b
anna selcâsä issua; siä sene jäi^ä kâ kui^ä sât ajella selläzä, jos et langkë
mâle, sis en sô sinua, a kui^ä langkët, sis sön."

Kõikkia^ä nôrepi tütär, se, kummä^ä pojo lupasi nôrikohsi wõttâ, tuli,
jutteli talle: "mene pajâse, wõta wasara mokoma, kumpa painab 12 naglâ.
Issû sis jäile selcâse, jutté: 'ajelin miä kanni^ä pahoje^ä pakanoje^ä kâ, öliwat
wélä pahepat sinua, a sain aikoi'; kui^ä miä en sinu^ä kâ sâ ajella, pakana!"
da lõ sis rad'o pähâse sene wasara^ä kâ."

Nöisi pojo selcāse jäile. Se jätina ataman ihse. Nöisi jåti pötkëlemâ. Pojo lõi kõlme kërtâ pähäse wasarâ' kâ, s̄to 'b enäpi pötkëleisi. Sis jôhsı jåti nî' üwî', s̄to 'b pötkellu ühtäitâ. Tämä ajeli, ajeli, nöisi jåti tâs pötkëlemâ. Pojo tâs kõlme kërtâ pähäse lõi, sis jöltsi tâs üwî. Ajeli, ajeli nî' kaugâ', s̄tq wässüsi jåti, langkësi mâle. Pojo nöisi awittamâse, nösseli, eb nöise. Tämä juttêb: "mitâ miä kannâ sinua nöisen nössamâse?" Alkoi bokkâ mõ nî' rad'oa, s̄to wässümâse sâ lõi, ôkasi worpî, cänti tõisê'. bokâ' tältâ, sis nöisi tõissa bokkâ rad'omâse. Rad'õi tõissa bokkâ tâs nî' kaugâ', kunne wässunnâ. Tâs ôkasi, sis nöisi pähäse rad'omâse tâtâ. Pähäse, nî' kaugâ' rad'õi, kunne tältâ pâ mennü rikki. Jåti sis nöisi ihse üles, puisab entasâ. Pojo wäitâb ratasshmissa, a sis juttêb; "miä sinua nöisen wäittämâse, kui' wässüt, la sât ukkase, miä sinu' têle jätän." Nöisi selcāse, da wei jåti pojô' kotôse. Sai kotôse sâ, pani tallise, pani einoja etêse, pani kagroita, jötti. Mêb sis atamanile juttêmâse, s̄to on jåti ajeltu. Se kõikkiâ' nôrepi tütär tuleb tâlle wassâ, juttêb, newwob, kui' tehâ atamanâ' kâ, tämä mäkâb. Pojo tuli atamanâ' tûwe, tämä makasi kattéza. Pojo jutteli kerrâ', tõisê': "nûd on jåti ajeltu." Eb ataman mitäitâ juellu. Sis pojo meni, repäsi kattê' tältâ pâssâ wallâ. Täll' on aukot pâzâ i bokaza, i jôhseb mâtâ tâllâ pâssâ. Ataman juttêb: "siä teäsit, s̄to jâi' kâ ajelit, a minu' kâ ajöit, miä eneni tehnü jâihsi; miä ölin ohto hitrè, a siä wêlâ hitrêpi minua ölit. Milla 12 tütärtâ on, siä wôta nissâ kumpa tahot nôrikohsi enelesi." Pojo jutteli: "miä wôtan kõikkiâ' nôrepâ." Tämä jutteli: "miä sille kõikkiâ' nôrepâ ielâ en anna, kui' et tantsi kahê'-tos's amatta tüttârê' kâ, kunne ned kõlme worppia wässüas."

Sis jutteli se kõikkiâ' nôrepi tütär pojole, newwosi' tâtâ: "tantsimâse kui' nöisemma, miä sukâ podweskâ' panen nî' nikalassi cinni, s̄to

tökub; sis siä sene löwwät, cüsüt: "se minū' nôrikko ölkô, kumpa kasê' äwitti", i nämä köikki seisottuwat wâttamâse, kumpa sene tökuttannu on, sis se worppi on täünnä." Noisiwat tantsimâse, se köikkia' nôrepi tütär tökutti sakâ' podweskâ'. Pojo sene lõusi, jutteli: "se minū' nôrikko ölkô, kumpa kasê' äwitti." Köikki nöisiwat wâttamâse, "ebko minū' õleis." Sis esimenê' worppi öli täünnä.

Nöisiwat töissä worppia tantsimâse. Se nôrepi tütär bas'makâ' tökutti. Pojo se lõusi bas'makâ', jutteli: "se minū' nôrikko ölkô, kumpa kasê' bas'makâ' äwitti." Köikki nöisiwat wâttamâse, kumpa sene äwit-tannu öli. Sis toimê' worppi öli täünnä.

Kölmatta worppia sis nöisiwat tantsimâse, se köikkia' nôrepi tütär langkësi tâlle jalkoisì. Pojo jutteli: "ölkô kasse minū' nainê", kumpa minū' jalkoisì langkësi," ja nössi nôrikô' omasa mâtla üles. Sis juttéb ataman: "sinu' piäb nüd sohose, kuhõ pâle eb pâse cenni kui' waitas lintu üli lennâb, özä c'erikko tehä, kuhõ wentsâse menettâ."

Köikkia' nôrepi tütär se juttéb pojole: "siä elä tuskai mitäitâ, mõ köikki têmmä, kui' waitas minua et ülgâ."

Sis ômnisê' c'erikko se mokoma walmis öli sôza. Pojole juttéb sis ataman se: "ielä miä tütärtä en anna sille nôrikohsi, kui' et lupâ, sto wentsâse mennezä siä öunâ' tûmi" cülwät, a wentsâssä kui' tullas kotôse, sis omat öunat walmit."

Se köikkia' nôrepi tütär tâs jutteli pojole: "i sene têmmä mõ, waitas minua et ülgâ." Menti wentsâse, cülwettî c'erikô' têtä mõ öunâ'-tûmita. Sis kui' wentsâssä pâssi, öuna-pût kcrkéat omat, i jo öunat walmit. Tuliwat kotôse, lounattiwat, eittiwät makâmâse. Magata eittâzâ jutteli se nôrikko: "makâmâissa kui' nöisemma üles, sis lähemmä wâllâ,

m̄ites s̄osaret juttēwat ädäle, sto siā et mitāitā tehnū, sto nāmā kōikki tecīwāt ned hitrostit, sis med'āt nōlepat süwwās." Makāmassa noisiwat, sis lähsiwāt wäll'ā.

Ataman kui' örcāhti üles, sis kopitti kōikki tüttäret ühtēse, a se kōikkiā' nōrepi omasa mehē' kā wäll'ā lähtennū. Sis jutteliwat ned tüttäret, "sto se pojo 'b mitāitā tehnū, mō kōikki teiminā, mitā cässit." Ataman jutteli: "menkā nāitā ötsimāse takā." Meniwāt.

Nainē', se pojō' nōrikko, wättci tagās, juttēb: "nūd tullas meitā jo takā ajamāse." — "Etko siā sā tehā mitā hitrostia, sto 'b meitā sātaisi tagās cāntā?" No, se nōrikko tecī ihse enesā owos-tabunihs i omasa mehē' tabusnikahsi. Tabusnikka ärab ümpär tabunita keppi cāezā. Tüttäret, ned takā-ajajat tuliwaṭ tabusnikā' tüwe, cūsūsiwāt: "etko nähnū matkälaisia, mēssā da naissa, menewā' tētā mō?" — "Miā kassenna mōnta wōtta oposia sōtān, a en cētāitā nähnū menewā'?" No nāmā cāntüsiwāt tagās kotōse i jutteliwat ädälē, sile atamanile: "emmā nähnū mūta mitāitā kui' waitas tabunī oposia da tabusnikka meni tētā mō." Ataman jutteli: "menkā ajamāse ned oposet kotōse dai tōkā tabusnikka kāsa, ned öliwat sōzar ted'ē ja se pojo."

Tüttäret sis meniwāt iās takā ajamāse. Jo nāc'i se nōrikko, sto tullas takā sōzaret. Tāmā mūnti ihse enesā lehmihs, lehmā-karjahsi, i omasa mehē' mūnti karjus'sihs. Tullas ned sōzaret, cūsūsiwāt: "nāitko kassenna owos-tabunia mokomā?" Pojo se, kumpa karjus'sina öli, was-sasi: "miā lehmiē' kā ölen kassenna mōnta wōtta, oposia en kōs wēlā nähnū." Meniwāt tagās, ädäle juttēwat: "eb öle mokomia tēlā enäpi; mūta mitāitā emmā nähnūt, tol'ki karjus'si lehmiē' kā nāimmā." Ataman

juttēb: "nāmā i omat kahē' c'essē' mehē' kā, menkā, ajakā ned lehmät hōtose dai karjus'si tōkā."

Tüttäret meniwät. Se tās wātab nōrikko tagās, juttēb: "jo kōlmattomā' worpī' tullas meitā takā ajamāse; siä öle pū," juttēb omasa mehele, "miā lēnen liintu, nōisen pälä kōikēlaisela c'ēlelā laulamāse." Nāmā kui' tuliwat, linnulta ewāt sā mitāitā tolkkua, liintu waitas laulab pūza sīnā. Sis meniwät tagās, juttēwat atamanile: "mūta emmā nāhnū kui' nūd waitas on pū, dai pūza liintu laulab." Ataman juttēb: "nāmā i öliwat tedē' sōzar omasa mehē' kā; la ihse menen takā ajamāse, enko nāmā c'inni' sā."

No, nōisi ihse menemāse; nōisi nellā c'ümmētā sūltā üles, wātab ümpär i jutteli omasa tüttärile: "nāmā jo omat aiwoi' kaukana, c'ut c'ut nāüb enäpi.". Meni takā sis. Nainē' se wātab tagās, juttēb: "nūd tueb ihse ataman, ätä minū', meitā takā ajamāse." — "Etko' teā mitā hitrostia, sto 'b saisēsi meitā c'inni?" c'üsusi mēs. Nainē' nūd tec'i enese jarwehs, a mehē' sōrsahsi' jarwēse sihē, sōrsa jarweza ujub. Ataman tuli, nōisi pütämāse sitā sōrsā c'inni, püteli, püteli, eb sānnu c'inni, mēb ühtē rantāse, sōrsa tōisē ujub. Sis jutteli sōrsale: "kōlme wōtta siä uju jarweza kassena, ielā et wällā pāse."

Ujusi kōlme aigassaikā mēs sīnā, da nainē' kōlme aigassaikā jarwena öli, sis-wassa wällā pāsiwät. Sis eliwät üwī' ühezä. "Se sihē lōppusi.

III.

Ordförteckning.

A.

Abras, <i>skör</i> . E. =. F. <i>hapras och hauras</i> .	aisen, <i>lukta</i> . F. o. E. <i>haisen</i> .
adra, <i>plog</i> . E. <i>ader</i> . F. <i>aatra o. aura</i> .	aita, <i>gärdesgård</i> . F. =. E. <i>ait</i> .
ahan, <i>rada</i> , <i>fullsätta</i> . E. =. F. <i>ahdan</i> .	aiwassân, <i>nysa</i> . F. o. E. <i>aiwastan</i> .
ahila, <i>kedja; grythänge</i> . E. =. F. <i>kahle</i> .	ajan, <i>köra, drifva</i> . F. o. E. =.
ahjo, <i>ugn</i> . E. <i>ahi</i> . F. =, <i>essja</i> .	ajattelen, <i>tänka</i> . F. =.
âhka, <i>grd</i> . E. <i>ahk</i> .	aju, <i>märg</i> . F. =, <i>hjerna, tankeförmåga</i> . E. <i>ajo</i> .
ahwakko, <i>aborre</i> E. o. F. <i>ahwen</i> .	akana, pl. <i>akanat, sâdor; agnar</i> . F. =. E. <i>agan</i> .
aigotan o. aigottelen, <i>förorsaka gäspning</i> ; minua a, <i>jag gäspar</i> . E. <i>haigotan</i> . F. <i>haukotan</i> .	akkuna, <i>fönster</i> . F. = o. <i>ikkuna</i> . E. <i>akan</i> . R. <i>okno</i> .
aika, <i>tid</i> . F. =. E. <i>aeg</i> .	alësî, <i>städ</i> . F. <i>alasin</i> . E. <i>alasi</i> .
aigass-aika, <i>dr</i> . F. <i>ajastaika</i> . E. <i>ajast-aeg o. aasta</i> .	algan, <i>börja</i> . E. =. F. <i>alan</i> .
ailahtelen, <i>gnäggä</i> .	alko, <i>vedklaubb</i> . F. <i>halko</i> . E. <i>alg</i> .
aimo, os. F. <i>haimi</i> .	all'as, <i>kartig, omogen</i> . cfr E. <i>haljas</i> .
ainia, <i>ende</i> . F. <i>ainoa</i> . E. <i>ainus</i> .	alli, <i>grå</i> . E. <i>hal</i> .
aisa, <i>fimmelstång</i> . F. =. E. <i>ais</i> .	altia, <i>skyddsande</i> . F. <i>haltia</i> .
	alus, <i>grundval; fartyg</i> . F. =.
	ammas, <i>tand</i> . F. o. E. <i>hammas</i> .
	âmo, <i>gestalt, spöke</i> . F. <i>haamu</i> .
	anggerias, <i>dl</i> . F. o. E. <i>angerjas</i> .
	ani, <i>gås</i> . E. =. F. <i>hanhi</i> .
	anko; <i>högaffel, dynggrep</i> . F. <i>hanko</i> .
	E. <i>ang</i> .

anc' eloinê', <i>engel.</i> R. ангель.	armas-wirgollînê', som har goda se-
anc'i, <i>snödrifva, snöskara.</i> F. hanki.	der.
E. ang.	armollînê', <i>nådig.</i> F. armollinen. E.
annan, <i>gifva.</i> E. o. F. =; annan	armoline.
antêhsî, <i>förlåta.</i>	aro, <i>räfsa.</i> cfr F. harawa.
âpa, <i>asp.</i> F. haapa. E. haap.	aroan, <i>räfsa.</i>
apagoitan, <i>läta surna.</i> cfr F. hapatan.	arotan, <i>rasera, taga sönder.</i>
apaja, <i>pöl, vattpuss.</i> cfr F. apaja o.	arppân, <i>taga ett steg.</i> F. harppaan.
E. abaja.	arwa, <i>gles; sällsynt.</i> E. arw. F.
âpasikko, <i>asp-skog.</i> F. haawikko.	harwa.
api, <i>hjelp.</i> E. abi. F. apu.	arwâja, <i>spåman.</i>
apinikka, <i>medhjelpare.</i>	arwân, <i>spåd.</i> F. o. E. =, <i>gissa, hålla</i>
apô, <i>sur; syra.</i> E. hapo. F. hapan.	<i>före.</i>
appanen, <i>surna.</i> F. happenen. E.	âsa, <i>snara.</i> E. aas. F. ansa.
hapnen.	asên, <i>ställa sig, sätta sig.</i>
âra, <i>gren.</i> F. haara. E. aru.	assia, <i>kärl, kar.</i> F. astia. E. asti.
araga, <i>skata.</i> F. harakka. E. harakas.	aukko, <i>hål, sår.</i> F. =.
arina, <i>spishåll; äril.</i> F. =.	aukun, <i>skälla.</i> F. haukun.
arja, <i>mahn; kam</i> (på en tupp). F.	auc'i, <i>gädda.</i> F. hauki. E. haug.
harja. E. hari.	autân, <i>begravfa.</i> F. hautaan.
arjas, <i>borst.</i> E. o. F. harjas.	awân, <i>öppna.</i> F. o. E. =.
arkasus, <i>steg.</i>	awitan, <i>hjelpa.</i> F. autan. E. abitan.
arc'i, <i>mat, som ej får åtas på faste-</i>	awittaja, <i>hjelpare.</i>
<i>dagar; -päiwâ, arbetsdag.</i> F.	awwon, <i>badda, böna,</i> (om foglar)
arki. E. arg.	<i>ligga.</i> E. o. F. haudon.
armas, <i>kär.</i> E. o. F. =.	awõi, <i>blöttad, öppen.</i>

Ä.

Åd'å, *farfar* l. *morfar*. F. äijä.
 åes, *harf*. F. = . E. ääs. F. egge.
 åli, *röst*. E. = . F. åani.
 åmmä, *käring*. F. = .
 ämärikko, *skymning*. E. ämärik. cfr
 F. hämärä.
 åntå, *stjert*, *svans*. F. häntå. E. hånd.
 äpää, *skam*, *skamlig*. F. häpeä. E.
 hääbi.
 årån, *bestyra*. F. hääråän.
 åri, *sida*. F. = . E. äär.
 årnähtelen, *ryta till*, *tilltala i vre-*
 desmod. F. = .
 årcä, *oxe*. F. härkä. E. ärg.
 åtä, *fader*. L. ææc'e o. ac'e.
 ätikko, *klömpig åker*; i plur. *koppor*.
 åte i, *tvärbrant*. F. åkki.
 åuhcäu, *ryta*. F. äyhkän.
 åälün, *skinra*, *sväfva*, *vackla*. F.
 häälyn.
 åälütän, *röra af och an*.

B.

Bâbus'ka, *barnmorska*. R. бабушка.
 baklas'ka, *smörjeburk*. R. баклажка.
 bezbeni, *besman*. R. безменъ.

bokka, *sida*. R. бокъ.

boltaitan, *prata*, *sladdra*. R. бол-
 тать.
 bondari, *tunbindare*. R. бондарь.
 borkka, *veck*. R. боры.
 borkkana, *morot*. R. морковъ.
 börisen, *brumma*.
 br'äkko, *kornskrika*.
 britfa, *rakknif*. R. бритва.

D.

Dengga, *penning*. R. денга.
 drätwa, *becksöm*. R. дратва.
 dûha, *doft*, *lukt*. R. духъ.
 dûmân, *tänka*, *öfverlägga*. F. ти-
 маан. R. думать.
 dursa, *puls* (vid notdrägt).

E.

Editsen, *blomma* (om rågen). F.
 heditsen. E. häitsen.
 ehe, *smycke*, *prydnad*. E. = .
 ehin, *hinna*. F. ehdin.
 ehitän, *kläda*, *smycka*. E. ehitan.
 eikko, *mager*. cfr F. heikko.
 einä, *hö*. F. heinä. E. hein.
 eitän, *öfvergifva*. F. heitän. E.
 heitan.

eitün, <i>skrämmas</i> . E. heitin.	<i>en resa.</i> R. гостище.
eitütän, <i>skrämma</i> .	<i>gnieda, brun häst.</i> R. гнездой.
elän, <i>lefva, bo.</i> F. o. E. =.	<i>goittana, sidenband, som nedhänger</i>
elätän, <i>lifnära.</i> F. =.	<i>från örringarna; tofs (i betsel,</i>
elisen, <i>klinga.</i> F. o. E. helisen.	<i>på hindertyg m. m.).</i>
elkan, <i>klinga.</i> F. helkän.	<i>gorba, puckel.</i> R. горбъ.
ellä, <i>öm.</i> F. hellä. E. hella.	<i>grisownikka, stickelbär.</i> R. кры-
emä, <i>moder.</i> F. o. E. =.	<i>жовникъ.</i>
emikko o. emakko, <i>sugga.</i>	<i>gul'ba, kummin.</i>
emintimä, <i>stjufmoder.</i> F. =.	H.
enči, <i>anda, lif.</i> F. henki. E. hing.	<i>Haili, strömming.</i> F. =.
ennähätän, <i>andas.</i> F. hengähdän.	<i>häglä, häckla.</i> F. häklä.
enne, <i>moder.</i> L. edne.	<i>herra, herre.</i>
eni-päiwå, <i>påsk.</i> W. äi-päiw.	<i>hitrê, listig, skicklig,</i> R. хитрый.
erkku, <i>läckerhet.</i> F. herkku.	<i>hitrosti, list, skicklighet.</i> R. хитрость.
erne, <i>ärt.</i> F. o. E. herne.	I.
erne-ârot, <i>ärthessja.</i>	<i>Idgen, gråta.</i> F. itken.
ewê, <i>dun.</i> F. höyhen.	<i>itkuri, som ständigt gråter.</i> F. =.
F.	<i>iha, ärn.</i> F. hiha.
Fekla, <i>rödbeta.</i> R. свёкла.	<i>ihcén, slå; tvinna.</i> F. isken.
fila, <i>fil.</i> F. wiila.	<i>ihmân, tvätta, skölja.</i>
fonari, <i>lykta.</i> R. фонарь.	<i>oho, kropp.</i> E. =. F. =, hy.
frowwa, <i>fru.</i> F. rouwa.	<i>ihon, hvässa.</i> F. hion.
G.	<i>ikô-lökka, regnbâge.</i> <i>Sannolikt är</i>
Gåda, <i>orm.</i> R. гадъ.	<i>ordet en förvridning af ukô-</i>
gasnitsa, <i>skank vid hemkomsten från</i>	<i>lökka, motsvarande ukon-wem-</i>

mel, brukligt i vissa trakter af ïri, råtta. F. hiiri. E. hiir.

Finland.

ikotutan, *förorsaka hicka*; minua

ikotutab, *jag hickar*. F. nikoitan.

ic'å, *ålder*. F. ikå. E. iga.

ic'åwå, *ledsam*; *ledsnad*. F. ikåwå.

E. igaw.

ilân, *bära med möda*. F. hilaan.

Ill'å'-tuli, (ordagrann: *Eliæ eld*)

blixt.

Ill'å jüräb, *åskan går*; Ill'å ammub, *åskan slår ned*.

ilma, *luft, väder*. F. =. E. ilm.

iloza, *vacker*. E. ilus. cfr F. iloisa.

ilozus, *grannlåt*.

imen, *suga, di*. F. o. E. =.

imetän, *dia*. F. =. E. imetan.

imo, *begär, längtan*; *föremålet derför*.

imoan, *längta efter*.

inëa, *äcklig*. cfr F. inho.

inehminë, *menniska*. F. ihminen.

E. inemine.

inotan, *väcka äckel*; minua inotab, *jag vämjes*. F. inhotan.

inta, *pris*. F. hinta. E. hind.

ir'ha, *pelsbräm af fint skinn*. R.

иpxa.

irmu, *fruktan*. E. hirm. F. hirmu.

irmuan, *frukta*. E. hirmon.

irmutan, *förskräcka*. E. hirmotan.

irnan, *gnägga*. E. o. F. hirnun.

irsi, *stock*. F. hirsi. E. hirs.

irtän, *hänga*. F. hirtän.

isun, *sitta*. F. o. E. istun.

isutan, *plantera*. F. istutan. E. is-totan.

iugan, *qvälja*. F. hiuwan.

iuhka, *bottenfall, grummel*.

îwa, *jäst*. F. hiiwa.

iwå, *sädeskorn*. E. iwa. F. jywå.

iwus, *hårstrå*. E. juus. F. hiwus.

izä, *fader*. F. isä. E. isa.

izintimå, *stjuffader*. F. =.

J.

Jagan, *dela*. E. =. F. jaan.

jägari, *ankare*. R. якорь.

jahsan, *afkläda*.

jahun, *kallna*. E. =. F. jäähdyn.

jahutan, *svala*. E. =. F. jäähdytän.

jalgas, *mede*. E. o. F. jalas.

jalgû, <i>stegbögel.</i>	jöc'i, <i>bäck</i> , d. E. jögi. F. joki.
jalka, <i>fot.</i> F. =. E. jalg.	jöwi, <i>tagel.</i> E. jöhw. F. jouhi.
jalkasin, <i>till fots.</i> F. =. E. jalgsi.	jöwikas, <i>tranbär.</i> E. jöhwikas.
jano, <i>törst.</i> E. o. F. =.	julkka, <i>brynsten.</i>
janotan, <i>förorsaka törst;</i> minua ja-notab, <i>jag är törstig.</i> F. o. E. janotan.	jumaloitô, <i>gudlös,</i> <i>ogudaktig.</i> F. ju-malatoin.
járussa, <i>brädstapel.</i> R. ярусь.	jûri, <i>rot.</i> F. =. E. juur.
jarwi, <i>insjö.</i> F. järwi. E. järw.	jûritun, <i>rota sig.</i> E. o. F. juurrun.
jasikka, <i>id.</i> R. язь.	juttelen, <i>säga,</i> <i>berätta.</i> E. ütlen. cfr F. juttelen.
jâti, <i>hingst.</i>	jürisen, <i>dundra.</i> E. o. F. =.
jawan, <i>mala.</i> E. jahwan. F. jauhan.	K.
jawe, <i>mäld.</i> F. jauhe.	Kablukka, <i>stöfvelklack.</i> R. каблукъ.
jawo, <i>mjöl.</i> E. jaho. F. jauho.	kagla, <i>hals.</i> F. kaula. E. kael.
jâ, <i>is.</i> E. o. F. =.	kaglus, <i>krage,</i> <i>kragstycke.</i> F. kau-lus. E. kaelus.
jälci, <i>spår.</i> F. jälki. E. jälg.	kagra, <i>hafre.</i> F. kaura. E. kaer.
jänes, <i>hare.</i> E. =. F. jänis.	kahci, <i>björk.</i> E. kask.
järcü, <i>pall,</i> <i>stol.</i> E. järg.	kahno, <i>köld.</i> cfr F. kohme o. E. kahm.
jätän, <i>lemla.</i> F. =. E. jätan.	kaihun, <i>blifva skrämd.</i>
jätüs, <i>qvarlefva,</i> <i>dterstod.</i>	kaima, <i>namne.</i> F. =. E. kaim.
johnsen, <i>springa,</i> <i>flyta.</i> E. joksen, F. juoksen.	kain-alus o. kain-aloo, <i>armhåla.</i> F. kainalo. E. käenal. <i>Ordet är sannolikt en förvriddning af käen-alus, det under armen belägna.</i>
jômari, <i>drinkare.</i> F. juomari.	
jômukas, <i>odon.</i> F. juomukka l. juolukka l. juowukka.	
jôn, <i>dricka.</i> E. =. F. juon.	

kaipân, <i>klaga</i> . F. =.	kanebro, <i>ljung</i> . F. kanerwa.
kaitsen, <i>efterse, valla</i> . F. o. E. =.	kaniwa, <i>hampa</i> . R. коноцца .
kaiwan, <i>gräfva; stånga</i> . F. =. E. kaewan.	kanggas, <i>väf; tyg</i> . F. o. E. kangas.
kaiwo, <i>brunn</i> . F. =. E. kaew.	kannan, <i>bära</i> . E. o. F. =; lehmă
kajaga, <i>fiskmåse</i> . E. kajakas. F. kajawa.	kannab, <i>kon kalfvar</i> .
kakku, <i>tunn pannkaka</i> . cfr F. kakku o. E. kak.	kannē, <i>nyckelring</i> . F. kannin.
kaks'o, <i>tvilling</i> . F. kaksoinen. E. kaksik.	kann'ikka, <i>brödkant</i> . F. kannikka.
kala, <i>fisk</i> . F. o. E. =.	E. kannikas.
kalanikka, <i>fiskhandlare</i> .	kannus, <i>sporre</i> . E. o. F. =.
kalatsi, <i>bulla</i> . R. калачъ .	kanta, <i>häl</i> . F. =. E. kand.
kali, <i>se kuli</i> .	kanto, <i>stubbe</i> . F. =. E. kand.
kâlin, <i>slicka</i> .	kapia, <i>hof, klöf</i> . F. kapi. E. kabi.
kalkkuni, <i>kalkon</i> . F. kalkkuuni.	R. копыто .
kalkki, <i>kalk</i> . F. =.	kapussa o. kapusta, <i>kål</i> . E. kapust.
kall'is, <i>dyr</i> . E. =. F. kallis.	R. капуста .
kallotan, <i>stjelpa</i> .	kaputta, <i>halfstrumpa</i> . E. kaput.
kalmot, <i>begravningsplats</i> . cfr F. kalma.	karja, <i>boskap, hjord</i> ; lahc'ea lampât
kalttoza, <i>ldg</i> .	karjâse, <i>släppa fären på bete</i> . F.
kalu, <i>don, redskap</i> . F. =. E. kolu.	=. E. kari.
kana, <i>höna</i> . E. o. F. =.	karjus'si, <i>vallherde</i> . E. o. F. karjus.
kanawa, <i>dike</i> . R. канава .	karmëa, <i>grof, skroflig</i> . cfr E. karme o. F. karkea.
	karssa, <i>kläda</i> . R. короста .
	kârtan, <i>undvika, frukta</i> . F. o. E.
	kartan.
	karu, <i>björn</i> . E. =. F. karhu.

kasan, <i>fukta</i> , <i>väta</i> . E. o. F. kastan.	katti, <i>katt</i> . E. kat o. kas'. F. kissa
kase, <i>dagg</i> . E. o. F. kaste.	o. kasi.
kâsi, lock. E. kaas. F. kansi.	kattila, <i>gryta</i> . cfr F. kattila o E.
kâse o. kâsikka, <i>brudfräma</i> . E. o.	kattel. R. котёль.
F. =.	katus's'i, <i>skjul</i> , <i>lada</i> . F. katos.
kâska, <i>saga</i> . F. kasku. R. <i>сказка</i> .	kaugasun, <i>födröjas</i> .
kassesikko l. kassikko, <i>björkskog</i> . E.	kauhtana, <i>kaftan</i> . F. =. R. <i>кафтанъ</i> .
kasik.	kaukalo, <i>vattenho</i> . F. =..
kastari, <i>fäste</i> .	kaunis, <i>röd</i> ; <i>skön</i> . F. o. E. =.
kasuri, <i>större</i> , <i>krokig knif</i> . F. =.	kawala, <i>listig</i> . F. =. E. kawal.
R. <i>косарь</i> .	kaziwun, <i>rena sig</i> , <i>tvätta sig</i> . cfr
kâs's'a, <i>gröt</i> . R. <i>каша</i> .	E. kasin.
kas'sali, <i>kont</i> . cfr F. kesseli.	kazwan, <i>växa</i> . E. o. F. kaswan.
katala, <i>usel</i> , <i>dålig</i> . F. =.	kazwatikko, <i>fosterbarn</i> . E. kaswa-
katan, <i>täcka</i> , <i>betäcka</i> , <i>duka</i> (ett	tik. F. kaswatti.
bord). E. o. F. =.	kârkki (<i>ej cärtei</i>), <i>tallstrunt</i> . cfr
katos, se katus's'i.	F. kerkkä.
kâtsat, <i>underbyxor</i> , <i>kalsonger</i> . W.	köhno, <i>dålig</i> , <i>usel</i> . F. kehno.
kâd'ad.	këlmissô, <i>kallt förrâdsrum invid</i>
kâtteri, <i>prydnad i den fordna wo-</i>	<i>stugan</i> . F. (<i>i Ingermanland</i>):
<i>tiska qvinnodrägten, bestâende af</i>	kylmästö.
<i>ett bredt och tjockt tygstycke,</i>	keppi, (<i>ej ceppi</i>), <i>käpp</i> . F. =.
<i>som frân midjan hängde ned</i>	E. kep.
<i>långsmed benet och var utsiradt</i>	kerän (<i>ej cerän</i>), <i>tigga</i> . F. o. E.
<i>med spelpenningar och små bjell-</i>	kerjääñ; <i>hvaremot</i> F. keraän,
<i>ror</i> .	samla.

kärtän, <i>vidröra</i> .	konnâ'-kärppi, <i>snäcka</i> .
kîlat, <i>bråck</i> . R. кила .	kôno, <i>nos</i> (på hunden). F. kuono .
kilitän (<i>ej cilitän</i>), <i>kittla</i> . cfr. E. kilun.	konowala, <i>gällare</i> . R. коновала .
kirpitsa, <i>tegel</i> . R. кирпичъ .	kôntala, <i>lintotte</i> . E. koonal . F. kuontalo.
kirstu, <i>kista</i> . F. = . E. kirst .	kopitan, <i>samla</i> . R. копить .
kitsas, <i>träng</i> . E. = . ofr. F. kitsas .	kopula, <i>läst</i> .
kl'apsa, <i>slunga</i> .	kôri, <i>skal</i> , <i>bark</i> . E. koor . F. kuori .
klasi, <i>glas</i> . E. klas . F. lasi .	R. кора .
kleiweri, <i>klöfver</i> . R. клеверъ .	kôrin, <i>skala</i> . E. = . F. kuorin .
kleja, <i>lim</i> . R. клей .	korjân, <i>berga, <i>undanbringa</i>. E. o. F. = .</i>
klokan, <i>kackla</i> .	korjuha, <i>nors</i> . R. корюха .
kloppi, <i>vägglus</i> . R. клопъ .	kôrma, <i>lass</i> . E. koorm . F. kuorma .
koblin, <i>trefva</i> , <i>söka trefvande</i> . E. = . cfr F. kopeloin .	kormana, <i>ficka</i> . R. карманъ .
kohwin, <i>söla</i> .	kôrsân, <i>snarka</i> . F. kuorsaan . E. noorskaan.
koi, <i>mal</i> . E. o. F. = . W. kojeh .	koti o. koto, <i>hem</i> , <i>hus</i> , <i>hushåll</i> . E. o. F. = .
koira, <i>hund</i> . F. = . E. koer .	kotci, <i>kruka</i> .
kokka, <i>krok</i> . F. kokka o. koukku .	kõikki, <i>all</i> . E. kõik . F. kaikki .
koko, <i>hög</i> . E. o. F. = .	kõlpân, <i>duga</i> . E. kõlbaan . F. kel- paan .
kôlen, <i>dö</i> . E. = . F. kuolen .	kõretta, <i>bärstång</i> . F. korenta o. ko- rento .
kolkka, <i>hörn</i> . F. = . E. kolk .	kõrkää, <i>hög</i> . F. korkea . E. körge .
koll'o l. koll'u, <i>sadelknapp</i> . E. koljo .	
koltci, <i>drickskärl</i> .	
kõmina, <i>loge</i> . R. гумно .	
konna, <i>groda</i> . F. = . E. kon .	

kōrsi, <i>halmstrå</i> ; <i>stubb</i> (efter säd).	kuiwân, <i>torka</i> . F. = . E. kuiwatan.
F. korsi. E. kôrs.	kuja, <i>gata</i> . F. = .
kōrwa, <i>öra</i> ; <i>stropp</i> (i stöflor).	kukërran, <i>kullstjelpa</i> . E. kukerdan.
F. körw.	kukërrun, <i>falla l. stjälpas ikull</i> .
kōrwalliné', <i>brudledare</i> , <i>talnan</i> .	kukitsen, <i>blomma</i> . F. kukoistan.
kōta, <i>stuga</i> , <i>kokrum</i> .	kukka, <i>blomma</i> . F. = .
F. kota.	kukkë, <i>tupp</i> . E. kuk. F. kukko;
kōwa, <i>hård</i> .	esimeisezä kuköza, <i>vid första hanegället</i> .
F. kowa. E. kôwa.	kukun, <i>gala</i> , <i>sjunga</i> . E. o. F. = .
kōwisan, <i>straffa</i> .	kulakka, <i>knytnäfve</i> . R. кулакъ .
kökki, <i>kök</i> .	cfr F. raawin.
F. kyökki.	kûlen, <i>hörta</i> ; <i>lyda</i> . E. o. F. = .
kramppi, <i>dörrklinka</i> .	kuli, o. kali, <i>smd trissor</i> (att leka
E. kramp.	med på bygatan).
F. ramppi.	külliset, pl. <i>månadsrening</i> .
krâpin, <i>skafva</i> , <i>skrapa</i> ; <i>karda</i> .	kulmo, <i>tinning</i> . F. kulma. E. kulm.
E. = .	kulppi, <i>slef</i> . E. kulp.
cfr F. raawin.	kulta, <i>guld</i> . F. = . E. kuld.
krapisen, <i>knastra</i> .	kultân, <i>förgylla</i> . E. o. F. = .
F. rapisen.	kultân, <i>lyssna</i> . cfr F. kuultelen.
krâppi, <i>karda</i> .	kultsu, <i>slem</i> ; konnâ' k., <i>grodrom</i> .
E. kraap.	kulun, <i>nötas</i> . E. o. F. = .
krapu, <i>kräfta</i> .	kulutan, <i>slita</i> , <i>förtära</i> . E. o. F. = .
F. = .	kûma, <i>fadder</i> . F. kummi. R. кумъ .
kripisen, <i>knarra</i> .	kumëa, <i>klangfull</i> . E. o. F. = .
kronni, <i>korp</i> .	kumma, <i>under</i> . F. = .
krâti, <i>krut</i> .	
F. ruuti.	
kû, <i>måne</i> , <i>månad</i> .	
F. o. E. = .	
kudrutana, <i>buttra</i> .	
E. = .	
kuë, <i>instag</i> .	
E. o. F. kude.	
kuhila, <i>skyla</i> .	
F. o. E. kuhilas.	
kuhja, <i>hästack</i> .	
E. kuhi. cfr F. kuhio.	
kuitsikko, <i>valp</i> .	
E. kuitsik.	
kuiwa, <i>torr</i> .	
F. = . E. kuiw.	

kummiarren, <i>buga sig.</i> E. =.	F. kuwân, <i>bilda, göra.</i> F. =.
kumarren.	kuzen, <i>låta sitt vatten.</i> F. o. E.
kummittelen, <i>undra öfver.</i> F. =.	kusen.
kummo, <i>lutad ställning;</i> kummolâ,	kuzi, <i>urin.</i> F. o. E. kusi.
lutad. F. kumo.	küntteli, <i>ljus; vaxljus i kyrkan kallas cünteliä.</i>
kumu, <i>buller, dän.</i>	
kunîkas, <i>konung.</i> E. o. F. kuningas.	
kuon, <i>väfva.</i> F. o. E. kudon.	
kupolöö, <i>Johanne, midsommardag.</i>	
kuras, <i>knif.</i> E. kurask.	
kurikka, <i>klubba.</i> F. =.	
kurisan, <i>strypa.</i> F. o. E. kuristan.	
kurkku, <i>strupe.</i> F. o. E. =.	
kurcî, <i>trana.</i> F. kurki. E. kurg.	
kurnân, <i>sila.</i> E. =.	
kûro, <i>obestämd, kortare tid, en stund.</i>	
kurre, <i>döf.</i> E. kurt. W. kurdís.	
F. kuuro.	
kûsama, <i>lind (?).</i>	
kûsi, <i>gran.</i> F. =. E. kuusk.	
kûsikko, <i>sexa (i kort).</i> F. kuutoinen.	
kusun, <i>stockna.</i> E. kustun.	
kusutan, <i>släcka.</i> E. =.	
kus'akka, <i>gördel.</i> R. кумакъ.	

C.

Câsta, <i>del, andel.</i> R. часть.
câhsen, <i>befalla.</i> E. o. F. käskken.
câihârâ, <i>knotrig.</i> F. kähârâ. E. kâhar.
câkatan, <i>svattra (som en skata).</i>
câko, <i>gök.</i> F. käki o. kåkô. E. käko.
câlü, <i>svägerska (benämning broderhustrur emellan inbördes).</i>
câmmäl, <i>flat hand, näfve.</i> E. kämmal. F. kämnen.
câme, <i>bäck.</i> Månné man i detta ord får igenkänna antingen det E. hâm, fuktig, eller det F. kemi, fload?
cânnän, <i>vända;</i> c. iwuhset, <i>bena hâret.</i> E. kännan. F. kânnän.
cânnün, <i>vända sig.</i> F. kânnyn.
câpëa, <i>nätt.</i>
câppâ, <i>grafhög.</i> E. käp.

cäpü, nätnål.	F. käpy.	cencämüs, fotplagg.
cärnä, skorf; utslag.	cfr F. kärnä.	cerä, nystan.
cärpäné, fluga.	F. kärpänen.	E. kera.
kärbne.	E. kärpänen.	F. kerä.
cärsin, lida, tåla.	F. o.	E. kärsin.
cässärätti, näsdut.	E. käterät.	cässärätti, näsdut.
cäsi, hand.	F. o.	E. käsi.
cäsen, befalla.	F. o.	E. käskens.
cäteüt, wagga.	F. kätkyt.	E. kätk.
cäün, gå.	F. o.	E. käyn.
cäbiä, lätt.	F. kewiä.	E. kebja.
cäbiätän, lätta.		
cädrän, spinna.	F. kehräään i. ket-	cädrän, spinna.
räään.	E. kedran.	E. kehräään i. ket-
cädre-pü, slända.	F. keträä-puu i.	räään.
keträä-varsi.	E. kedra-puu.	E. keträä-varsi.
cähcimäné, mellerst.	E. keskmäne.	E. keskimaanen.
F. keskimäinen.		
cäli, tunga, språk.	E. keel.	F. käli;
kieli; plur. cälet, sväller.	F. keel.	plur. cälet, sväller.
cälin, svällra.	F. kielin.	
cällä, skälla, klocka.	E. kel.	F. kello.
cällän, varna, neka.	F. kiellän.	
cäncä, sandal.	cfr F. kenkä.	E. kängä.
king.		
		cencämüs, fotplagg.
		cärtakka, vind, vindskammare.
		R. чердакъ.
		cäewät, vår.
		F. kewät.
		E. kewa.
		cäidgen, rensa (från ogrås).
		F. o.
		E. kitken.
		cäihga, klia, klåda.
		cfr F. kiihko.
		cäihgan, klia.
		cäihgutan, kittla.
		cäihlago, fettisdag; fastlag.
		cäihun, koka.
		F. kiehun.
		cäihutan, koka, brygga.
		F. kiehutan.
		cäihwa, het; hetta.
		cfr F. kiehuwa.
		cäikku, gunga.
		F. kiikku.
		E. kiik.
		cäilci, syrsa, gräshoppa.
		cfr. E. kilk.
		cäillähtelen, ryta till.
		F. kiljahtelen.
		cäilwelen, väcka smärta.
		cfr. F. kirwelen.
		cäimo, vildt bi.
		cfr F. kimalainen.
		E. kimalane.

- c'innar, *vad*. F. o. E. kinner.
c'innas, *läderhandske*. E. o. F. kin-
nas.
c'ipää, *sjuk; yttre åkomma*. F. ki-
peä. E. kibbe.
c'ippa, *stop*. F. kippa.
c'ire, *bråd*. F. kiire.
c'irja, *bok*. F. kirja. E. kiri.
c'irjawa l. cirjâ, *brokig*. F. kirjawa.
E. kirja.
c'irkas, *klar*. F. kirkas.
c'irkasun, *klarna*. F. kirkastun.
c'irc'itän, *qvitttra*.
c'irppu, *loppa*. F. kirppu. E. kirp.
c'irwes, *yxa*. E. o. F. kirwes.
c'issa, *täflan; cîsâ, i kapp*. F. kiista.
c'itän, *berömma*. E. kiitan. F. kii-
tän.
c'itto, *beröm; berömlig*. F. kiitto.
c'iuru, *lärka*. F. kiuru.
c'iwi, *sten*. E. o. F. kiwi.
c'öhä, *hosta*. F. o. E. köhä, F. äf-
ven hökä.
c'öhin, *hosta*. E. o. E. köhin, F.
äfven hoin.
c'ööhä, *fattig*. F. köyhä. E. kehwa.
- c'öuhüs, *fattigdom*. F. köhyys.
c'ûdikko, *dim. af följ*.
c'ûtto, *skjorta*. cfr E. kuht.
c'ühsetän, *grädda* (bröd). cfr F.
kypsetän.
c'ühsı, *gar*. F. kypsi. E. küps.
c'üç'äl-pâ, *eldbrana*. cfr. F. kekäle.
c'ülä, *by*. E. o. F. kylä.
c'ülc'i, *sida*. F. kylki. E. külg.
c'ülmâ, *frost, köld; kall*. F. kyl-
mâ. E. külm.
c'ülmäsän, *kyla*.
c'ülwän, *så*. F. o. E. kylwän.
c'ülwü, *stådd*. F. kylwy.
c'ülwen, *bada sig*. F. kylwen.
c'ümnenikko, *tia* (i kort).
c'ünel, *tår*. F. kyynel.
c'ünuä-pû, *alm*. F. kynnäpuu. E.
künapä-puu.
c'ünnär-pâ, *armbäge*. E. künarpää.
F. kyynäspää.
c'ünnän, *plöja*. E. künnan. F. kün-
nän.
c'üntü-mës, *plöjare*. F. kyntömies.
c'üpär, *hjelm, mössa*. E. küpar. F.
kypär.

cüpeüt, dim. af cüwe.	laiwa, <i>brodd</i> . F. laiho.
cüsün, <i>frdga</i> . F. kysyn. E. küsin.	lakana, <i>lakan</i> . F. =.
cüsi, <i>nagel</i> . E. küüs. F. kynsi.	lakasen, <i>sopa</i> ; l. iwuhsset, <i>kamma</i>
cütän, <i>bränna</i> , <i>svedja</i> . cfr F. ky-	<i>häret</i> . F. o. E. =.
detän.	
cütüs, <i>sved</i> . E. küdis. F. kydös.	lakää, <i>jemn</i> , <i>glatt</i> . F. lakea. E. lage.
cütü, <i>mans bror</i> . F. kyty.	lakon, <i>läppja</i> (om hunden). F. lakin.
cüwe, <i>gnista</i> . F. kywen.	lací, <i>inre tak</i> . F. laki. E. lagi.
L.	
Lad'a, <i>bred</i> . F. laaja. E. lai.	lammas, <i>fär</i> . E. o. F. =.
lad'atan l. lad'otan, <i>göra bredare</i> .	langkén, <i>falla omkull</i> . E. langen.
lad'us, <i>bredd</i> . F. laajuu.	F. lankean.
låditan, <i>med omsorg tillverka</i> .	lapautan, <i>boga</i> . F. =.
lådittelen, <i>se föreg</i> .	lapja, <i>spade</i> . F. lapia. E. labjo.
ladwa, <i>topp</i> , <i>skate</i> . F. latwa. E.	lassu, <i>spän</i> . F. lastu. E. last.
ladw.	latselko, <i>platt</i> . cfr. F. latuskainen.
lagotan, <i>strö</i> , <i>utbreda</i> . E. =.	laukoja, <i>tvättare</i> , <i>tvätterska</i> .
lahgotan, <i>åtskilja</i> . E. =.	lauko-pääwä, <i>tördag</i> . E. lau-pääw.
lahcen, <i>släppa</i> . E. o. F. lasken.	F. lauwantai.
lahsi, <i>barn</i> . E. laps. F. lapsi.	laulan, <i>sjunga</i> . E. o. F. =.
laikko, <i>frans</i> , <i>rimsä</i> .	lauta, <i>bord</i> , E. laud. cfr F. lauta.
lainän, <i>svälja</i> . F. =.	lautta, <i>fähus</i> . E. laut.
laine, <i>vdg</i> . F. o. E. =.	lawa, <i>la/ve</i> . E. o. F. =.
laiska, <i>lat</i> . F. =. E. laisk.	lähe, <i>källa</i> . F. lähde.
laiskuttelen, <i>druga sig</i> , <i>lättjas</i> .	lähätän, <i>skicka</i> . E. =. F. lähetän.
laitjo, <i>arbetssläda</i> . F. laitio.	läcähtün, <i>storkna</i> . F. läkähdyn. E.
	läkatan.
	lämmitän, <i>elda</i> . F. =. E. lämmitan.

länn'ikko, <i>bunke, bytta.</i>	E. lännik.	linna <i>l.</i> lidna, <i>stad.</i>	F. linna.	E.
läpi <i>l.</i> läwi, <i>tröskel.</i>	E. läwi.		lidn <i>o.</i> linn.	
läsin, <i>ligga sjuk.</i>	E. o.	F. = . R.	liha, kött.	F. o. E. = .
лежать.			liha-pöli, <i>narf.</i>	F. lihapuoli.
läs'ka, <i>vani. pl. läs'gat, bakdel, säte.</i>			lihawa, <i>fet.</i>	F. = . E. lihaw.
R. ляшка.			lina, <i>lin.</i>	F. liina.
lehitseen, <i>slå blad.</i>			lina-wässö, <i>ärila.</i>	cfr. E. lina-wäss-
lehci i, <i>enka.</i>	F. leski.	E. lesk.	trik o.	F. wästäräkki.
lehmä, <i>ko.</i>	F. = .	E. lehm.	linnahset, <i>malt.</i>	E. = .
lehto, <i>blad.</i>	F. lehti.	E. leht.	linkkän, <i>halta.</i>	F. liikkaan.
lehtosikko, <i>löfhög; löfrikt ställe.</i>			E. lon-	kan.
leikkän, <i>skära, hugga.</i>	E. o.	F. = .	linnukas, <i>jungfrubär.</i>	F. lillukka.
leipä, <i>bröd, spannmål.</i>	F. = .	E.	E. lillukas.	
leib. R. хлебъ.			lintti, <i>band.</i>	R. лента.
lêlinë, <i>lut.</i>			lintu, <i>fogel.</i>	F. = . E. lind.
lello, <i>leksak.</i>	F. lelu.		lipää, <i>hal, slippig.</i>	F. lipää. E.
lêmi, <i>spad.</i>	F. liemi.	E. leem.	libe.	
leppä, <i>al.</i>	F. = .	E. lep.	lisän, <i>öka.</i>	F. = . E. lisän.
leppäsikko, <i>alskog.</i>			litsa, <i>ansigte.</i>	R. лицë.
lepütän, <i>lugna, försona.</i>	F. = .	E.	liugahtan, <i>slinta.</i>	F. liukahdan.
lepitän.			liwa, <i>sand.</i>	E. liiw. cfr F. liiwa.
lesat, pl. <i>ställningar</i> (vid byggan-			loba, <i>panna.</i>	R. лобъ.
de).	R. места.		lohko, <i>soppa.</i>	cfr. F. lohko.
lesemet, pl. <i>kli.</i>			lökka, <i>loka.</i>	F. luokki. E. look.
lësi, <i>ässja.</i>	cfr F.	liesi.	lomä, <i>jernstör</i>	R. жемз.
liblo, <i>skal</i> (på vissa växter).	E. libl.		lôpî, <i>plogbill.</i>	F. luotin.

lõekku, <i>gunga</i> . F. liekku.	lumi, <i>snö</i> . F. o. E. =.
lõekun, <i>gunga</i> . F. liekun.	lupa, <i>löfte, tillåtelse</i> . E. o. F. =.
lõekutan, <i>vagga</i> . F. liekutan.	lusikka, <i>sked</i> . F. =. E. lusik o.
lõetsa, <i>pust</i> .	lusikas. R. <i>ложка</i> .
lõetsun, <i>pusta</i> . F. lietson. E. lõotsun.	lûta, <i>sopqvast</i> . F. =. E. luud.
lõhgon, <i>klyfva, splittra</i> . F. lohkon.	lutisan, <i>klämma ihop</i> . F. rutistan.
lõhi, <i>lax</i> . E. =. F. lohi.	lühci, <i>mjölkstäfve</i> . E. lüpsik.
lõhkân, <i>klyfva</i> . F. lohkases.	lühšän, <i>mjölkä</i> . E. lüpsan. F. lysän.
lõikkân, <i>se leikkân</i> .	lühüt, <i>kort</i> . F. =. E. lühi.
lõngka, <i>garn</i> . F. lanka. E. lõng.	lukkù, <i>lycka</i> . F. =.
lõuhun, <i>blidkas</i> . F. löyhdyn o. lauhdun.	lükükas, <i>lycklig</i> . F. lykykäs.
lõunat, <i>söder; middag</i> . F. lounat.	M.
E. lõun.	Mâ, <i>jord, land</i> . E. o. F. =.
lõunatan, <i>spisa middag</i> . F. lounatan.	maë, <i>lake</i> . F. made.
lõn, <i>slå</i> ; l. <i>einå, slå hö</i> . E. =. F. lyön.	mahla, <i>trädsuft, lake</i> . E. mahl. F. mahala.
lõülü, <i>hetta, bad</i> . F. =.	mahsa, <i>lefver</i> . E. maks. F. maksa.
lõwwän, <i>finna</i> . F. löydän. E. lewan o. leian.	mahsan, <i>betala; kosta</i> . E. o. F. maksan.
lû, <i>ben</i> . E. o. F. =.	mahso, <i>betalning</i> . E. maks. F. makso.
lugen, <i>räkna, läsa</i> . E. =. F. luen.	mâ-ilma, <i>verld</i> . F. =. E. mailm.
luhta, <i>starräng</i> . F. =.	maisan, <i>smaka</i> . E. o. F. maistan.
luikko, <i>svan</i> . E. luik.	makân, <i>sofva</i> . E. o. F. =.
lûkka, <i>lök</i> . R. <i>лукъ</i> .	makëa, <i>söt</i> . F. makea. E. mage.
lukku, <i>läs</i> . F. = o. lukko. E. luk.	makkara, <i>korf</i> . F. =. E. makkär.
lumekas, <i>snögig</i> . E. =.	mako, <i>buk</i> . F. maha. E. mago.

maku, <i>smak</i> . F. = .	E. magu.	mämmälälikko', <i>spindel</i> . E. ämlane.
makuza, <i>snaklig</i> . F. makusa. E.	magus.	F. hämähäkki.
manitan, <i>locka</i> . F. maanittelen. R.	менить.	män'ko, <i>lek</i> , <i>leksak</i> . E. mäng.
mâ-ōuna, <i>potät</i> . E. ma-ōun. F.	maa-omena.	män'čän o. män'čin, <i>leka</i> ; <i>spela</i>
marana, <i>växt, som innehåller ett</i>	<i>färgämne</i> . cfr E. maran.	E. mängin.
marja, <i>bär</i> . F. = .	E. mari; kalâ'	mäntä, <i>knädträ</i> (F. hierin); <i>tjärn-trä</i> (F. =). E. = .
m., <i>fiskrom</i> . E. kala mari.		märehtelen, <i>idisla</i> . F. märehdin. E.
markka, <i>mark</i> (mindre mynt). F. = .		mäletsin.
mârot, pl. <i>likbår</i> .		märisen, <i>brumma</i> .
massina, <i>pung</i> . F. massi. R. мопна .		märçä, <i>våt</i> . F. märkä. E. märg.
matala, <i>ldg</i> . F. = .	E. madal.	mässän, <i>störa</i> , <i>ofreda</i> ; <i>trassla</i> .
mato, <i>mask</i> . F. = .	E. mado.	E. = .
maucí, <i>tarm</i> . cfr F. maukku o. E.	mauk.	mätä, <i>var</i> ; <i>rutten</i> . E. mäda. cfr
		F. mätä.
mazilkka, <i>sudd</i> . R. мазилка .		mätänen, <i>murkna</i> , <i>ruttna</i> . F. = .
mähä, <i>safve</i> . F. mäihå. E. mähk.		E. mädanen.
mähcä, <i>rätt af lingon, mjöl och</i>		mätäs, <i>tufva</i> ; äfven <i>torf</i> . F. = . E.
<i>vatten</i> . cfr E. mähk-kak.		mätas.
mäci, <i>backe</i> . F. mäki. E. mägi.		mätlä, <i>sopqvast</i> . R. метла .
mälehtän, <i>minnas</i> . E. = .		mättälikko, <i>tufvig</i> . E. mätlik. F.
mälehtüs, <i>minne</i> . E. = .		mättäikkö.
		mêlewä, <i>klok</i> .
		mêli, <i>förstånd</i> . E. meel. F. mieli.
		melle, <i>krita</i> . R. мыть .

<i>mellēn, blankskura l. hvitmena med krita.</i>	mōtu, <i>mjöd</i> ; öl. E. mōdu. cfr R. мёдъ.
<i>mēllün, blifva intagen.</i> F. miellyn.	mōhā, <i>sen, sentida.</i> F. myōhā.
<i>mēlöttelen, intaga, förnöja</i> F.	mûkka, <i>plåga.</i> cfr F. muokka. R. мука.
<i>menen, fara, begifva sig.</i> F. = . E. minen.	mûkkân, <i>plåga.</i> cfr F. muokkaan.
<i>mērta, mjärde.</i> F. merta.	mulku, <i>manslem.</i> cfr F. mulkku.
<i>mēs, man, karl.</i> E. = . F. mies.	munu, <i>ägg.</i> E. o. F. = ; munâ' rûku,
<i>mesi l. mezi, honing.</i> F. o. E. mesi.	<i>gulan, munâ' walku, hvitan i ägg.</i>
<i>mezi-pakko, bikupa.</i>	munen, <i>värpa.</i> F. munin.
<i>metsâ, skog.</i> F. = . E. mets.	mûnnan, <i>förändra, förvandla.</i> E. muudan. F. muutan.
<i>metsâ-kana, snöripa.</i> F. metsikana.	mûnnun, <i>förändras, förvandlas.</i>
<i>metso, tjäder.</i> F. = o. metsâs. E. metsis.	E. o. F. muutun.
<i>minjâ, svärdotter.</i> F. = . E. minni.	muraga, <i>hjortron.</i> E. murakas. F. muuran.
<i>mittân, väga; mäta.</i> F. = .	murëa, <i>skön.</i> F. murea. E. mure.
<i>morin, sjukas, blifva svag.</i>	muretan, <i>smula.</i> F. murenna.
<i>moru, boskapssjuka</i> R. моръ.	murcina, <i>frukost.</i> F. murkina.
<i>mõekka, svärd.</i> E. mõek. F. miekka.	murran, <i>bryta; söndra.</i> E. o. F. = .
<i>mõila, tvâl.</i> R. мыло.	muru, <i>sinula.</i> F. = .
<i>mõisa l. mõiza, herregård, gods.</i> E. mõis. F. moisio. R. мыза.	musetan, <i>svärta.</i> F. mustennan.
<i>mõisan, förstd, begripa.</i> E. mõistan. cfr F. muistan.	musikka l. mussikka, <i>blåbär.</i> E. mustikas. F. mustikka.
<i>mõni, mången.</i> E. mõnni. F. moni.	mussa, <i>svart.</i> E. must. F. musta.
	mutikas, <i>grumlig.</i>

mülisen; <i>råma, böla.</i>	nâppa, <i>skål, fat.</i> T. Napfe.
mülläri, <i>mjölnare.</i> F. =. E. möl- der. T. Müller.	nâpuri, <i>granne, nabo.</i> F. =. E. naaber.
müllü, <i>qvarn.</i> F. =. T. Mühle.	nâskali, <i>pryl.</i> E. naaskel. F. naskali.
mün o. mön, <i>sälja.</i> E. müün. F. myyn o. myön.	natta, <i>snor.</i> E. nat.
mürrün, <i>surna</i> (om mjölk). F. =.	nato, <i>mans l. hustrus syster.</i> E. <i>nado.</i> •
mütcå, <i>stum.</i> F. mykkå.	näen, <i>se.</i> E. o. F. =.
N.	
Nagla, <i>spik; kil; skålpond.</i> F. naula.	näko, <i>ansigte.</i> F. nägo. F. näkô.
E. nael.	näcijäs, <i>vittne.</i> cfr E. nägija. F. näkijää.
naglon, <i>spika.</i> F. naualaan. E. naelan.	nâlå, <i>hustrus bror.</i> E. nääl.
nagran, <i>skratta; bele.</i> F. nauran.	nâlcå, <i>hunger.</i> F. nälkå. E. nälg.
E. naeran.	nâpisän, <i>knipa.</i> F. näpistän. E. näpistan.
nagris, <i>rofva.</i> F. nauris. E. naeris.	nâpuska, <i>blemma.</i> F. näppy.
nagris-mô, <i>rofland.</i> (<i>Ordet är en förvrängning af nagris-må.</i>)	nâri, <i>nötskrika.</i> F. närhi.
nahka, <i>skinn, hud.</i> F. =. E. nahk.	nâteli, <i>vecka.</i> E. nädal. R. недель.
nain, <i>gista sig.</i> F. =.	nâtel-pâiwå, <i>söndag.</i>
nainê, <i>hustru.</i> E. =. F. nainen.	nättü, <i>trasa.</i>
naisikko, <i>qvinna.</i>	nêmi, <i>udde.</i> E. neem. F. niemi.
naitan, <i>snöpa.</i>	nenä, <i>näsa.</i> F. =. E. nina.
naittaja, <i>gällare.</i>	nenâkas, <i>styfmunt</i> (om hästar).
naka, <i>tapp.</i> E. naga.	newwo, <i>råd.</i> F. neuwo. E. nou.
napa, <i>nasle.</i> F. =. E. naba.	newwon, <i>gifva råd, råda.</i> F. neu- won.
napirtêt, pl. <i>väfskyttel.</i> R.?	

nigla, <i>nål</i> ; <i>barr</i> (i träd).	F. neula.	nōisen, <i>stiga</i> ; <i>jäsa</i> ; <i>begynna</i> .	F.
E. nöel.	R. нігла .	nousen.	
nikela, <i>lös</i> , <i>slak</i> .	E. nigel.	nōkōnē', <i>nessla</i> .	F. nokkonen.
nimi, <i>namn</i> .	E. o. F. =.	R. имя .	nōcī, <i>sot</i> .
nîni-pû, <i>lind</i> .	F. niini-puu.	F. noki.	E. nōgi.
nînisikko, <i>lindskog</i> .		nōlepat, <i>båda</i> , <i>begge</i> .	E. molemad.
nirko <i>l.</i> milko, <i>tryne</i> .		F. molemmat.	
nîsâ, <i>qvinnobröst</i> .	F. =.	nōsan, <i>lyfta</i> .	F. nostan.
niska, <i>nacke</i> .	F. =.	nōtku, <i>slak</i> ; <i>sluttande</i> .	cfr F. notkea.
nisu, <i>hvete</i> .	E. o. F. =.	nûhân, <i>lukta</i> .	R. нюхать .
nîtân, <i>skära</i> (sâd), <i>klippa</i> (hår o. d.).	E. niitan. cfr F. niitân.	nukun, <i>somna</i> .	F. =.
nîtti, <i>tråd</i> .	E. niit.	nurkka, <i>vrå</i> .	E. nurk.
nîttü, <i>äng</i> .	F. =.	nûskân, <i>snyta</i> .	E. nuiskaan.
nîwel, <i>led</i> .	F. =.	nükân, <i>stödja</i> , <i>stödja sig</i> .	
nodgan, <i>svikta</i> .	F. notkan.	nüllen, <i>få</i> .	F. nylen.
nokka, <i>näbb</i> , <i>skärm</i> (i mossa).	E. nok.	E. nüllin.	
F. nokka o. noukka.		①.	
nôri, <i>ung</i> .	E. noor.	Obahka, <i>svamp</i> .	
F. nuorikko.		od'an, <i>sköta</i> ; <i>spara</i> .	E. o. F. hoi-
nôrus, <i>ungdom</i> .	E. =.	dan.	
F. nuorikko.		ôgun, <i>andas</i> .	F. huowun.
ruus.		ohla, <i>trasa</i> .	
nôtta, <i>nöt</i> .	E. noot.	oikka, <i>tunn</i> , <i>slank</i> .	F. hoikka.
F. nôder.	cfr	oitaja, <i>sparsam</i> .	E. oidja.
F. nôyrâ.		ôkân, <i>hvila</i> , <i>rasta</i> .	E. =. cfr F.
		huokaan.	
		ôlama, <i>kringvuxen ingröpning i träd</i>	

<i>after yxhugg m. m.</i>	F. huolain.	öhsetutan, <i>väcka kräkning</i> ; minua
<i>ölin, sörja, bry sig om.</i>	E. hoolin.	öhsetutab, <i>jag kräkes</i> . F. okse-
F. huolin.		tan.
<i>ömnikko, morgen.</i>	E. hommikko.	öhsun, <i>gå l. fara vilse</i> . F. eksyn.
<i>ono, morbror.</i>	E. = .	E. eksin.
F. eno.		
<i>öno, svag.</i>	F. huono.	öhtago, <i>afton</i> ; öhtagonn, <i>om af-</i>
<i>opēa l. öpēa, silfver.</i>	F. hopea.	<i>nen</i> ; tänann öhtagonn, <i>i dag af-</i>
E. höbbe.		<i>ton</i> ; öhtago on kujal, <i>aftonen är</i>
<i>oponē, häst.</i>	E. hobone.	<i>för handen</i> . F. ehtoo. E. öhto.
F. hewo-		öhtagoinē, <i>qvällsvard</i> .
nen.		
<i>orja, tjenare, arbetare.</i>	cfr E. orri	öhwa, <i>qwiga</i> . E. öhw. F. hieho.
<i>o. F. orja.</i>		öigetan, <i>räta, räcka</i> . F. ojentan.
<i>orla, örn (i mynt m. m.).</i>	R. opělъ.	E. öiennan.
<i>osan l. ösan, köpa.</i>	E. o. F. ostan.	öikēa l. oikēa, <i>rät, riktig; höger</i> . F.
<i>otawa, Karlawagnen.</i>	F. otawa.	oikea. E. bige.
<i>ötawa, billig.</i>	E. oodaw.	öimo, <i>slägt</i> . E. öim. F. heimo.
F. huo-		öjela, <i>dålig</i> (?).
kea o. huotawa.		ölci, <i>halm</i> . E. ölg. F. olki.
<i>öttelen, vänta.</i>	F. wuottelen.	ölut, öl. E. ölut. F. olut.
<i>ozmut, liten björn (?)</i> .		öme, mögel. F. home.
<i>ozra l. özra, korn.</i>	E. oher. F. ohra.	ömehtun, möglas. F. homehdun.
Ö.		ömpelen, sy. F. ompelen. E. ömb-
<i>Öhja, töm.</i>	E. ohi. F. ohja.	len.
<i>öhsa, qvist.</i>	E. oks. F. oksa.	ömpelus, sömnad. F. ömpelus. E.
<i>öhsakas, qvistig.</i>	F. oksakas.	ömblus.
<i>öhsennan, spy.</i>	E. o. F. oksennan.	önči, metkrok. F. onki. E. öng.
<i>öhsetus, spyor.</i>	F. oksetus.	

õncin, <i>meta.</i>	F. ongin.	E. õngit-	paha, <i>elak</i> , <i>dålig</i> .	E. o. F. = .
sen.			pahnu-päi', <i>afvigt</i> ; sōwat omat p.,	
õnnewa, <i>lycklig.</i>			kläderna äro <i>afviga</i> .	
õnni, <i>lycka.</i>	F. onni.	E. õnn.	pahsu, <i>tjock</i> .	F. paks.
õpen, <i>lära sig.</i>	E. öpen.	F. opin.	paikas, <i>hög</i> <i>qvinnomössa i den nu-</i>	
õpetan, <i>lära.</i>	E. öpetan.	F. opetan.	<i>mera oflagda wotiska drägten.</i>	
õrawa, <i>ekorre.</i>	F. orawa.	E. oraw.	paikka, <i>pluts</i> , <i>ställe</i> ; tōisez paikkâ,	
õsân, <i>kunna, hitta, rdka.</i>	E. oskaan.		<i>annorstädes.</i>	E. paik.
F. osaan.			paikkâ, <i>lappa.</i>	E. o. F. = .
õsotan, <i>peka, visa.</i>	F. osotan.		painan, <i>trycka.</i>	E. o. F. = .
õtsa, <i>slut, ända.</i>	E. ots.	cfr F. otsa.	paisan, <i>steka</i> ; (om solen) <i>skina.</i>	E.
õtsin, <i>söka.</i>	E. = .	F. etsin.	E. o. F. paistan.	
õuna, <i>äpple.</i>	E. õun.	F. omena.	paise, <i>böld.</i>	E. o. F. = .
õwwi, <i>gård, gårdsplan.</i>	E. õw.		paisetun, <i>svullna.</i>	F. = .
Ö.			paisetus, <i>svullnad.</i>	F. = .
Ö, <i>natt.</i>	E. öö.	F. yö.	paissi, <i>stek.</i>	F. paisti.
õrcähtän, <i>och</i>			paja, <i>smedja.</i>	E. o. F. = .
õrcään, <i>vakna.</i>	E. ärkaan.	F. he-	pajatan, <i>tala.</i>	E. = . F. = , <i>sjunga.</i>
räään.			R. баять.	
õrrän, <i>skubba, skafva.</i>	F. hieron.		pajatus, <i>tal.</i>	
õrsü, <i>tjärna.</i>			paju, <i>pilträd.</i>	F. = . E. pajjo.
P.			pajusikko, <i>pilskog.</i>	
Pad'a, <i>fin.</i>			pakana, <i>djefvul.</i>	cfr F. pakana o.
pâdats'i, <i>luder.</i>	R. падалище.		E. pagan.	
pagla, <i>band, skorem.</i>	F. paula.	E.	pakko, <i>stockända.</i>	E. pak.
pael.			pako, <i>flykt, tillflykt.</i>	E. o. F. = .

pakolainē', <i>rymmare, flykting.</i>	F. pårmas o. pårma, <i>bröms.</i>	F. paar-
pakolainen.	ma.	E. parm.
pala, <i>bit; lapp.</i>	E. o. F. =.	parmât, pl. <i>bröst, barm.</i>
palawa, <i>het, varm; svett.</i>	F. =.	pârnâs, <i>trädesåker.</i>
E. palaw.	parta, <i>skägg.</i>	F. =. E. pard. R.
palkka, <i>lön, lega.</i>	F. =.	боро́да.
E. palk.	partti, <i>fiskstimm.</i>	F. =.
palko, <i>skida</i> (på växter).	F. =.	pâru, <i>dunga.</i> R. паръ.
pall'as, <i>blottad, bar, obetäckt.</i>	E. o.	pâruan, <i>dunga.</i>
F. paljas.	parusina, <i>segel.</i>	R. парусъ.
palletab, <i>minua p., jag fryser.</i>	F. paleltaa.	parwi, <i>hop, tropp.</i>
F. =.	F. palellun.	F. =. E. parw.
palletun, <i>förfrysa.</i>	F. =.	pâsi, <i>hällsten.</i>
pallo l. <i>palla, dusva.</i>	F. =.	F. =. E. paas.
pall'o, <i>mycken.</i>	E. o. F. paljo.	pasibo, <i>tack!</i>
palokkoinē', <i>liten bit.</i>	F. =.	R. спасибо; р. antâ, tacka.
palwan, <i>bedja.</i>	E. palun. cfr F. palwelen.	pata, <i>lerkruka.</i> cfr F. pada o. E.
F. =.	pada.	pâ l. peä, <i>hufvud; ax.</i>
pâmetti, <i>minne.</i>	R. память.	E. o. F. =.
panen, <i>lägga.</i>	E. o. F. =.	pâhcinä, <i>hasselnöt.</i>
pangkōi l. pangkō, <i>ämbare.</i>	F. =.	F. pâhkinä.
panki. E. pang.	E. pähkuä.	pâhcin-pû, <i>hassel.</i>
pappi, <i>prest.</i>	F. =.	pâissär, <i>skäfva.</i>
E. pap. R. попъ.	E. pap.	F. päästär.
F. =.	pâiwa, <i>sol, dag, dagsljus;</i>	pâiwa, <i>solen går upp;</i>
parapikko, <i>grannldt (?)</i> .	F. =.	p. nöiseb, <i>solen går ned.</i>
paranen, <i>tillfriskna.</i>	E. o. F. =.	F. =.
paratan, <i>kurera.</i>	F. parannan.	E. pâiwa o. pâäw.
F. =.	pâiwa-lasku, <i>solnedgång, vester.</i>	

päiwâ'-nöisu, <i>soluppgång</i> , öster.	pêntârâ, <i>plantsäng</i> . E. pennär. F.
päiwütün, <i>blifva solbränd</i> . F. pâi-	piennar.
wetün.	perê'-mês, <i>husvärd</i> . E. =.
pâlliset, pl. <i>mellan gift</i> . F. =.	pêren, <i>fjerta</i> . E. =. F. pieren.
pâsen, <i>slippa</i> . E. o. F. =.	pero, <i>matt</i> .
pâsko, <i>svala</i> . F. pääsky. E. pää-	perewedina, <i>spång</i> (öfver en bâck).
sokene.	pesa, <i>bo</i> . E. =. F. pesä.
pâsurja, <i>väfbom</i> .	pesen, <i>tvätta, skura</i> . E. o. F. =.
pârähmâ, <i>barm; sköte</i> .	petâsün, <i>misstaga sig</i> .
pâre, <i>perta</i> . F. =. E. <i>perg</i> .	petc'el, <i>stamp</i> (i en trämortel). F.
pârme, <i>kantning</i> . F. =.	petkel.
pârmisân, <i>kanta</i> . F. pâârmän.	petos, <i>bedrägeri; bedragare</i> . F. =.
pâr-wakka, <i>pertkorg</i> . F. pâre-wakka.	E. pettus.
pehmää, <i>mjuk</i> . F. pehmeä. E. <i>pehme</i> .	pettelen, <i>ljuga, bedraga</i> . F. =.
pehmenen, <i>mjukna</i> . F. =.	pettelikko, <i>lögnaktig, bedräglig</i> . E.
pehmitän, <i>uppmjuka</i> . F. =. E.	petlik.
pehmetan.	pî, <i>flinta</i> . F. =.
peiko, <i>tumme</i> . F. <i>peikalo</i> . E. <i>peial</i> .	piän, <i>hålla</i> . E. pidan. F. pidän.
pekki, <i>speck, fett</i> . E. <i>pek</i> .	pihet, pl. <i>hoftång</i> . E. <i>pihit</i> . F.
peldus'ka, <i>örring</i> .	pihdit.
pelc'än, <i>frukta</i> . F. pelkäään. E.	pihku, <i>tall</i> .
pelgäään.	pihkusikko, <i>tallskog</i> .
pelssemet, pl. <i>väfstol</i> .	pihlaga, <i>rönn</i> . E. <i>pihlakas</i> . F. <i>pihlaja</i> .
pêni, <i>liten, fin</i> . E. <i>peen</i> . F. <i>pieni</i> .	pihta, <i>skuldra</i> . E. <i>piht</i> .
penikka, <i>hundvalp</i> . F. =. E. <i>pe-</i>	pîka, <i>piga</i> . F. =. E. <i>piig</i> .
nike.	pikari, <i>bägare</i> . F. =. E. <i>piker</i> ,

pikkarainē, <i>helt liten</i> . F. pikkarai-	podaritan, <i>skänka</i> . R. подарить .
nen.	podošma, <i>såla</i> . R. подомза .
pilān, <i>smutsa</i> , <i>förderfva</i> . E. o. F. =.	poduska, <i>dyna</i> . R. подушка .
pîlen, <i>gömma</i> . F. =.	poika, <i>son</i> . F. =. E. poeg.
pillaelen, <i>förderfva</i> , <i>förspilla</i> . F. =.	poimin, <i>plocka</i> . E. o. F. poimen.
pilwi, <i>moln</i> . F. =. E. pilw.	poisi, <i>gosse</i> . E. pois.
pîmå, <i>mjölk</i> ; röeska-p., <i>sötmjölk</i> ,	pojintima, <i>styfson</i> . F. =.
pettū-p., <i>tjärnmjölk</i> , läntü-p., <i>sur-</i>	pojo, <i>gosse</i> .
<i>mjölk</i> . E. piim. F. piimå, <i>sur-</i>	pôkka, <i>kant af rödt kläde i kjol-</i>
<i>mjölk</i> .	<i>fällen</i> . E. pook.
pimëa, <i>mörk</i> . F. pimeä. E. pime.	pôlas, <i>lingon</i> . E. =. F. puola.
pimenen, <i>mörkna</i> . E. o. F. =.	pôli, <i>sida</i> , <i>hälft</i> ; paha p., <i>hin onde</i> ;
pimetikko, <i>mörker</i> ; <i>skymning</i> .	jõka pôlez, öfverallt.
pîna, <i>dörrpost</i> . F. piena.	pômasibo, <i>Guds hjelp!</i> (Ordet är
pîppu, <i>tobakspipa</i> . F. =. E. piiip.	troligen en sammansättning af or-
pîraga, <i>pirog</i> . F. piiroo. R. пирогъ .	den: помощи Богъ!).
pîrta, <i>väfsked</i> . F. pirta. E. piirt.	porotan, <i>värka</i> . F. =.
R. бердо .	pôses, <i>buske</i> . E. =. F. pensas.
pîru, <i>gästabud</i> . R. пиръ .	pôhja, <i>botten</i> , <i>nord</i> , <i>rygg</i> (på en
pisar, <i>droppe</i> . E. =. F. pisara.	yxa), <i>bak</i> (i en knif). F. pohja.
pisän, <i>sticka</i> . E. o. F. pistän.	E. pohi.
pitcå, <i>lång</i> . F. pitkå. E. pitk.	pçippo, <i>kyckling</i> . cfr F. peippo.
piwo, <i>näfve</i> . F. =.	pôlan, <i>brinna</i> . E. pôlen. F. palan.
plaizgutan, <i>smälla</i> . F. läiskytän.	pôletan, <i>bränna</i> . E. =. F. poltan.
plôtnikka, <i>timmerman</i> . R. плотникъ .	pôlto, <i>åker</i> . F. pelto. E. pôld.

põlto-marja, <i>åkerbär.</i>	pûgowitsa, <i>knapp.</i> R. пуговица.
põlto-pü, <i>rapphöna.</i> F. pelto-pyy.	pûha, <i>dun.</i> R. пухъ.
põlwi- <i>knä;</i> <i>bugt.</i> E. põlw. F. polwi.	puhas, <i>ren.</i> E. =. F. puhdas.
põrmatta <i>l.</i> permatta, <i>lergolf.</i> E. põrmand.	puhasan, <i>rena,</i> <i>rengöra.</i> E. puhas-
põrmano. F. permanto.	tan. F. puhdastan.
põrsas, <i>gris.</i> E. o. F. porsas.	puhun, <i>blåsa.</i> E. o. F. =.
põtkân, <i>sparka.</i> F. potkasen.	puisan, <i>skaka.</i> E. o. F. puistan.
põwwi, <i>barm.</i> F. powi.	pulma <i>l.</i> pulmat, <i>bröllop.</i> E. =.
põühkää, <i>svällande</i> (om dynor o. d.). F. põyhkeä, <i>uppblåst.</i>	punadnê', <i>röd.</i> E. punane. F. pu-
põllü, <i>dam.</i> F. = o. põly.	nainen.
põllüän, <i>damma.</i> F. = o. põlyän.	punon, <i>sno.</i> F. =. E. punun.
põrä, <i>rund slipsten.</i> F. pyõrä, <i>hjul.</i>	punoatan, <i>lysa röd,</i> <i>hafva röd färg.</i>
põrään, <i>rulla omkring.</i> F. pyõrin.	F. =.
põrrün, <i>bli yr,</i> <i>afdåna.</i> F. pyõrryn.	puren, <i>bita,</i> <i>tugga.</i> E. o. F. =.
pragisen, <i>spraka,</i> <i>braka.</i>	purgan, <i>lösä,</i> <i>uppbinda.</i> F. pu-
praizgan, <i>plaska.</i>	ran.
primetitan, <i>gifva akt pd.</i> R. при-	purje, <i>segel.</i> F. o. E. =.
мѣтить.	putiutan, <i>uppväcka.</i> R. буздить.
primozla, <i>slaga.</i>	puzerran, <i>krama,</i> <i>pressa.</i> E. o. F.
prîzgan, <i>spritsa.</i>	puserran.
proloba, <i>vak.</i> R. прорубъ.	pühä, <i>helig.</i> E. o. F. =; p. pâiwä,
prostina, <i>simpel.</i> R. простой.	helgedag.
pruntti, <i>sprund.</i>	pühän, <i>helga.</i>
pû, <i>träd.</i> E. o. F. =.	pühcê', <i>handduk.</i>
	pühcîn, <i>sopa;</i> <i>aftorka.</i> E. o. F.
	pyhkin.

pūlwā, *stötta*. F. *pylwās, stolpe*. rangget, pl. *rankor*. E. *ranggid*. F.
 püwwān, *fånga, begära*. E. *püwwan*. rānget o. länget.
 F. *pyydän*.

R.

Rad'an l. <i>rad'on, slå, bulta</i> . cfr F.	ranta, <i>strand</i> . F. =. E. rand.
raadan.	rasas, <i>trast</i> . F. rastas.
radgon, <i>afrifva, afrycka; sprätta</i> . F. ratkon.	ratas, <i>kärra, bondvagn</i> . cfr E. o. F. ratas.
ratkān, <i>afrifva</i> . F. ratkasen.	ratassī, <i>tygel</i> . F. ratsastin.
rage l. <i>ragē, hagel, korn</i> (af salt m. m.). E. =. F. rae.	ratis, <i>visthus, bod</i> .
rahno, <i>bi</i>	rāto, <i>as</i> . F. =.
rahwas, <i>folk</i> . E. o. F. =.	raukēn, <i>blifva slapp, blifva uttömd</i> . F. raukean l. raukenen.
raiska, <i>luder</i> . F. =. E. raisk.	raukka, <i>stackare</i> . F. =.
raja, <i>gräns, rd</i> . F. o. E. =.	rauta, <i>jern</i> ; pl. rawwat, <i>fårsax</i> . F. =. E. raud.
râka, <i>ruska</i> . E. raag.	razwa, <i>fett, ister</i> . F. raswa. E. rasw.
raketan, <i>förspänna</i> . cfr E. o. F. raken.	razwikas, <i>fet</i> .
râmi, <i>klasi' r., fönsterhdge</i> . T. Fensterrahmen.	râgan, <i>kraxa</i> . F. raakun.
ramo, <i>kraft</i> . E. ram. R. <i>ramo, skuldra</i> .	râgin, <i>rackla</i> . E. rägisen.
ramotô, <i>kraftlös</i> . E. =.	râgun, <i>bullra</i> . cfr F. rääwyn.
rampa, <i>rifven, söndrig</i> . cfr F. rampa o. E. ram.	rântä, <i>snöblandadt regn</i> . F. =. E. ränd.
râna, <i>sår</i> . R. <i>rama</i> .	râpin, <i>skrapa, skråma</i> . cfr F. raa-
	win.
	râsâs, <i>takröste</i> . E. râstas. F. râystâs.
	râs'toga, <i>jul</i> . R. <i>рождество</i> .

rätte o. rätti, <i>halsduk.</i> E. rät. cfr	rikasutan, <i>rikta.</i> F. rikastutan.
F. rätti.	räkki, <i>rike.</i> F. = . E. riik.
råtu, <i>rad, ordning.</i> R. рядъ.	ringgottelen, <i>sträcka sig,</i> <i>räta sig.</i>
räühtün, <i>vissna.</i>	cfr E. ringgotan.
rehenneüs (g. rehenneüse'), <i>förstuga.</i>	rinc eüs, <i>lycka</i> (i knytning).
(Ordet är en sammansättning af rihi, <i>stuga,</i> och eüs, <i>det framför</i> <i>belägna,</i> men böjes i alla kasus utom genitiv sdsom om den sed- nare delen i sammansättningen vore ordet <i>esi,</i> alltså: <i>illat.</i> re- hennetëse, <i>elat.</i> rehenniesså, o. s. v.	rinnus, <i>bröstrem.</i> E. o. F. = .
rehtilä, <i>stekpanna.</i> F. riehtilä. cfr	rinta, <i>bröst.</i> F. = . E. rind.
R. вертель.	ripa, <i>bindel,</i> som <i>viras kring benen.</i>
remen, <i>rem.</i> F. remeli. R. ремень.	ripilä, <i>ugnsraka.</i>
renggas, <i>ring;</i> <i>länk.</i> E. o. F. rengas.	rissêt, pl. <i>barndop;</i> wië'-rissêt, <i>vatt-</i> <i>nets helgande,</i> <i>Trettondag.</i> F.
rennäsün, <i>blifva andtruten.</i>	ristiäiset; wierista.
repo, <i>räf.</i> F. = . E. rebane.	rissa, <i>don,</i> <i>redskap.</i> cfr F. riista o.
retcå, <i>rätticka.</i> R. рѣтка.	E. riist.
rewin, <i>rifva, klösa.</i> F. = .	rissetän, <i>döpa.</i> F. o. E. ristin.
riga, <i>ria.</i> R. рига.	ritci i, <i>svafvel.</i> F. rikki.
rihi, <i>pörte.</i> cfr. E. rihi o. F. riihi.	ritta, <i>vedtrajf.</i> E. riit.
rihma, <i>rep.</i> cfr E. rihm o. F.	riku, <i>stång.</i> F. = .
rihma.	rohi-pû, <i>likkista.</i>
rikkaus, <i>rikedom.</i> F. = . E. rikkus.	rohkëa, <i>djerf.</i> F. rohkea. E. rohke.
rikas, <i>rik.</i> E. o. F. = .	roho, <i>gräs;</i> durnõi r. <i>ogräs,</i> R. дурная трава. E. roho. F. ruoho.
	rohô'-karwadnê', <i>grün.</i> F. ruohon- karwainen.
	rohotun, <i>beväxas med ogräs.</i> F.
	ruohotun.

rôja, <i>dy, smuts.</i>	E. roe. cfr F. ruoja.	röuta, <i>käla.</i> F. routa.
rôjakas, <i>smutsig.</i>		römin, <i>krypa.</i> F. ryömin.
rôjân, <i>smutsa.</i>		rud'e, <i>akkun-r., fönsterkarm.</i>
rokka, <i>kålsoppa.</i>	cfr E. rok o. F. rokka.	ruhgat, pl. <i>sopor.</i> cfr F. ruuhkat.
		ruikot, pl. <i>kopper.</i> E. rouged.
		rukka, <i>qvinnokaftan af kläde utan</i> <i>ärmar.</i>
rôko, <i>vass.</i>	E. roog. F. ruoko.	rulla, <i>kafle; sladd.</i> E. rut.
rôkosikko, <i>vassrikt ställe.</i>	F. ruo-	rullân, <i>kafla.</i> E. =. T. rollen.
hokko.	hokko.	rûna, <i>vallack.</i> F. =. E. ruun.
rôma, <i>roma.</i>	E. room.	rûso, <i>rosen</i> (sjukdom).
rôma, <i>strimma</i> (efter slag).	F. raamu.	rûsu, <i>fönsterruta.</i> F. ruutu. E.
		ruut.
rôppa, <i>gröt.</i>		rutan, <i>skynda.</i> E. =.
rosola, <i>sallake.</i>	R. <i>pocorъ.</i>	rûis, <i>råg.</i> E. rugis. F. ruis.
rôse, <i>rost.</i>	E. roste. F. ruoste.	rûppü, <i>skört; veck.</i> E. rüp. cfr
rôsetun, <i>rostas.</i>	F. ruostun.	F. ryppy.
rôska, <i>piske.</i>	E. roosk. F. ruoska.	rüsä, <i>ryssja.</i> F. =.
		rüti, <i>rock.</i> E. rüüd.
R. <i>pocra.</i>		S.
rôtiâ, <i>gärdsel.</i>		Saan, <i>nedfalla, regna, snöga.</i> E.
rôjut, pl. <i>grummel, rosk.</i>	cfr F. roju.	o. F. sadan.
rôukko, <i>större höstack.</i>	cfr F. röykkö.	sâdu, <i>trädgård.</i> R. <i>садъ.</i>
rôse, <i>imma</i> (i fönster).		saha, <i>såg.</i> F. =.
rôeska, <i>osyrad</i> (mjölk, bröd o. d.).	E. rôesk. F. rieska.	sahân, <i>såga.</i> F. =.
		sâhari, <i>socker.</i> R. <i>сахаръ.</i>

sâjuë, <i>brudens eller brudgummens</i>	satula, <i>sadel.</i> F. =. E. sadul.
följe.	sauna, <i>badstuga.</i> F. =. E. saun.
sakara, <i>gångjern.</i> cfr E. sagar. F.	sauran, <i>smärta.</i>
sarana.	sawwi, <i>lera.</i> E. =. F. sawi.
sakkali, <i>hök.</i> R. соколъ.	sawwu, <i>rök.</i> F. sawu.
saksit, <i>sax.</i> F. saksit.	sawwutan, <i>röka</i> (kött o. d.). F.
sac'in, <i>säga</i> (?).	sawustan.
salamî, <i>utan vetskap, ovetande.</i>	säé, <i>gnista.</i> E. säde. F. säde, <i>ljus-stråle.</i>
salea, <i>gramm.</i> cfr E. sale.	sâlin, <i>skona.</i> F. =. R. жальть.
salwo, <i>sädeslår.</i> F. =. E. salw.	sâlko, <i>föl.</i> F. sâlkö. E. sälg.
sammal, <i>mossa.</i> E. o. F. =.	sâri, <i>ben.</i> F. =. E. sâär.
sammas, <i>stolpe; vädersol.</i> E. =.	sârci, <i>mört.</i> F. sârki. E. sârg.
cfr F. sammas.	sârwî, <i>sofvel.</i> F. sârwin.
sân, <i>fd; kunna.</i> E. o. F. =.	sâtoza, <i>lämplig, passlig.</i>
sâni, <i>släde.</i> R. санни.	segotan, <i>blanda.</i> F. sekoitan.
sappi, <i>galla.</i> F. =. E. sap.	seinâ, <i>wägg.</i> F. =. E. sein.
sâppoga, <i>stöfvel.</i> E. o. F. saapas.	seiwâs, <i>stör.</i> F. =.
R. саногъ.	seldi, <i>sill.</i> R. сельдь.
sâri, ö, <i>holme.</i> F. =. E. saar.	selcâ, <i>rygg.</i> F. selkâ. E. selg.
sarka, <i>teg.</i> F. =.	sêmê, <i>frö, utsäde.</i> E. =. F. sie-
sârni, <i>askträd.</i> F. =. E. saarn.	men.
sârnisikko, <i>askskog.</i>	semeritsa, <i>messling</i> (?).
sarwi, <i>horn.</i> F. =. E. sarw.	serwâ, <i>kant, sida;</i> serwâz, <i>afsides.</i>
tarwikko, <i>plogstjert.</i>	F. sârwi.
sâtto, <i>såte.</i> F. =. E. saat.	sârmi, <i>näsborre.</i> F. sieran. E. sôôr.
sâttaja, <i>vägvätsare.</i> F. =. E. saatja.	

seppä, <i>smed.</i> F. = . E. sep.	sirppi, <i>skära.</i> F. = . E. sirp. R.
setka, <i>nät.</i> R. сетка	серпъ.
sifka, <i>grå häst.</i>	sisas, <i>näktergal.</i> E. sisask.
sigâ-tina, <i>bly.</i> E. sea-tina. R. сви- нецъ.	sisüs, <i>det inre; pl. inelfvor.</i> cfr F. sisus.
sigla, <i>såll, sikt.</i> F. seula. E. sôöl o. segel.	sîta-sigla, <i>sikt.</i> R. сито.
siglon, <i>sikta.</i> F. seulon.	sitkëa, <i>seg; snâl.</i> F. sitkeä. E. sitke.
siha, <i>plats, bâdd.</i> F. sia.	sitta, <i>träck.</i> E. sit.
sika, <i>sik.</i> F. = . E. siig. R. сигъ.	sitta-bombo, <i>torndyfvel.</i>
sika, <i>svin.</i> F. = . E. siga.	siunân, <i>vâlsigna.</i> F. = .
siko-lautta, <i>svinstiga.</i>	siwon, <i>binda.</i> E. o. F. sidon.
sili, <i>igelkott.</i> E. siil.	sloja, <i>safring.</i> R. слой.
silmä, <i>öga.</i> F. = . E. silm.	slûsba, <i>tjenst.</i> R. служба.
silmo, <i>nejonöga.</i> E. o. F. silmu.	slûsin, <i>tjena.</i> R. служить.
silta, <i>bro, golf.</i> F. = . E. sild.	sô, <i>kârr.</i> E. = . F. suo.
sîma, <i>ref; pisksnärt.</i> F. = .	sôja, <i>varm, blid; värma.</i> F. suoja. E. soe.
sinetän, <i>blâfärga.</i> F. sineän.	sôjetan, <i>värma.</i> E. sojennan. F. suojennan.
sîni, <i>riska.</i> F. sieni. E. seen.	sôla, <i>salt.</i> F. suola. E. sool. R. соль.
sininê, <i>blâd.</i> E. = . F. sininen. R. синий.	sôladnê, <i>saltig, saltad.</i> E. solane. F. suolainen.
sini-silmä, <i>blâögð.</i> F. = .	sôni, <i>âdra.</i> E. soon. F. suoni.
sîpi, <i>vinge; kalâ' s, fena.</i> F. = . E. tüb.	sôni-pû, <i>sparre.</i>
sippelikas, <i>myra.</i> E. sippelgas.	sorokka, <i>den nu brukliga ryska</i>
sirkku, <i>siska.</i> F. = .	

<i>qvinnomössan.</i>	R. <i>copoka.</i>	[^] sön, åta. E = . F. syön.
<i>sörsä, and.</i>	F. <i>suorsa o. sorsa.</i>	[^] sötän, <i>lifnära, mata.</i> E. <i>sötan.</i> F.
<i>sorut, pl. sopor.</i>	R. <i>copъ.</i>	syötän.
<i>sorwân, svarfsva.</i>	F. = .	[^] söttü, <i>trädesåker; bete;</i> pölto jää [^] sö-
<i>söbra, vän.</i>	E. <i>söber.</i> cfr F. <i>seura.</i>	tühsi, <i>åkern lemnades i linda.</i> E.
<i>söitan o. söittelen, banna; gräla,</i>		sööt.
<i>kifvas.</i>	E. = .	staruha, <i>gumma.</i> R. <i>старуха.</i>
<i>söittelikko, grälig.</i>	E. <i>söitlik.</i>	stôli, <i>stol.</i> F. <i>tuoli.</i>
<i>sökëa, blind.</i>	F. <i>sokea.</i>	stroitan, <i>bygga.</i> R. <i>строить.</i>
<i>sölmân, knyta.</i>	E. <i>sölmaan.</i>	struna, <i>sträng</i> (i instr.). R. <i>струна.</i>
<i>sölmu, knut.</i>	F. <i>solmu.</i>	swetila, <i>veke.</i> R. <i>свѣтильня.</i>
<i>söna, ord.</i>	E. = . F. <i>sana.</i>	swojakka, <i>hustrus systers man.</i> R. <i>своякъ.</i>
<i>söpa, pl. söwat, kläder.</i>	E. = . F.	[^] sû, <i>mun.</i> E. o. F. = .
<i>sowat.</i>		sûdgat, pl. <i>dygn.</i> R. <i>сутки.</i>
<i>sõrmi, finger.</i>	F. <i>sormi.</i>	sugen, <i>kamma.</i> E. = . F. <i>suwin.</i>
<i>sõrmikas, fingervant.</i>	F. <i>sormikas.</i>	sûhsı, <i>skida.</i> F. <i>suksi.</i>
<i>sõrmukka, skottspole.</i>		suisutan, <i>röka, elda.</i> E. <i>suitsutan.</i>
<i>sõrmus, ring.</i>	F. <i>sormus.</i>	suka, <i>hårkam.</i> F. = , <i>hästskrapa.</i>
<i>sõssar, vinbär.</i>	E. <i>söster.</i>	E. <i>suga.</i>
<i>tari.</i>		sukka, <i>strumpa.</i> F. = . E. <i>suk.</i>
<i>söta, krig.</i>	E. <i>söda.</i>	sukka, <i>hynda; hora.</i> R. <i>сука.</i>
<i>söwetan, kläda.</i>		sûkkuna, <i>vadmal; filt.</i> R. <i>сукно.</i>
<i>söwwan, ro.</i>	F. o. E. <i>soudan.</i>	suku, <i>slägt.</i> F. = . E. <i>sugu.</i>
<i>sözar, syster.</i>	E. <i>sösar.</i>	sukulainé, <i>slägting.</i> E. <i>sugulane.</i>
<i>söminé, mat.</i>	E = . F. <i>syöminen.</i>	F. <i>sukulainen.</i>

sulân <i>l.</i> sulatan, <i>smälta</i> . E. o. F. = .	süätün, <i>blifva ond</i> . cfr F. sydånnyn
sulka, <i>fjäder</i> . F. = .	E. sulg. l. syäunnyn.
sulku, <i>qvarndam</i> . F. = .	E. sulg. süelmo, <i>vårta</i> .
sûra, <i>ost</i> . E. sôir. R. сыръ.	sücüsü, <i>höst</i> . F. syksy. E. sügis.
suren, <i>dö</i> ; <i>domna</i> . E. = . F. = ,	süli, <i>famn</i> ; koso-s. <i>utgör enligt en Wots uppgift 12 spann, hvar emot den vanliga famnen innehåller blott 10</i> . F. syli. E. süld.
sörja.	sülcî, <i>spott</i> . F. sylki. E. sülg.
surma, <i>död</i> . F. = .	E. surm.
sûri, <i>stor</i> . F. = .	E. suur.
sûrima, <i>grym</i> . F. = .	sünnikas, <i>syndare</i> . F. syntinen.
surwon, <i>stampa</i> . F. = .	E. surwan o. surwun.
susi, <i>varg</i> . F. = .	sünti, <i>synd</i> . F. = .
sûto, <i>domare</i> ; <i>domstol</i> ; wên sûtôse,	sünnün, <i>födas</i> . F. = . E. sünning.
<i>ankлага</i> . R. <i>судья</i> .	süntü, <i>födsel</i> ; <i>uppkomst</i> . F. = .
sûtun, <i>vredgas</i> , <i>blifva ledsen</i> . F. = .	süsälisko, <i>ödla</i> . E. sisalik. F. sisälisko.
cfr E. suudun.	süsi, <i>kol</i> . E. o. F. = .
suwân, <i>ålska</i> . cfr. F. suwatsen.	sütän, <i>tända</i> . F. sytytän.
suwâminé', <i>kärlek</i> .	sütütes, <i>tände</i> . E. sütis. F. sytyke.
suwi, <i>sommar</i> . E. o. F. = .	süwâ, <i>djäp</i> . F. = . E. = o. sügaw.
suwwitan, <i>tillfredsställa</i> (?).	S.
süâ, <i>hjerta</i> ; süâtâ piâb, <i>han är arg</i> . E. süda. F. sydân.	Saluitan, <i>ömka</i> . R. жалеть.
süämüs, <i>inre delar i en djurkropp</i> . F. sydåmmys.	sâpka, <i>mössa</i> . R. шапка.
süättelen, <i>högmodas</i> .	seniha, <i>brudgumme</i> . R. женихъ.
	sibko, <i>qvick</i> . R. шибкий.
	sirisen, <i>sorla</i> (om vattnet). F. siri-
	sen o. lirisen.

sis̄gat, pl. barnlindor.	takku, vanl. pl. takut, blår.
siwatat, pl. boskap. R. животное.	kud. - cfr F. takku.
skäppi, skåp. R. шкапъ.	takumainē l. takumoinē, som be-
skelmi, skälm. F. kelmi.	finner sig bakom, efterst. E. ta-
skelmüs, skälmstycke, skälmnatur.	gumene. F. takimainen.
F. kelmiys.	talko, skördefest. F. talkoo. E. tal-
sküttä, skytt. F. kytta.	gus.
šokka, kind. R. щока.	talle, bäck.
solkka, silke. R. шёлкъ. F. sulkku	tallikka, lamm. E. talleke.
o. silkki.	tallon, trampa. E. o. F. tallaan,
stanat, pl. benkläder. R. штаны.	tallukka, strumpa utan skaft. E.
uba, pels. R. туба.	tallok.
sumisen, sorla, bullra. R. шумить.	talo, hus, gårds. E. o. F. =.
T.	
Tabakka, tobak. F. tupakka. R. табакъ.	talwi, vinter. F. =. E. talw.
tagana, trefot. R. таганъ.	tamma, sto. F. =.
tagla, fnöske. F. taula. E. tael.	tammi, ek. F. =. E. tam.
tagotan, söka uppnd, gripa efter.	tammisikko, ekskog. F. tammikko.
F. tawotan.	E. tammik.
tahon, vilja. F. tahdon. E. tahan.	tancat l. tanciat, pl. underbyxor.
taic̄ina, deg. F. taikina. E. taigen.	tantsin, dansa. E. =. F. tanssin.
taic̄kaja, degtrdg.	tapan, slå, dräpa; t. rîgå, tröska;
taimi, planta. F. =. E. taim.	t. linå, skäkta lin. E. o. F. =.
taiwas, himmel. F. =. E. taewas.	tapë-pût, pl. linbråka.
tâkka, bôrda. F. takka.	tappelen, slåss. F. =. E. taplen.
	tappelikko, grälig. E. taplik.
	tare, stuga.

- târi, *spisöl*. F. =. E. taar.
 tartun, *fastna*, *smitta*. F. =.
 tasõinê, *jemn*. F. tasainen. E. ta-
 sane.
 tasõitan, *jemna*, *slåta*. F. tasoitan.
 tauti, *sjukdom*. F. =.
 tawara, *vara*. F. =. R. **товаръ**.
 tâwisan, *klämma*, *trycka*. R. **да-**
 зитъ.
 tâhitän, *gifva akt.* cfr E. tâhenuan.
 tâhti, *stjerna*; *zorja-t.*, *morgonstjer-*
 nan, *koto-t.*, *aftonstjernan*.
 tâi, *lus*. E. o. F. =.
 tân l. teän, *veta*, *förstd*, *förmoda*.
 E. =. F. tiedän.
 tâtäjä l. teâtäjä, *spåman*, *trollkarl*.
 F. tietäjä.
 täti, *moster*. E. o. F. =. cfr R.
 тётка.
 tâusi, *full*. F. =. E. tâis.
 tâutän, *fylla*. F. =. E. tâutän.
 tâwü, *lunga*. E. tâu.
 tê, *väg*, *resa*. E. =. F. tie.
 tedre, *orre*. F. tetri o. teyri. E.
 teder.
 telci, *axel*. E. telg.
- tên, *göra*. E. =. F. tien.
 terä, *bett*. F. =. E. tera.
 teräs, *stål*. F. =. E. teras.
 teräsän, *spetsa*, *hvässa*.
 terâwâ, *hvass*. F. =. E. teraw.
 terpin, *tåla*, *hålla ut*. R. **терпить**.
 terwa, *kåda*; *tjära*. F. =. E. törw.
 terwe, *frisk*, *hel*. F. o. E. =. cfr.
 R. **здравій**.
 terweüs, *helsa*. F. =. E. terwis.
 tihî, *mygga*. cfr F. itikka.
 tihti, *tät*. E. tiht. cfr F. tiheä. T. dicht.
 tila, *före*. F. =.
 tilkan, *droppa*. F. =. E. tilkun.
 tilkë, *takdropp*; *ispigg*.
 tina, *tenn*. E. o. F. =.
 toho, *näfver*. E. toht. F. tuohi.
 tômikas, *hägg*. E. =. F. tuomi.
 tômnu, *liten hägg*.
 torokkona, *torracka*. F. torakka. R.
 тараканъ.
 totulinê, *trogen*; *sannfärdig*.
 töge, *stängsel för fiskfångst*; *pata*.
 F. toe.
 töhin, *töras*, *våga*. E. tohin. F.
 tohdin.

tōkun, <i>falla, sjunka, förloras.</i>	tukkān, <i>tilltäppa.</i> F. tukin.
tōkutan, <i>fälla, förlora.</i>	tuc̄isun, <i>snavfa.</i>
tōmpa, <i>rycka; spänna.</i> E. tom-	tūla, <i>bösskolf.</i> R. ?
baan. F. tempaan.	tulen, <i>komma.</i> E. o. F. = .
tōnān, <i>tacka.</i> E. tānaan.	tuli, <i>eld.</i> E. o. F. = .
tōsi, <i>sann; sanning.</i> E. tōsi. F.	tūli, <i>vind.</i> F. = . E. tuul.
tosi.	tūlutan, <i>vädra.</i> E. tuulan. F. tuul-
tōukkān, <i>röra, knuffa.</i> E. o. F.	lan.
toukkaan.	tūmi, <i>kärna, frö</i> (i frukt). E. tuum.
tōuko, <i>sommarsäd.</i> F. touko. E.	tungkēun, <i>tränga sig.</i> F. tunkeun.
toug.	tunnen, <i>känna.</i> E. o. F. = .
tōb, <i>arbete.</i> E. = . F. tyb.	tunni, <i>timme;</i> pl. tunnit, <i>ur</i> (i ana-
tōnikka, <i>arbetare; arbetsam.</i>	logi med det ryska часы). F.
tratti, <i>tratt.</i> F. ratti.	tunti. E. tund.
trawa, <i>traf.</i> F. rawi.	tuppi, <i>slida.</i> F. = . E. tup.
trengki, <i>dräng.</i> F. renki.	turpēa, <i>stinn, tjock.</i> F. turpea.
troitsa, <i>Pingst.</i> R. пройцынъ день.	turpōn, <i>tätna.</i> F. = .
troppa, <i>gångstig.</i> R. тропа.	turu, <i>ekollou.</i> E. töro. F. terho.
truba l. trûba, <i>rör, pipa.</i> R. труба.	turwas, <i>stege.</i>
tugëhtutan, <i>qväfva.</i> F. tukehtutan.	tuska, <i>plåga; sorg.</i> F. = . E. tusk.
tuhka, <i>aska.</i> F. = . E. tuhk.	R. тоска.
tuhka-páiwā, <i>måndag.</i>	tuskān, <i>plåga, ängsla.</i> E. o. F. = .
tuhutan, t. wettā, <i>dugga.</i>	tütikko, <i>tvaga.</i> E. tuistik.
tuiskān, <i>yra</i> (om snön). E. = . F.	tuttawa, <i>bekant, vän.</i> F. = . E.
tuiskuan.	tuttaw.
tuisku, <i>snøyra.</i> F. = . E. tuisk.	tühjä, <i>tom.</i> F. = . E. tähi.

tühjetän, <i>tömma</i> . E. tühitan.	ukkân, <i>slösa</i> , <i>förspilla</i> . F. hukkaan.
tülpää, <i>slö</i> . E. tymp. F. tylså.	ukleika, <i>löja</i> . R. уклейка.
tüni, <i>lugn</i> , <i>saktmodig</i> , <i>tam</i> . F. =.	üli, <i>läpp</i> . E. uul. F. huuli.
tünnäri, <i>tunna</i> , <i>kagge</i> . E. tünder.	ülitsa, <i>gata</i> . R. улица.
F. tynnöri.	ulkun, <i>vandra</i> . E. hulkun.
tütär, <i>dotter</i> . F. =. E. tütar.	ullu, <i>vansinnig</i> . E. ul. F. hullu.
tütärlentämä, <i>stjufdotter</i> . F. =.	ullusan, <i>gäckas</i> , <i>gyckla</i> .
tüttärikko, <i>flicka</i> , <i>jungfru</i> . E. tü-	ülotü, <i>sko</i> .
druk.	ulwon, <i>tjuta</i> . F. =.

U.

Ublikas, <i>saltört</i> . E. ublik.	umala, <i>humla</i> ; <i>rus</i> . F. humala. E. humal.
uhar, <i>jufver</i> . E. o. F. udar.	umalikas, <i>rusig</i> .
uhawikko, <i>gropig</i> .	ummikko, <i>lång skjorta</i> , som äldre quinnspersoner nyttja i stället för kjol.
uhkëa, <i>stolt</i> , <i>modig</i> . F. uhkea. E. uhke.	unekas, <i>sömnig</i> .
uhmar, <i>trämortel</i> . E. uhmer. F. huhmar.	unetô, <i>sömlös</i> . E. =. F. unetoin.
uhon, <i>skölja</i> , <i>byka</i> . E. =. F. huuh-don.	uni, <i>sömn</i> , <i>dröm</i> . E. o. F. =.
uhsi, <i>dörr</i> . F. uksi. E. uks.	unka, <i>skål</i> .
uimâ, <i>svindla</i> . F. huimaan.	unohtan, <i>glömma</i> . F. =. E. unus-tan.
uinon, <i>slumra</i> . E. =.	unukka, <i>barnbarn</i> . F. wunukka.
ujun, <i>simma</i> . E. =. F. uin.	R. внукъ.
ujutan, <i>läta simma</i> . E. =. F. ui-tan.	upa, <i>böna</i> . E. uba. F. papu. R. бобъ.
ukka, <i>fördarf</i> . F. hukka.	upotan, <i>dränka</i> . E. =. cfr F. upotan.

uppôn, *drunkna*. E. =. cfr F.

uppoan.

urpa, *knopp* (i träd). F. =. E. urb.

ûrran, *urholka*. F. =.

ursi, *bordduk*. cfr F. hursti.

ûsat, *morrhår*, *mustascher*. R. усы.

ûsi, *omogen*, *rd*. cfr F. uusi o. E. uus.

usko, *tro*. F. =. E. usk.

usatti, *sd*. R. ушать.

uzgon, *tro*. F. uskon. E. usun.

utu, *dimma*. E. o. F. =.

Ü.

Ü, *issörja*. F. hyy.

ühmä, *se föreg*. F. hyhmä.

üle, *fil*, *grädda*.

ülkän, *upphöra*; *öfvergifva*. F.

hylkääñ.

ülle, *skäl* (djur). F. hylje. E. hülles.

ülpää, *stolt*. F. ylpeä.

üppää, *fyrssprång*.

üppän, *hoppa*. F. hüppääñ. E. üppaan.

ümmärkõinê', *rund*. F. ymmyrjäinen. E. ümmargune.

üwää, *god*. F. hywää. E. hea.

W.

Wad' alainê, *l*. Wadd'alainê', *Wot*.

Wadi, *wotiska folket* l. *språket*; Wa-ihsı, *på* *wotiska*.

wadnas, *plogbill*. F. wannas. cfr E. wannas.

wahi, *mellanrum*. E. =. cfr F. wâli o. *waihe*.

wahinikka, *talman*.

wahin, *vakta*. E. =. F. wahdin.

wahingko, *skada*. F. =. E. wahing.

wahcî, *koppar*. E. wask. F. waski.

wahcias, *röd orm*.

wâhsî, *skum*. F. wahti. E. waht.

wahti, *vakt*. F. =. E. waht.

wahwa, *hel*, *olappad*. cfr E. o. F. wahwa.

waikko, *kåda*. E. waik. cfr F. waikku.

waippa, *rya*. F. =. E. waip.

waiwadnê', *fader- och moderlös*. cfr F. waiwainen. E. waene.

waiwatan, *smärta*.

waiwun, *nedsjunka*. F. =.

wajaga, *brist*; *bristfällig*. F. o. E. wajaa.

wajagus, <i>bristfällighet</i> . F. wajaus.	wana, <i>gammal</i> ; wanepat, <i>föräldrar</i> .
wajellan, <i>byta, vexla</i> . F. wajehtan.	E. = . F. wanha.
E. wahetan.	wannutan, <i>edtaga</i> . E. = . F. wan-
wajellun, <i>förbytas; kû wajellub, det</i>	notan.
<i>inträffar ett månskifte</i> .	wåra, <i>beck</i> . R. варъ.
wajomta, <i>sank, sankt ställe</i> .	wares, <i>kråka</i> . E. = . F. waras.
wako, <i>fåra</i> . F. = . E. wago.	wargasan, <i>stjäla</i> . E. o. F. warastan.
wâkun, <i>kraxa</i> .	warjo, <i>skugga, spegel</i> . F. = . E.
walan, <i>gjuta, ösa</i> . E. o. F. = .	wari.
walgan, <i>spilla</i> .	warkaus, <i>stöld, tjufnad</i> . F. = . E.
walgetikko, <i>dagsgrynning</i> .	wargus.
wâlijja, <i>skötterska</i> .	waro, <i>tunnband; kû' waro, mån-</i>
walkaun, <i>spillas</i> .	<i>gård</i> . E. = .
walkëa, <i>hvit</i> . F. walkea. E. walge.	warotan, <i>banda</i> .
walkenen, <i>ljusna, dagas</i> . F. = .	warras, <i>stekspett; staf</i> (i höstack).
wallât, pl. <i>betsel</i> . E. waljad. cfr	E. o. F. = .
F. waljaat.	warsi, <i>skaft</i> . F. = . E. wars.
walmis, <i>mogen</i> . E. o. F. walmis,	warwas, <i>td</i> .
<i>färdig</i> .	wasara, <i>hammare</i> . F. = . E. wasar.
walmisun, <i>mogna</i> . cfr F. walmis-	wassân, <i>svara</i> . E. o. F. wastaan.
tun.	wasikka, <i>kalf</i> . F. = . E. wasik.
walo, <i>dyngä</i> .	wassomanê', <i>och</i>
walta, <i>välde; distrikt, gods</i> . F. = .	wassonê' l. wassõnê', <i>färsk, ny</i> .
E. wald.	cfr F. wastainen. E. wastne.
walu, <i>sken</i> . F. walo.	wasus, <i>knapplänk</i> (t. ex. i en pels).
walwan, <i>vaka</i> . E. = . F. walwon.	E. wastus.

wâtan, <i>se, blicka.</i> E. = .	R. вѣхка.
wateri, <i>fadder.</i> E. wader.	wehsî, <i>härsva.</i> F. wihti o. wyyhti.
watsa, <i>buk</i> F. = . E. wats.	weiterä, <i>hurtig, vig.</i> cfr E. weider.
wâtti, <i>tunna, fat.</i> E. waat.	wêlân, <i>besudla, nedsmutsa.</i>
wâitän, <i>släpa, föra.</i> cfr E. wâitan o. F. wâitän.	well'i, <i>broder.</i> F. weli. E. wend.
wâc'ewä, <i>stark.</i> F. wâkewä. E. wâgew.	wëlka, <i>skuld.</i> E. wölg. F. welka.
wâli, <i>mellanrum.</i> F. = .	wenne, <i>bast.</i> F. wenni.
wânnän, <i>vrida.</i> F. = .	wentsän, <i>viga.</i> R. вѣнчать.
wânnikko, <i>vindelborr.</i>	wenütän, <i>uttänja.</i> F. = . E. we- nitan.
wârä, <i>krokig; skyldig</i> (till brott). F. = . E. wâär.	wêrakko, <i>rund; trissa.</i>
wârisen, <i>darra.</i> E. o. F. = .	werekas, <i>blodig; blodfull.</i> F. we- rekås.
wârjä, <i>led, port.</i> E. wâraw. F. weräjä. R. веpя.	wêren, <i>rulla.</i> F. = . E. weerin.
wârpo, <i>sparf.</i> F. warpunen. E. warblane. R. воробей.	wêretän, <i>läta rulla.</i> F. = . E. wee- ritan.
wârtsi, <i>pâse.</i>	werha, <i>kläde.</i> F. werka.
wârttänå, <i>slända; rocktén.</i> F. = . E. wârtten. R. веретено,	weri, <i>blod.</i> E. o. F. = .
wâsün, <i>tröttña.</i> F. = . E. wâsin.	weri-kakku, <i>palt.</i>
wâsütän, <i>trötta.</i> F. = . E. wâsitan.	wêroza, <i>kullrig.</i>
wâwü, <i>svårson; åfven sisters man.</i> F. = .	wers'ka, <i>tum.</i> R. вершокъ.
weha, <i>stake.</i> R. вѣха. F. wiehka.	wêru, <i>fördjupning, däld.</i> F. = .
	wesän, <i>tälja.</i> cfr F. westän.
	wesi, <i>vatten.</i> E. o. F. = .
	wesola, <i>glad, liflig.</i> R. веселый,
	widra, <i>utter.</i> R. выдра.

wiesat, pl. <i>vigter</i> . R. <i>въсы</i> .	winggun, <i>pipa</i> . E. o. F. =.
wiesti, <i>bud</i> , <i>budskap</i> . F. =. R. <i>въсть</i> .	wintta, <i>skraf</i> . R. <i>винть</i> .
wiha, <i>besk</i> , <i>skarp</i> ; <i>hat</i> . E. =. F. =, <i>hat</i> .	wippân, <i>vinka</i> . cfr F. <i>wiittaan</i> .
wiha-mêš, <i>ovän</i> . F. <i>wihamies</i> .	wirpi, <i>poetiskt smeknamn åt en ung qvinna; som har smärt lif</i> .
wihko, <i>knippa</i> , <i>kärfve</i> .	wirre, <i>vört</i> . E. =. F. <i>wierre</i> .
wihma, <i>regn</i> . E. <i>wihm</i> .	wirta, <i>ström</i> . F. =.
wihma-kull'i, <i>spof</i> . cfr R. <i>куликъ</i> .	wirtâñ, <i>strömma</i> . F. =.
wihta, <i>badqvast</i> . F. =. E. <i>wiht</i> .	wîru, <i>streck</i> , <i>stråma</i> . F. =. E. <i>wiir</i> .
wikahtê, <i>lia</i> . F. <i>wiikate</i> . E. <i>wikat</i> .	wirutan, <i>tvätta</i> (kläder). F. =.
wilisän, <i>hpissla</i> . E. <i>wilistan</i> . F. <i>wihellän</i> .	wîsas, <i>bakslug</i> . E. =. cfr F. <i>wiisas</i> .
willä, <i>ull</i> . F. =. E. <i>wil</i> .	wîsi, <i>sätt</i> , <i>vis</i> , <i>art</i> ; sitâ <i>wittâ</i> , <i>pâ detta sätt</i> . F. =.
willä, <i>gröda</i> , <i>säd</i> . F. <i>wilja</i> . E. <i>wili</i> .	wisiâ, <i>vaksam</i> . cfr F. <i>wisu</i> .
willadnê', <i>af ull</i> , <i>ylle</i> . F. <i>willai-nen</i> . E. <i>willane</i> .	wisiän, <i>vakna</i> .
willi, <i>blåsa</i> , <i>blemma</i> . E. <i>wil</i> .	wisitän, <i>väcka</i> .
wîlo, <i>yttre tak</i> .	wiskân, <i>kasta</i> . F. o. E. =.
wilu, <i>sval</i> ; <i>svalka</i> . cfr F. <i>wilu</i> . E. <i>wilo</i> .	wis'en-pû, <i>körsbärsträd</i> . R. <i>вишня</i> .
witsa, <i>spö</i> , <i>ris</i> . F. =. E. <i>wits</i> .	wîtta, <i>rock</i> , <i>mantel</i> . F. =.
wîwün, <i>dröja</i> . F. =. E. <i>wiiwin</i> .	wîwüttelen, <i>fördröja</i> . F. =.
wîmenê', <i>sist</i> . E. <i>wiimane</i> . F. <i>wii-meinen</i> .	wod'an l. wôd'an, <i>smörja</i> . E. o. F. <i>woidan</i> .
wîna, <i>brännvin</i> . F. =. E. <i>wina</i> .	

wod'e <i>l.</i>	wōd'e, <i>smörja, salva.</i>	F. wōitan, <i>segra, besegra.</i>	E. o. F.
woide.		woitan.	
woho, <i>get.</i>	E = . o. wohl.	F. woittelen, <i>brottas.</i> cfr F. woittelen.	
wuohi.		wōlka, <i>se wēlka.</i>	
wokki, <i>spinnrock.</i>	E. o. F. = .	wōso, <i>telning.</i>	E. wōso. F. wesa.
wokkinikka, <i>svarfvare.</i>		wōtan, <i>taga.</i>	E. = . F. otan.
worppi, <i>stund; gång.</i>	E. worp.	wōtū, <i>nyckel.</i>	E. = .
wōsi, <i>dr.</i>	F. wuosi. cfr E. woos.	wōwwar, <i>hallon.</i>	E. wawwar. F.
woska, <i>vax.</i>	R. воскъ.	waaderma.	
wōdna, <i>lamm.</i>	F. wuonna. E. woon.	wō, <i>bälte, gördel.</i>	E = . F. wyō.
wōci, <i>smör;</i>	sēmē-wōi, <i>linolja.</i>	wō'-kōhus, <i>midja.</i>	
<i>o. F. woi.</i>		wōtān, <i>förse l. ombinda med bälte.</i>	
wōd'an, <i>se wod'an.</i>		F. = .	
wōd'e, <i>se wod'e.</i>		wōtū, <i>rein i sedolkan.</i>	
wōin, <i>kunna förmå.</i>	E. o. F. woin.	wuhisen, <i>susa.</i>	

www.books2ebooks.eu